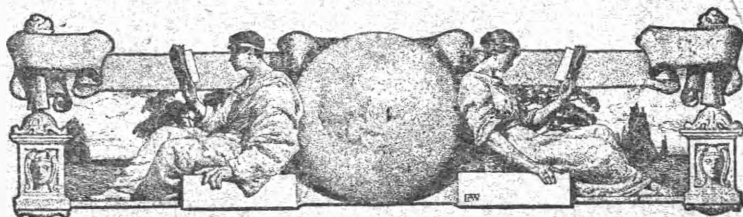

ΤΟΜΟΣ Β'—ΤΕΥΧΟΣ 15
'Αθήναι, 'Ιανουάριος 1909.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

◀ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ▶

'Οίγια τινα περί 'Εμπορικῆς 'Εκπαιδεύσεως.....
 'Ο 'Ελλητισμός ἐν 'Ρωσσίᾳ.....
 Διασπρεπείς 'Ελληνίδες κατὰ 10^{ον} αἶωνα ('Ελιούβετ Μονιζῶν).
 Περί θῆπου (ἐπὶ ἐπιεικῆς ἐπομῆς).....
 'Επίδοσις τῶν Συνεργατικῶν 'Ενώσεων ἀνά τὸν κόσμον...
 'Ο 'Αμνός τῶν Χριστουγέννων (Διήγημα).....
 Τὸ πρόβλημα τοῦ Τολστόι (Carl. Stange).
 Σωματεῖον 'Υπαλλήλων Τραπεζῶν καὶ 'Εταιριῶν.....
 Μπόμπ καὶ Μπρεζίνα (Αἰσθητικὸν διήγημα).....
 'Η 'Αστυνομία μας ('Επιτακτικὴ βελτίωσις).....
 Περί Χαλκοῦ.....
 'Οργανικὴ ἐκστρατείας εἰς τὸν Γερμανικὸν στρατὸν.....
 'Εργαστήρια κατασκευῆς χρωματιστῶν ταπήτων.....
 Ἀγιοκέρη (Σ' τὴ Κερὰ Φροσίνῃ).....
 Εἰσαγωγή 'Αμερικανικῶν προϊόντων εἰς 'Ελλάδα.....
 Βασιλὲς ἄνευ Θρόνου (Montegut—τὸ μυθιστόρημά μας).....
 'Αστυνομικὰ ἀπομημονεῦματα (Κλοπὴ χρηματοκιβωτίου).....
 Ἀγνεπτικὰ Γράμματα.....
 Ἀπὸ τὴν Ζωὴν τοῦ Μηνός (Δεκέμβριος).....
 Καλλιτεχνικὴ καὶ Μουσικὴ 'Επιθεώρησις.....
 Ο ΚΟΣΜΟΣ : Κρίσις τῆς Οἰνοπαραγωγῆς.—Τὸ Βουλγα-
 ρικὸν 'Εμπόριον.—'Επίγραμμα εἰς Σταματούλην.
 ΟΛΙΓΟΣΤΙΧΑ. — Βιβλία καὶ Περιοδικά.

Ο. Α. Ρουσόπουλου
 Ἄννας. Σ.
 Σπ. Δε-Βιάζη
 Σολ. Ν. Χωματιανού
 Ἄναστ. Σπουργίτου Δρ.
 Εὐγενίας Ζωγράφου
 Δημ. Σίμου Μπαλάνου
 Α. Κ.
 Α. Χ. Δ.
 Ἄλξ. Καμπά
 Κωνστ. Μ. Μιτσοπούλου
 ΚΑΒΑΝΣ
 Δημ. Λαπουσιάδου
 Ι. Η. Σταματούλη
 Μίτσας Περρωτῆ
 Χ.
 Ἐλληνος
 Εὐγ. Ζωγρ.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΟΣΧΑΣ

ΔΡ. 50,000,000

Τὸ καφάλαιον καὶ αἱ καταθέσεις εἰς χρήματα καὶ χορῶγραφα ἐν γένει ἀνήρχοντο τὸν Αὐγουστὸν 1906 εἰς δραχ. 260,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ:

Ἐν Λονδίῳ, Ἀλεξανδρεία, Καίρω, Κωνσταντινούπολι (ἐν Γαλατῇ καὶ Σταμπούλ), Θεσσαλονίκῃ, Σμύρῃ, Πειραιεῖ, Πάτραις, Βόλω, Σύρω, Καλάμαις, Χανίοις, Ἡρακλείῳ (Κρήτης) καὶ Χαρτοῦμ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΙΝΣΙΣ „ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΗ“

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν τραπεζικὴν ἐργασίαν, ἥτοι:

Προκαταβολὰς ἐπὶ ἐμπορευμάτων, χορῶγραφῶν καὶ συναλλαγματικῶν, προεξοφλήσεις, εἰσπραξίαι τοκομεριδίων, γραμματίων ἐπὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς καὶ χρηματιστικὰς ἐντολάς. Ἐκδίδει συναλλαγματικὰς, ἐπιταγὰς, πιστωτικὰς ἐπιστολάς, ἐνεργεῖ δὲ καὶ τηλεγραφικὰς ἐντολάς πληρωμῆς εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Εὐρώπης. Ἀνοίγει τρεχομένους λογαριασμούς.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ πρὸς ἐμψύχωσιν τοῦ παρὰ τῷ λαῷ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύσεως προσδίδουσι τὸν 4 0/0 ἔτησίως διὰ τὰς ἐν τῷ Ταμιευτηρίῳ τῆς καταθέσεις, ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν παρέχουσα πάσας τὰς εὐκολίας διὰ τὰς καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις τῶν πελατῶν τῆς.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΑ δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσόν, εἰς ἐπιταγὰς (cheque) ἐπὶ τοῦ ἔξωτερικοῦ καὶ εἰς τραπεζογραμμάτια, πληρώνουσα τὸν:

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας	εἰς πρώτην ζήτησιν	3 0/0
» » »	μετὰ ἕξ μῆνας	3 1/2 0/0
» » »	μετὰ ἕν ἔτος	4 0/0
» » »	μετὰ δύο ἔτη καὶ ἐπέκεινα	5 0/0

Αἱ εἰς χρυσόν καταθέσεις εἰνε ἀποδοτέαι εἰς ὃ νόμισμα ἐνηργήθησαν, αἱ δὲ εἰς ἐπιταγὰς (cheque) ὁμοίως ἀποδοῦνται δι' ἐπιταγῶν (cheque) τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἔξωτερικῷ ἀνταποκριτῶν τῆς. Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι πληρώνονται καθ' ἑξαμηνίαν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους.

ΤΜΗΜΑ ΤΙΤΛΩΝ

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΑ δέχεται καταθέσεις χορῶγραφῶν πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιοματιῶν, ἐπιφορτίζουσα δὲ καὶ τὴν εἰσπραξίαν τοκομεριδίων ἑλληνικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν χορῶγραφῶν παντὸς εἴδους.

ΕΚΤΕΛΕΙ χρηματιστικὰς ἐντολάς ἀντὶ τῶν συνήθων μεσιτικῶν δικαιωμάτων.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΙ διμερήματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ὄρουσιν λίαν εὐνοϊκοῦς διὰ τὸ κοινόν.

Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως

“ΓΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἐτησίως: Ἐσῶτερ. δρ. 12 Ἐξωτ. φρ. χρ. 12
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 22α.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ Φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ ἄρθρα καὶ εἰκόνας ἔργων Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πειραμαμένος καθηγητῆς τῆς Ἰταλικῆς, γνωρίζων καὶ τὴν Γαλλικὴν ἀναλαμβάνει παραδόσεις καὶ μεταφράσεις. Ἀπενθυνητὸν ὁδ. Σόλωνος 58.

ΙΔΟΥ Η ΤΕΧΝΗ

Τὸ μόνον συστηματικὸν τροχεῖον τοῦ κ.

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΕΠΕΤΖΗ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 44

Εἰς τὸ ἀνωτέρω συστηματικὸν Τροχεῖον τοῦ ἀρίστου καὶ μοναδικοῦ τεχνίτου κ. Κωνστ. Κεπετζῆ τροχίζονται ἅπαντα τὰ κοπτερά καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα. Πωλοῦνται ξυράφια καὶ ψαλίδια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Β'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ

ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ*

- Τὸ ἐμπόριον ὡς πλυντολογικὴ ἐπιστήμη.
- Πρόδοσις τῶν ἔθνων διὰ τοῦ ἐμπορίου.
- Διεθνῆς ἐμπορικὸς πόλεμος.
- Ἐμποροὶ πρακτικοὶ καὶ ἔμποροι ἐπιστήμονες.
- Ὑποστηρίξεις τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσέως.
- Ἐμπορικὰ Σχολαῖ καὶ διαβάθμισις τῶν.
- Τεχνικαὶ ἐπιστήμαι καὶ θεωρητικαὶ ἐπιστήμαι.
- Ἐμπορικὰ καὶ λοιπὰ τεχνικὰ σχολαῖ ἐν τῇ ἐλευθέρῃ Ἑλλάδι.
- Ἐμπορικὰ Πανεπιστήμια καὶ μαθήματα διδασκόμενα ἐν αὐτοῖς κ.λ.π.

Τὸ ἐμπόριον σήμερον ἔπαυσε πλέον νὰ ἴη ἀπλοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα ἢ βιοτικὴ τέχνη, ὡς θεωρεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς πρό ἡμῶν ἐν γένει μέχρι πρό τινας.

Ἦδη ἀνυψώθη εἰς ἐπιστήμην θετικὴν, πλυντολογικὴν, κοινωνικὴν ἐκτιμωμένην παρὰ τοῖς ἀνεπτυγμένοις λαοῖς.

Ἡ συντελεσθεῖσα πρόδοσις τῆς ἐμπορίας καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις τῶν ὁπαδῶν αὐτῆς σήμερον ὁφείλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀρτίαν αὐτῶν ἐμπορικὴν ἐκπαίδευσιν.

* Ἡ προκειμένη μελέτη ἐγράφη ἐπ' εὐκαιρίαν τῶν ἀναμορφωτικῶν μέτρων τοῦ βέκτου ἐπὶ τῆς Παιδείας ὑπουργοῦ κ. Στάη, εἰς ὃν ὀφείλεται καὶ ἡ ἔκθεσις τῶν πρώτων δημοσιοσητηρῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν παρ' ἡμῶν.

Διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τῶν ἐμπόρων βελτιοῦται ὁ κλάδος αὐτῶν, προοδεύει ὁ τόπος, εὐημεροῦν αἱ κοινωνίαι καὶ ἀκμαῖζον τὰ ἔθνη.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι τὴν οικονομικὴν εὐεξίαν τῶν βασιζοῦσι τὰ ἔθνη σήμερον εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ κατ' ἀκολουσίαν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν τῶν ἐμπόρων, οἵτινες ἐπιτηδεύουσιν ἀσκούντες τὸ ἔργον τῶν εἰσάγουσιν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀφθονῶν χρυσῶν ἐκ τῆς ξένης.

Διὰ τοῦτο ἐν τῶν κυρίων μελημάτων τῶν πολιτισμένων κρατῶν ἴη ἡ ὑποστήριξις τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσέως πρὸς μόρφωσιν ἐμπόρων ἐπιτηδόνων ἀνταξίων τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἱκανῶν διὰ τὴν διεθνή ἀμιλλαν.

Αἱ κοινωνικαὶ συνθήκαι ἤλλαξαν ὄρους. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ βίου ἐποπλαπλασιάζθησαν. Τὰ ἔθνη ἀμιλλῶνται πρὸς ἀλλήλα ποῖον ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπερισχύσῃ ἐμπορικῶς. Φροντίζουν περὶ τῆς ἐξαγωγῆς διαδόσεως τῶν πάσης φύσεως προϊόντων τῶν. Πολεμοῦν δι' ἐμπορικὸν σκοπὸν. Εἰς τοῦτο δὲ ἐντεινόνται ὅλαι αἱ ἐνέργειαι τῶν καὶ πρὸς τοῦτο διατίθενται πάντα τὰ μέσα. Τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀπὸ τινῶν ἐπῶν ἐν Εὐρώπῃ εἰρήνην ὀφείλομεν εἰς τὸν εἰρηρικόν — ἐμπορικόν — πόλεμον τῶν κρατῶν. Ἐσχάτως δὲ ἐγνωσθῆ ὅτι ἡ Αὐστρία ἀντὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων θὰ διερίξῃ ἐμπορικὸν πρᾶκτορας ἀνὰ τὴν Ἀνατολήν.

Ἡμεῖς ὁμοῦ ἐνταῦθα δὲν ἐμάθομεν νὰ ἐπιλαμβανόμεθα ἐγκαίρως τῆς προπαρασκευῆς μας διὰ τὸν βιοτικὸν ἀγῶνα καὶ διὰ τὴν ἐθνικὴν μας πρόδοσιν. Ἀπίνομεν νὰ καταναλισκεται εἰς μάτην τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ζωῆς μας. Διὰ τὸ πολλοὶ νὰ μὴ σπουδάζουσιν ἐγκαίρως καὶ εἰς βραχυτέρων χρονικῶν διάστημα τεχνικὴν ἐπιστήμην;

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΕΤΟΣΧΑΣ

ΔΡ. 50.000,000

Τὸ κεφάλαιον καὶ αἱ καταθέσεις εἰς χρήματα καὶ χρεωγράφα ἐν γένει ἀνήρχοντο τὸν Αὐγουστον 1906 εἰς δραχ. 260,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Ἐν Λονδίῳ, Ἀλεξανδρείᾳ, Καίρῳ, Κωνσταντινῶν (ἐν Γαλατῶν καὶ Σταμπούλ), Θεσσαλονίκῃ, Σμύρῃ, Πειραιεῖ, Πάτραις, Βόλῳ, Σύρῳ, Καλάμῃ, Χανίοις, Ἡρακλείῳ (Κρήτης) καὶ Χαρτοῦμ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ ΔΙΕΥΘΙΝΣΙΣ „ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΗ“

Ἡ Τράπεζα Ἀθηνῶν ἐκτελεῖ πᾶσαν Τραπεζικὴν ἐργασίαν, ἥτοι :

Προκαταβολὰς ἐπὶ ἐμπορευμάτων, χρεωγράφων καὶ συναλλαγματικῶν, προεξοφλήσεις, εἰσπράξεις τοκομεριδίων, γραμματίων ἐπὶ Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς καὶ Χρηματιστικὰς ἐντολάς. Ἐκδίδει συναλλαγματικὰς, ἐπιταγὰς, πιστωτικὰς ἐπιστολάς, ἐνεργεῖ δὲ καὶ τηλεγραμμικὰς ἐντολάς πληρωμῆς εἰς τὰς κυριώτερας πόλεις τῆς Εὐρώπης. Ἀνοίγει τρεχουμένους λογαριασμούς

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΑΘΗΝΩΝ πρὸς ἐμφύχασιν τοῦ παρὰ τῷ λαῷ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύσεως προσδίδουσι τόκον 4 0/0 ἑτησίως διὰ τὰς ἐν τῷ Ταμιευτηρίῳ τῆς καταθέσεις, ἀποδοτέας εἰς πρώτην ζήτησιν παρέχουσα πάσας τὰς εὐκολίας διὰ τὰς καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις τῶν πελατῶν τῆς.

ΤΜΗΜΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΑ δέχεται καταθέσεις εἰς χρυσόν, εἰς ἐπιταγὰς (cheque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ εἰς τραπεζογραμμάτια, πληρώνουσα τόκον :

Διὰ καταθέσεις ἀποδοτέας	εἰς πρώτην ζήτησιν	3 0/0
» » »	μετὰ ἕξ μῆνας	3 1/2 0/0
» » »	μετὰ ἓν ἔτος	4 0/0
» » »	μετὰ δύο ἔτη καὶ ἐπέκεινα	5 0/0

Αἱ εἰς χρυσόν καταθέσεις εἰς ἀποδοτέας εἰς δ νόμισμα ἐνηργήθησαν, αἱ δὲ εἰς ἐπιταγὰς (cheque) ὁμοίως ἀποδίδονται δι' ἐπιταγῶν (cheque) τῆς Τραπεζῆς ἐπὶ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀνταποκριτῶν τῆς. Οἱ δεδουλευμένοι τόκοι πληρώνονται καθ' ἑξαμηνίαν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου καὶ ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους.

ΤΜΗΜΑ ΤΙΤΛΩΝ

Ἡ ΤΡΑΠΕΖΑ δέχεται καταθέσεις χρεωγράφων πρὸς φύλαξιν ἀντὶ ἐλαχίστων δικαιομάτων, ἐπιφορτίζεται δὲ καὶ τὴν εἰσπραξίν τοκομεριδίων ἑλληνικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν χρεωγράφων παντὸς εἶδους.

ΕΚΤΕΛΕΙ χρηματιστικὰς ἐντολάς ἀντὶ τῶν συνήθων μεσιτικῶν δικαιωμάτων.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΙ διαμερίσματα χρηματοκιβωτίων διαφόρων διαστάσεων ὑπὸ ὄρουσ λίαν εἰναικούς διὰ τὸ κοινόν.

Ἐκ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΤΟΣ ΟΓΔΟΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ Ἑτησίᾳ: Ἐσωτερ. δρ. 12 Ἐξωτ. φρ. χρ. 12

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὀδὸς Χαριλάου Τρικοῦνη ἀριθ. 22α.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΕΙ Φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ ἄρθρα καὶ εἰκόνας ἔργων Ἑλλήνων καὶ ξένων καλλιτεχνῶν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Πειραμαμένος καθηγητῆς τῆς Ἰταλικῆς, γνωρίζων καὶ τὴν Γαλλικὴν ἀναλαμβάνει παραδόσεις καὶ μεταφράσεις. Ἀπενδυτικόν ὁδ. Σόλωνος 58.

ΙΔΟΥ Η ΤΕΧΝΗ

Τὸ μόνον συστηματικὸν τροχεῖον τοῦ κ.

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΕΠΕΤΖΗ ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 44

Εἰς τὸ ἀνωτέρω συστηματικὸν Τροχεῖον τοῦ ἀρίστου καὶ μοναδικοῦ τεχνίτου κ. Κωνστ. Κεπετζῆ τροχίζονται ἅπαντα τὰ κοπτερά καὶ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα. Πωλοῦνται ξυράφια καὶ ψαλλίδια.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Β'

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1908

ΤΕΥΧΟΣ 3

ΟΛΙΓΑ ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ*

- Τὸ ἐμπόριον ὡς πλοντολογικὴ ἐπιστήμη.
- Πρόοδος τῶν ἐθνῶν διὰ τοῦ ἐμπορίου.
- Διεθνῆς ἐμπορικὸς πόλεμος.
- Ἐμποροὶ πρακτικοὶ καὶ ἔμποροὶ ἐπιστήμονες.
- Ὑποστηρίξεις τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσσεως.
- Ἐμπορικαὶ Σχολαὶ καὶ διαβάθμισις τῶν.
- Τεχνικαὶ ἐπιστήμαι καὶ θεωρητικαὶ ἐπιστήμαι.
- Ἐμπορικαὶ καὶ λοιπαὶ τεχνικαὶ σχολαὶ ἐν τῇ ἑλευθέρᾳ Ἑλλάδι.
- Ἐμπορικὰ Πανεπιστήμια καὶ μαθήματα διδασκόμενα ἐν αὐτοῖς κ.λ.π.

Τὸ ἐμπόριον σήμερον ἔπαυσε πλέον νὰ ᾔνη ἀπλοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα ἢ βιωτικὴ τέχνη, ὡς θεωρεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τοῖς πρό ἡμῶν ἐν γένει μέχρι πρό τινας.

Ἡδὲ ἀνυψώθη εἰς ἐπιστήμην θετικὴν, πλοντολογικὴν, κοινωνικῶς ἐκτιμωμένην παρὰ τοῖς ἀνεπτυγμένοις λαοῖς.

Ἡ συντελεσθεῖσα πρόοδος τῆς ἐμπορίας καὶ ἡ κοινωνικὴ θέσις τῶν ἐπαδῶν αὐτῆς σήμερον ἐξελιχθῆναι κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀρίστην αὐτῶν ἐμπορικὴν ἐκπαίδευσιν.

* Ἡ προκειμένη μελέτη ἐργάζη ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἀναμορφωτικῶν μέτρων τοῦ ἔκτου ἐπὶ τῆς Παιδείας υπομνησθῆναι κ. Στάη, εἰς ὅν ὀφείλεται καὶ ἡ ἔκθεσις τῶν πρώτων δημοσιουνηθέντων Ἐμπορικῶν Σχολῶν παρ' ἡμῖν.

Διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς μορφώσεως τῶν ἐμπόρων βελτιοῦται ὁ κλάδος αὐτῶν, προσδεύει ὁ τόπος, εὐημεροῦν αἱ κοινωνίαι καὶ ἀκμάζουσιν τὰ ἔθνη.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῆ ὅτι τὴν οικονομικὴν εὐεξίαν τῶν βασιζουσιν τὰ ἔθνη σήμερον εἰς τὴν προστασίαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κατάρτισμόν τῶν ἐμπόρων, ὅτινες ἐπιτηδείως ἀσχοῦντες τὸ ἔργον τῶν εἰσάγουσιν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀφθονῶν χρυσῶν ἐκ τῆς ξένης.

Διὰ τοῦτο ἐν τῶν κυρίων μελημάτων τῶν πολιτισμένων κρατῶν ἴνε ἡ ὑποστήριξις τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαίδευσσεως πρὸς μόρφωσιν ἐμπόρων ἐπισημῶν ἀνταξίων τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἱκανῶν διὰ τὴν διεθνῆ ἀμιλλαν.

Αἱ κοινωνικαὶ συνήθειαι ἔλλαξαν ὅρους. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ βίου ἐπολλαπλασιάσθησαν. Τὰ ἔθνη ἀμιλλῶνται πρὸς ἀλλήλα ποῖον ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπερισχύσῃ ἐμπορικῶς. Φροντίζουσιν περὶ τῆς ἐξαγωγῆς διαδόσεως τῶν πάσης φύσεως προϊόντων τῶν. Πολεμοῦν δι' ἐμπορικῶς ἀκοπούς. Εἰς τούτο δὲ ἐντείνονται ὅσοι αἱ ἐνέργειαι τῶν καὶ πρὸς τούτο διατίθενται πάντα τὰ μέσα. Τὴν ἐπιχρηματοῦσαν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐν Εὐρώπῃ εἰρήνην ἀπειλομένην εἰς τὸν εἰρηρικόν — ἐμπορικόν — πόλεμον τῶν κρατῶν. Ἐσχάτως δὲ ἐγνώσθη ὅτι ἡ Αὐστρία ἀντὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων θὰ διορίξῃ ἐμπορικῶς πράκτορας ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἡμεῖς ὅμως ἐνταῦθα δὲν ἐμάθομεν νὰ ἐπιλαμβανόμεθα ἐγκαίρως τῆς προπαρασκευῆς μας διὰ τὸν βιωτικὸν ἀγῶνα καὶ διὰ τὴν ἔθνην μας πρόοδον. Ἀρνούμεν νὰ καταναλισκῆται εἰς μάτην τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ζωῆς μας. Διὰ τὸ πολὺ νὰ μὴ σπουδάζουσιν ἐγκαίρως καὶ εἰς βραχύτερον χρονικὸν διάστημα τεχνικὴν ἐπιστήμην;

Διατί να τυραννούνται οι νέοι πολυετῶς εἰς πολυτεχνεῖα ἔχοντα παλαιοντολογικούς οργανισμούς καὶ παρουσιάζοντα μόνον ἓνα ἢ δύο κλάδους τῶν τεχνικῶν ἐπιστημῶν ; Ἡ διάρκειά τῆς ζωῆς μας σήμερα ἴνε μικρά. Δὲν ζῶμεν πλέον 100 ἢ 110 ἔτη ὡς οἱ πρό ἡμῶν. Καταναλίσκομεν δὲ οἱ πλείστοι τὸ μέγιστον μέρος τοῦ βραχυτάτου καὶ πολυτιμοτάτου χρόνου τοῦ βίου μας εἰς ἐκπαίδευσιν ἀλλοίαν ἢ μάλλον ἀντίθετον ἐκείνης, τὴν ὅποιαν θὰ ἐφαρμόσωμεν.

Ἐνῶ ὁ ἔμπορος πατὴρ ἐπέτυχεν ἐν τῇ βιωτικῇ σταδιοδρομίᾳ διὰ τοῦ ἐντίμου καὶ πλουτοφόρου ἐμπορίου του, ὤφειλε δὲ νὰ ἐκπαιδεύσῃ ἐμπορικῶς τὸν διάδοχόν του, ὑποδεικνύει εἰς αὐτὸν τὴν θεωρητικὴν ἐκπαίδευσιν ὡς τὴν μόνην σωτήριον καὶ τιμητικὴν.

Πῶς λοιπὸν ἴνε δυνατόν μὲ τοιαύτην μονομερῆ καὶ ἀχρηστον πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν ἐκπαιδεύσιν ἀνευ εἰδικῶν σπουδῶν νὰ βελτιωθῇ ἡ ἐπιχειρήσις νὰ αὐξηθῶσι τὰ κεφάλαια καὶ νὰ ὑπερισχύσωμεν ἐμπορικῶς τῶν ἄλλων.

Ἡ μελετῶν τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐμπορίας καὶ τὰς ἐπιγινόμενας πανταχοῦ τοῦ κόσμου προόδους θέλει βεβαίως ἀναγνωρίσει τὴν μεγίστην ἐπίδρασιν, τὴν ὅποιαν εἰς τοῦτο ἤσκησεν ἡ ἰδρύσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν. Ἡ ἀρχικὴ αὐτῶν ἐμφάνισις δὲν ἀπέχει παρὰ πολὺ, χρονολογουμένη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 17ου αἰῶνος, ἢ δὲ βελτίωσις καὶ ἡ εἰς ἀνώτερον βαθμὸν ἀνύψωσις αὐτῶν ὀλίγας μόνον δεκαετηρίδας ἀριθμῆι.

Αἱ ἐμπορικαὶ σχολαὶ ὑπάγονται εἰς τὰς τεχνικὰς σχολὰς καὶ διακρίνονται εἰς τρεῖς κυρίως κατηγορίας : α') εἰς ἐμπορικὰς σχολὰς κατωτέρας ἢ στοιχειώδεις β') εἰς ἐμπορικὰς σχολὰς μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ γ') εἰς ἀνωτέρας ἢ πανεπιστημιακὰς ἐμπορικὰς σχολὰς. Ἐν ἄλλοις λόγοις ἡ διαβάθμισις τῶν τυγχάνει ἀνάλογος τῶν τῆς λοιπῆς ἐκπαιδεύσεως σχολῶν.

Ἡ κατωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις σκοπεῖ τὴν στοιχειώδη μόρφωσιν παντὸς ὑποδεεστέρου ὑπαλλήλου τῶν μικρῶν ἐμπορικῶν ἐργασιῶν. Ἐνταῦθα ὑπάγονται αἱ πρακτικαὶ ἐμπορικαὶ σχολαί, ἐν αἷς ἡ φοίτησις ἴνε συνήθως δύο ἐτῶν καὶ εἰς τὰς ὁποίας γίνονται δεκτοὶ οἱ ἔχοντες περατώσει τὴν πλήρη δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἡ μέση ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις σκοπεῖ τὴν μόρφωσιν ἐμπόρων μελλοντῶν νὰ ἐνασκήσωσι τὰς συνήθεις τοῦ ἐμπορίου ἐπιχειρήσεις. Εἰς τὰς σχολὰς ταύτας εἰσέρχονται οἱ ἔχοντες ἀπολυτήριον σχολαρχείου, μετὰ δὲ τὴν εὐδόκιμον περάτωσιν τῶν σπουδῶν τῶν λαμβάνουσιν οἱ ἀπόφοιτοι ἀπολυτήριον ἢ πτυχίον ἐμπορικῶν σπουδῶν. Ἡ ἀνωτέρα ἐμπορικὴ ἐκπαίδευσις, ἥτις παρέχεται εἰς τοὺς φέροντας ἀπολυτήριον γυμνασίου ἢ ἰσοτίμων τεχνικῶν σχολῶν, ἔχει ὑψηλὸν σκοπὸν, μορφώνει ἐπιστημονικῶς νέους μελλόντας νὰ δράσωσιν εἴτε ὡς διευθυνταὶ ἐπιχει-

ρήσεων, εἴτε ὡς οἰκονομολόγοι, εἴτε ὡς καθηγηταὶ τῶν ἐμπορικῶν μαθημάτων, εἴτε ὡς προξενικοὶ ὑπάλληλοι ἢ ἐμπορικὸν πράκτορες τῶν κρατῶν. Εἰς τὰς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σχολὰς ἡ φοίτησις ἴνε διετὴς τοῦλάχιστον. Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἀποφοίτους μετὰ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις δίπλωμα ἐπιστήμονος ἢ καὶ διδάκτορος.

Αἱ θεωρητικαὶ ἐπιστῆμαι ἐπαυσαν ἤδη νὰ κατέχουν μόναι ὑπέροχον θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ δὴ εἰς τὰ προηγημένα ἔθνη. Ἐξυπηρετοῦν αὐτὰ μεμονωμένον καὶ εἰδικὸν σκοπὸν, ὁ ὅποιος ἀφορᾷ εἰς ὀλίγους καὶ ἔχει εἰς τοὺς πολλούς. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλ' ἀνευ τῶν τεχνικῶν σπουδῶν συνυπαρχουσῶν δὲν δύνανται νὰ εὐδοκιμήσωσι καὶ προοδεύσωσι. Τὴν πρόβδον καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν τῆν ὀφείλουσιν εἰς τὴν καθολικὴν ἐξάπλωσιν τῆς κοινωνικῆς ἐμπορικῆς ἐπιστήμης, ἥτις ἴνε οὐ μόνον ἡ τροφὴ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ μεταφέρουσα καὶ διασπείρουσα τὰ φῶτά των, τὰς ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις καὶ τελειοποιήσεις ἢ φέρουσα εἰς ἐπικοινωνίαν πνευματικὴν τοὺς λογίους καὶ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου, ἐξυπηρετοῦσα τέλος ἀπάσας τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Οὐδεμίαν δύναται τις νὰ ἔχη βεβαίως ἀξίωσιν ὅπως καταρτίσῃ τὴν θεωρητικὴν ἐκπαίδευσιν ἢ ἀπάρχῃ καὶ ἐκείνην διὰ τοὺς ὀλίγους ἐκλεκτοὺς τοὺς δι' αὐτὴν προωρισμένους, ἀλλὰ δεόν νὰ κατανοηθῇ ὡς δεῖ ἡ γενικὴ ἀνάγκη τῶν ἐμπορικῶν καὶ τεχνικῶν ἐν γένει παρ' ἡμῖν σπουδῶν.

Εἰς ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα κράτη τὰ τεχνικὰ διδακτῆρια σήμερα φέρονται εἰς ἴσην μοῖραν πρὸς τὰ ἀνθρωπιστικὰ τοιαῦτα, καὶ πολλαχοῦ μάλιστα τοῖς ἀποδίδεται πλεοῦστερα ἐκτίμησις καὶ σημασία, σύμφωνα πρὸς τοὺς πόλους τῆς ἐποχῆς. Δυστυχῶς ἡμῶν ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐμπορικῶν τάξεων δὲν κατενοηθῆ ἐισέτι ἡ ἀξία τῆς ἐπιστημονικῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ ἐμπόρου. Παρηγοροῦνται λέγοντες ὅτι ὑπῆρξαν ἐμποροὶ ἱκανότατοι ἐξ οὐδενὸς ἐμπορικοῦ διδακτηρίου ἐξελλόντες, καὶ ἔτι δὲν ἴνε σπάνια τὰ παραδείγματα ὅπως ἀπαιδεύτων ἐμπόρων μετ' ἄρκας ἐπιτυχίας διεξαγαγόντων τὰς ἐπιχειρήσεις των. Νομίζουσιν ὅτι διὰ τῶν ἐξαιρετικῶν τούτων παραδειγμάτων τῆς ἐκτάκτου ἰδιοφυίας καὶ συνέσεως τινων ἐπιτυχόντων ἢ ἐκ τῶν περιστάσεων ἀναδειχθέντων, δύνανται νὰ πολεμήσωσι τὴν συστηματικὴν ἐμπορικὴν μόρφωσιν, καὶ δὴ ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐμπορευομένου ἐξαρτᾶται κυρίως ἐκ τοῦ μεγαλύτερου ἢ μικροτέρου βαθμοῦ τῆς εἰδικῆς μορφώσεως.

Αἱ εἰδικαὶ γνώσεις, τὰ ἐπιστημονικὰ ἐφόδια καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα εἰς ταῦτα διανοητικὴ ἀνάπτυξις ἰσχυροποιοῦσι τὴν ἐμπορικὴν ἰδιοφυίαν. Ἐκπαίδευσις εἰδικὴ καὶ διανοητικὴ ἀνάπτυξις ἴνε τὰ πρῶτιστα προσόντα, δι' ὧν καταρτίζεται τέλειος ἐμπόρος. Ἄνευ μαθήσεως ἐπιστημονικῆς ὁ ἔμπο-

ρος ὑστερεῖ εἰς πλείστας ἐπιχειρήσεις. Ὁ ἀνεπιστήμων ἔμπορος ἐν ἀποτυχίᾳ ἀποθαρρύνεται καὶ ἀμηχανεῖ. Ὁ ἐπιστήμων ἔμπορος διαθέπει εὐρύτερον καὶ διακρίνει ὀρθότερον τὰς ἐπιχειρήσεις δὲ ἀτυχίας ἢ τὰ λάθη, εἰς ἃ ἐνδέχεται νὰ ὑποπέσῃ, εὐκολώτερον ἐπανορθοῖ. Μετὰ τῆς ἐμπορικῆς ἐκπαιδεύσεως βεβαίως ἀπαιτεῖται καὶ ἡ πέτρα καὶ ἡ τῶν πραγμάτων γνῶσις, τὸ ἐν ἴνε συμπλήρωμα τοῦ ἄλλου.

Δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἄσκοπον νὰ παραθέσωμεν καὶ ἐν ἐπιχειρήματι, ἐκ τῆς συγχρόνου ἱστορίας τοῦτο, καίτοι θεωροῦμεν παρελκύνουσαν πᾶσαν ἐπὶ πλέον συζητήσιν περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς ἐπιστημονικῆς ἐμπορικῆς μορφώσεως ὑπὲρ τὴν πρακτικὴν. Τίς δὲν ἀναλογίζεται μετὰ πικρίας τὴν μέχρι πρό τινος λαμπρὰν θέσιν τοῦ ἐμπορίου, εὐρισκομένου μονοουχί ἀποκλειστικῶς εἰς χεῖρας Ἑλλήνων ἐν Ἀνατολῇ καὶ εἰδικώτερον ἐν Τουρκίᾳ. Τί συνέβη ὅμως καὶ πρὸ τοῦ 1895, ἀλλὰ κυρίως μετ' αὐτὸ ἤρχισεν ἡ ἐποχὴν ἀφήσασα ἐμπορικὴ ἐπίδρομη τῶν «Γερμανοεβραίων» ὅπως κακῶς τοὺς ἀποκαλέσαμεν ἡμεῖς οἱ ἐκ συνηθείας ὑβρίζοντες τοὺς ἐχθροὺς μας, ἀντὶ νὰ μελετῶμεν τὰς μεθόδους καὶ χρησιμοποιώμεν τὰ ἔκτα, δι' ὧν οὗτοι ἐνίκησαν καὶ ἀνεδείχθησαν. Πλοῦτος ἀσημάντων τινων καὶ ὀλιγὸς δευτερευόντων ὄρων, ὑφ' οὗς διεξήχθη ἡ εἰρηρηνικὴ αὐτῆ πάλη, ἡ διαμάχη ἦτο κυρίως μετὰ ἐπιστημονικῆς ἐμπορικῆς μορφώσεως καὶ πρακτικῆς τοιαύτης. ἴνε δὲ ἀνάγκη νὰ ἀναγράψωμεν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς ; Τὸ ἐμπόριον διεκφεύγει ὅσημέραι τῶν Ἑλληνικῶν χειρῶν, πατριαρχεικοὶ ἐμπορικοὶ οἶκοι, μετὰ δεκαετηρίδων ὄλων εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν, ἀποσύρονται ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐκ τῶν ἀγορῶν καὶ δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ καταγθῇ καὶ ἡ τελικὴ καθ' ἡμῶν νίκη ἀν' ἐν ἐξυπνήσωμεν ἐφ' ὅσον ἴνε εἰσέτι καιρὸς.

Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος ἐπιθυμία πάντων ἦτο ἡ ἰδρύσις μιᾶς τοῦλάχιστον ἐμπορικῆς σχολῆς. Ἡ Ἑλληνικὴ πολιτεία ἐπανειλημμένως ἐπειράθη τὴν δημιουργίαν τῆς, ἀλλ' εἰς μάτην ἀπέβησαν αἱ ἀσπίραι τῆς. Ἄλλοτε μὲν ἡ ἀγνοία τῆς χρησιμότητος καὶ τοῦ σημαντικοῦ σκοποῦ τῶν ἐμπορικῶν σπουδῶν ἐκ τῶν κυβερνώντων, ἄλλοτε δὲ ἡ ἔλλειψις εἰλικρινοῦς ἐπιθυμίας τούτων καὶ κάποτε ἡ ἀντίδρασις, ὡς μὴ ὤφειλε, συντελέσεν εἰς τὸ νὰ παρέλθῃ σχεδὸν ὅλος ὁ 19ος αἰὼν ν' ἀνατελῇ δὲ καὶ ὁ 20ος χωρὶς νὰ γίνῃ τίποτε ἐκ μέρους τῆς πολιτείας. Ἰδρύθη ἐπὶ τέλους ἀνευ πρωτοβουλίας καὶ συνδρομῆς τοῦ κράτους τῷ 1894 ἡ Βιομηχανικὴ καὶ Ἑμπορικὴ Ἀκαδημία αὕτη ἴνε τὸ μόνον πλήρες ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀνώτερον τεχνικὸν διδακτῆριον περιλαμβάνει δὲ τὰς ἐξῆς εἰδικὰς σχολὰς : τὴν ἀνωτέραν ἐμπορικὴν, τὴν βιομηχανικὴν, τὴν γεωργικὴν, τὴν μηχανουργικὴν, τὴν μεταλλευτικὴν τὴν ἀρχιτεκτονικὴν καὶ τὴν τῶν ξένων γλωσσῶν. Τὸ

πρόγραμμα τῆς Ἀκαδημίας ἐμιμήθησαν ἐν μέρει βραδύτερον καὶ τινες ἄλλοι ἐνταῦθα, ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἄλλαχοῦ.

Καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ὑπουργεῖον ἰδρύσε τῷ 1903 μίαν μέσην ἐμπορικὴν σχολὴν ἐν Ἀθήναις καὶ ἑτέραν τοιαύτην ἐν Πάτραις τῷ δὲ 1905 ἐν Σύρῳ καὶ ἐν Τσαγγαράδες Βόλου τὴν Ἀχιλλοπούλειον. Ἐν τῷ μεταξύ ἐκλείσθη ἡ ἐν Ἀργοστολίῳ ἐπὶ τινὰ χρόνον λειτουργήσασα, μεταβληθεῖσα πάλιν εἰς γυμνάσιον. Κατόπιν ἰδρύθη πρακτικὴ ἐμπορικὴ σχολὴ ἐν Κυθήροις δαπάναις ἐνὸς κληροδοτήματος, ὁμοίως ἡ ἐν Ἰθάκῃ ἐμποροναυτικὴ τοῦ Ὅθωνος Σταθάτου. Ἐφέτος ἰδρύθη ἑτέρα σχολὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου ἐν Κερκύρᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ Σεπτεμβρίου θὰ λειτουργήσῃ καὶ ἄλλη ἐν Πειραιεῖ. Ἐν Βόλῳ λειτουργεῖ ἡ ἰδρυθεῖσα πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐμπορικὴ σχολὴ τοῦ ἐκεῖ ἐμπορικοῦ συλλόγου, ἐν Πειραιεῖ ἡ γαλλικὴ ἐμπορικὴ σχολὴ τοῦ Ἀγίου Παύλου καὶ ἡ ἐμπορικὴ σχολὴ Παναγιωτοπούλου ἐν Νάξῳ ἡ Γαλλικὴ ἐμπορικὴ σχολὴ τοῦ σταυροῦ, ἐν Ἀθήναις ἡ σχολὴ τῶν ἐμποροῦσων ἀλλήλων, ἡ Ἀθηναϊκὴ, ἡ νέα ἐμπορικὴ καὶ ἄλλαι τοιαῦται, ἐσπεριναὶ ἰδίως, δευτερευούσης σημασίας. Ἐτεραι πρακτικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ σχολαὶ λειτουργοῦσαι εἰσὶν αἱ ἐξῆς : ἡ Νοικοκυρικὴ σχολὴ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἑλληνίδων, ἡ ἐν Χαλανδρίῳ μελισσοκομικὴ σχολὴ τῆς γεωργικῆς εταιρίας, ἡ ἐν Πειραιεῖ ἐσπερινὴ σχολὴ τοῦ συνδέσμου τῶν μηχανουργῶν, ἡ ἐν Αἰδινίῳ πρακτικὴ γεωργικὴ σχολὴ καὶ ἡ ἐν Βυτίνῃ δασοκομικὴ σχολὴ. Ἦδη δὲ καταρτίζεται ὁ ὀργανισμὸς καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς Χαροκοπέου Νοικοκυρικῆς καὶ Ἑπαγγελματικῆς Σχολῆς.

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν παρατηρεῖται καταπληκτικὴ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνωτάτων ἐμπορικῶν σχολῶν εἰς πάντα τὰ προοδευμένα κράτη. Ἐξακολουθοῦν δὲ τακτικῶς νὰ ἰδρύνται τοιαῦτα σχολαί, ἄλλαι μὲν ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων, ἄλλαι δὲ ὑπὸ τῶν Δήμων ἢ ὑπὸ Σωματείων ἢ Ἐπιμελητηρίων. Πολλαὶ δὲ ἐκ τῶν ἐσχάτως ἰδρυθεῖσων ἴνε τμήματα τῶν Πανεπιστημίων καὶ Πολυτεχνείων. Ἐν πάσῃ τῇ Γερμανίᾳ λειτουργοῦσι σήμερα πέντε ἐμπορικὰ Πανεπιστήμια (τοῦ Βερολίνου, τῆς Λειψίας, τοῦ Ἀκχισγράνου, τῆς Φραγκφούρτης καὶ Κολωνίας). Εἰς τοὺς διπλωματούχους τῶν ἀπονέμεται καὶ ὁ τίτλος τοῦ Διδάκτορος τῶν ἐμπορικῶν ἐπιστημῶν ἢ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας.

Μαθήματα διδασκόμενα σήμερα εἰς τὰς ἀνωτάτας ἐμπορικὰς σχολὰς (ἐμπορικὰ πανεπιστήμια) ἴνε τὰ ἐξῆς :

Ἑμπορικὸν δίκαιον — Ἰδιωτικὸν δίκαιον — Διεθνὲς δίκαιον — Διοικητικὸν δίκαιον — Πολιτειακὸν δίκαιον — Πλουτολογία — Οἰκονομολογία — Κοινωνιολογία — Τελωνιακά — Ασφαλιστικά — Στατιστικά — Προξενικά — Τραπεζιτικά — Χρηματιστικά

— Συγκοινωνία — Ταχυδρομικά και τηλεγραφικά — Σιδηροδρομικά και ναυτικά — Γεωγραφία οικονομική — Ιστορία έμπορική — Φιλοσοφία, Παιδαγωγική, Διδακτική, Μεθοδολογία — Υγιεινή — Έμπορολογία — Διεθνές έμπόριον και Ίσοζύγιον — Διαχειριστική — Οργανισμός και πρακτική των γραφείων — Έπιστολογραφία — Λογιστική και καταστιχογραφία — Έμπορικοί λογαριασμοί — Μαθηματικά ανώτερα έφηρμοσμένα εις τραπεζικά χρηματιστικά, ασφαλίστικά κλπ. — Φυσική — Χημεία πειραματική ανόργανος και οργανική — Χημική τεχνολογία Έμπορευματολογία — Ξέναι γλώσσαι κλπ.

Συνήθως αίσχολοι υποδιαιρούνται εις τών κατηγορητών. Όλα τὰ μαθήματα γίνονται και πρακτικώς, ασχολουμένων των φοιτητών εις τὰ διάφορα φροντιστήρια. Πλήν του Διευθυντού ή Πρυτάνεως της Σχολής εις των Καθηγητών φέρων τον τίτλον του Διευθυντού των σπουδών επιβλέπει τὰς εν γένει σπουδάς της σχολής, ειδική δε επιτροπή εξετάζει τους επί διπλώματι υποψηφίους.

Τέλος ή έμπορική εκπαίδευσις εις τὰ πλείεστα έθνη έλαβε διαστάσεις, ας ουδέ να προΐδη τις ήδύνατο πρό ολίγων δεκαετηρίδων. Ότι τον κατ'έξοχην λατρευτόν του κερδώου Έρμου τον έμπορικώτατον Έλληνικόν λαόν δεν ενίσχυσε μέχρι τουδε όσον δεί ή πολιτεία, όπως δύναται να συναγωνίζεται έρρωμένως εν τη παγκοσμίω αμίλλη ήνε ζήτημα άλλου καιρού και τόπου. Ήδη ήρχισαν υποφάσκοντες νέαι όρίζοντες!

Θαρσειν χρη ταχ' αυριον εσει' αμεινον.

Ο. Α. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ.

Ανά την άχανή χώραν, την Ρωσσίαν, ανά την άπεραντον μελαγχολικήν αυτήν έκτασιν σκορπισμένοι εδώ κ' εκεί εύρίσκονται κοινότητες Έλληνικαί από πολλών, πολλών ετών ύφιστάμεναι, ζωσαι παλαιούσαι, εξαφνιζόμεναι και πάλιν αναφαινόμεναι, μαραινόμεναι και πάλιν αναζωογονούμεναι. Έλληνικόν αίμα ήπειρον ρέει εις τὰς ρλέβας πολλών χιλιάδων, πρό παντός εν τη Νοτίω Ρωσσία, εν τη συνειδίσει αυτών των Ρώσσων. Τὰ τέκνα εκείνων, οι ύποιοι με τὰ ευγενέστερα ιδανικά απέμικρύνοντο της Πατρίδος των με δάκρυα στα μάτια και με μία έλπίδα φωτεινή στην ψυχή να επιστρέψουν, τὰ τέκνα αυτών, διότι οι γονεΐς έχασαν την έλπίδα μέσα εις την πάλη της ζωής και δεν επιστρέψαν, εις την ψυχήν τους κάπου βαθεία έχουν μίαν άσαφή εικόνα της Έλλάδος, ή οποία καθέσων περυσίν τὰ χρόνια πολύ σπανίως λαμβάνει ζωντανώτερα χρώματα τούναντίον δε χάνεται, έκμηθενίζεται και μετ' αυτής πάσα συναίσθησις της έθνικης συνειδήσεως και έπίρχεται ή εις πρώτην γενεάν συγχώνευσις μετὰ του ήθαγενοϋς πληθυσμού.

Σ' αυτά τὰ μέρη όπου εις τὰ πανόραχια χρόνια υπερέφανσι, ισχυροί ήπειροι της ώραιας δεξαμένης Μητροπόλεως ήρχοντο εις έπικοινωνίαν μετὰ των άγριών βαρβάρων Σκυθών, όπου πρό χιλίων ετών εις τους ποταμούς της Ν. Ρωσσίας έθαπτιζοντο εν όνοματι του Χριστού υπό Έλλήνων ίεραρχών, σήμεραν σ' αυτά τὰ ίδια μέρη ακούει κανείς καμμίαν φωνήν πώς εντρέπονται να λέγωνται Έλληνες, πώς εντρέπονται να όμιλούν την γλώσσαν τους.

Πλούτη διά του κόπου και της εύφύιας του χωρικού Έλληνοσ αποκτηθέντα εύρίσκονται εις ξένας χείρας. Το έμπόριον, εις ό ή Έλλην εύρίσκειτο πρό όλίγων άκόμη ετών εις την πρώτην γραμμην περιήλθεν εις τὰς χείρας των Έθραίων, τὰ μεγάλα βιομηχανικά καταστήματα, τὰ ήποια έφερον υπερέφανα το Έλληνικόν όνομα τώρα είτε έχουνσιν εξαλειφθή, είτε μόλις υποκρύπτονται υπό τον γενικόν τίτλον της συνεταιρίας ως επί το πλείεστον Έθραϊκής. Εις πολλά μέρη, χωρία, ζωμπολείς, εύρίσκονται τύποι ελληνικώτατοι, όνόματα Έλληνικά αλλά ψυχαί εντελώς ξέναι παντός του Έλληνικού.

Πόσα ιδεώδη, πόσοι κόποι, ήπόσα πλούτη εγεννήθησαν, άνεπτύχθησαν και πάντα... έμειναν εκεί, έξηφανισθέντα εις την άπεραντον άχανήν πεδιάδα, παρά τὰ παράλια, τὰ ήγρια και άπόκηρμα, του Εύξεινου Πόντου.

Αλλά ή ερωτήση τις μήπως τὰ πάντα κατεπνίγησαν υπό του χρόνου, υπό του Σλαυικού χειμάρρου; Όχι, σώζεται και... τώρα εις πολλά μέρη αναζωογονείται ή Έλληνισμός. Εις πλείεστα μέρη ιδρύονται σχολεία, εκκλησίαι, σύλλογοι, λέσχαι, πάντα ταύτα σκοπόν έχοντα την συνένωσιν των διεσκορπισμένων Έλλήνων, εις εν όλον, εις μίαν δύναμιν. Δυσκολίαί προς τον σκοπόν τούτον πολλάί παρουσιάζονται, πρό παντός αί συνήθεις έθιδες, πολλάκις δι' άσήμαντα πράγματα των αναλαμβανόντων την διοίκησιν των κοινοτικών πραγμάτων, μή κατανοούντων ίσως το ύψος της αποστολής των και τον σκοπόν της δράσεως αυτών.

Και όμως ούτοι δύνανται να είναι οι σωτήρες των διεσκορπισμένων Έλλήνων διότι όταν ήμνουσιν και εργάζονται διαπνεόμενοι υπό αίσθήματος άγίου προς την Πατρίδα και την πρόοδον, προσθεύουν τὰ υπό την επιβλεψιν αυτών ιδρύματα και ήδη τὰ σχολεία, ή έστία αυτή ή φλογερά, υπό την θερμότητα της ύποιας πλαττεται εκείνο όπερ δεν ήκ ήδύνατο να ύπαρξη εις αυτά τὰ μέρη ή γνώσις δηλαδή του τί έστι Έλλάς, Έλληνικόν γένος, ποια είναι τὰ Έλληνικά όνειρα και ιδεώδη τὰ ήποια πολλάκις γεννώνται και αναπτύσσονται εν τούτς σχολείοις καθότι εν τώ οικώ πολλών το περιβαλλον είναι ελάχιστα κατάλληλον προς τούτο ένεκα της έπιμιξίας ή ένεκα έλλείψεως γνώσεων προς μόρ-

φωσιν και ανατροφήν έθνικήν των τέκνων των. Το σχολείον λοιπόν είναι το πάν εν τώ έξωτερικώ μετὰ την εκκλησίαν. Αλλά πόσοι κόποι πρέπει να καταβάλλωνται εν αυτώ δια να αναπληρώσων ότι δεν έχουν οι εκτός της Έλλάδος και καταστήσων τους φοιτάντας εις αυτό ικανούς να αντιπαλαίσων κατά των πέριξ αυτών ξένων. Ούτω δε εις τον ώραιον λόγον τον εκφωνηθέντα κατά τὰ έγκαίνια του εν Όδησσώ Ροδοκανακείου Παρθεναγωγείου ή κοΐδιμος Αρχιμανδρίτης Ευστάθιος Βουλισμας λέγει περί μαθητριών. «Δεν είναι ούτε άλλοδαπαί, ούτε έγχώροι, ούτε Ρωσσίδες, ούτε Έλληνίδες, είναι άμφίβια όντα, κίβδηλα νομίσματα, επιβλαβή εις τους έγχωρούς και ήχρηστα δι' ήμάς». Τούτο έφαρμόζεται επί πάντων των οικούντων εις τὰ μέρη εκείνα και δι' αυτόν ακριβώς τον λόγον πρέπει πάντες οι παράγοντες να συνεργάζωνται, ή Οικογένεια, ή Εκκλησία και το Σχολείον.

Πολλάι κοινότητες και ήδη εν τώ Καυκάσω στερούνται διδασκάλων, ως εκ τούτου τὰ παιδία, ως πρώτην ίσως και μόνην αυτών γλώσσαν μαθηάνουν την Ρωσικήν. Τὰ δε λειτουργούντα σχολεία εν δικαιοούνται καλώς, άποδίδουν λαμπρούς καρπούς, ως παράδειγμα δε ας λάθωμεν τὰ εν τώ πολυπληθεστέρω Έλληνικώ κέντρω, τή Όδησσώ, δύο ύπάρχοντα σχολεία την Έμπορικήν Σχολήν των άρρένων και το Ροδοκανάκειον Παρθεναγωγείον. Η μεν Έμπορική Σχολή παρ' όλα τὰ ήφθονα υλικά μέσα αυτης με την άλεπάλληλον αλλαγην των διευθυντών και ένεκεν διαφόρων άλλων λόγων δεν ανταποκρίνεται ουδέ εις το μωριστόν των προσδοκιών ενώ το Παρθεναγωγείον διατελοϋν, εκ των 36 ετών της ύπαρξείας του (ιδρύθη τὰ 1872), επί 25 έτη ακριβώς υπό την σοφήν διεύθυνσιν της Κας Έλ. Δε Ίζώρτζη βοηθημένης υπό λαμπρού προσωπικού αναμφιβόλως υπερβαίνει πάσαν προσδοκίαν εν τοις άποτελέσμασι.

Το σχολείον είνε μεγάλη δύναμις και πρό παντός εν μέσω ξένης φύσεως, ξένου περιβάλλοντος τείνον να αποκρούση τὰ άλλότρια τή Έλληνική ψυχή και να παραστήση ζωσαν την Έλληνικήν φύσιν, τὰ Έλληνικά ιδεώδη, τον Έλλ. χαρακτήρα, την αντίληψιν της Έλληνικής ζωής, της Έλληνικής οικογενείας, της Έλληνικής ήθικής.

Και εν πάντα ταύτα άπανταχοϋ διά των σχολείων και της εκκλησίας, εις ολας τὰς γωνίας, όπου ύπάρχουν έστω δύο, τρεις Έλλην. οικογένεια έδιδάσκοντο, βεβαίως τὰ εν αρχή λεχθέντα δεν ήκ έλεγοντο διότι ή Έλληνισμός ήκ ήγθει και εν μέσω των ξένων στοιχείων.

Αλλά και τώρα εν τὰ αυτά ιδεώδη διηύθυναν την δράσιν, εν άπανταχοϋ κατεβάλλοντο αί αυταί προσπάθειαι, ήνευ διχονοιών πρό παντός, τείνουςαι προς ένα σκοπόν την περίσσειαν των εύρισκομένων ανά τὰς

άπεράντους εκτάσεις από Μεσσαραβίας μέχρι των ώραιών άγρών πάντοτε χιονοσκεπών όρέων του Καυκάσου, από της παραλίας του Εύξεινου Πόντου επί των άποκρήμων βράχων της ύποιας μετ' ήγρίας όρυγής τὰ κύματα σπών, μέχρι της άχανούς πεδιάδος της Σιβηρίας ενείς πόθος διευθύνη πην βήμα τότε ήκ έχωμεν χιλιάδας Έλλήνων διεσκορπισμένων και συνάμα συνηωμένων δι' άρρήκτων δεσμών, ήκ έχωμεν άκμήν εις πην έργον Έλληνικόν, μίαν μεγάλην Έλληνικήν ψυχήν έτοιμην εις οίαν ήήποτε θυσίαν προς ύποστήριξιν των εν τη ξένη άδελφών, πρόθυμην προς ύσονδήποτε μεγάλην θυσίαν εις πάσαν φωνήν της κοινής μητρός Έλλάδος.

ANNA Σ.

ΔΙΑΠΡΕΠΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ*

ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΘ' ΑΙΩΝΑ

ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΟΥΤΖΑΝ

Η Έλισάβετ Μουτζαν εγεννήθη εν Ζακύνθω τή 2 Οκτωβρίου του 1801 έτους εκ πατρός Φραγκίσκου Μουτζαν και εκ μητρός Άγγελικής Σιγούρου. Άμφότεραι αί οικογένειαί αυται είνε εκ των μάλλον άριστοκρατικών της Ζακύνθου και αρχαίων. Η μεν του Μουτζαν κατάγεται εκ της Ισπανικής χώρας Μουρκίας (Murcia). Η δε του Σιγούρου, κατάγεται εκ Νορμανδίας.

Η Μουτζαν είχε νούν εύφυα και προς τὰς μαθήσεις όξην και φαντασίαν πολύ ζωηράν. Η εύκληρία της φύσεως αυτης και όσα προτερήματα έσχεν, από παιδικής ήλικίας άνεφάνθησαν. Πρωτόματα εδειξε την μεγάλην έφεσιν προς την μελέτην και την συγγραφην και την εύγενή φιλοδοξίαν να φανή ώφέλιμος.

Κεκλεισμένη, ή δυστυχής, εντός τεισσάρων τοίχων, μόνη εύρισκε παρηγορίαν και διασκέδασιν εις το άγαπητόν βιβλίον της και εις την γραφίδα. Αυτά εγλύκανον την καρδίαν, ήν συχνά έπίκρανον αί σκέψεις αί άπογοητευτικάι, αί θλίψεις και αί λύπαι. Άλλ' ήλιπιζε πάντοτε και όνειροπόλει ρόδιον μέλλον. Καρτερικώς περιέμενε την πραγματωπίησιν του ιδανικού της. Ο Δε Μαΐστρ, όρθώς λέγει, ότι το μέγα μυστήριον της καλής επιτυχίας είνε εις το να ήξέυρη τις να περιμεινή. Ουδέποτε πρέπει να άπιθαρνήνηται εις εκ των δυσκολιών. Αυται μάλιστα είνε πολύ ώφέλιμα. Ο ύπερπήδων δυσκολίαν, έπιχειρεί πράγμα ου ή ύπερπήδησις φαίνεται δυσκολώτερα. Αί ένέργειαί πρέπει όμως να είνε εντός της ήθικής διότι αυτή μό-

* Συνέχεια εκ Σελ. 427

νον μας φέρει ἐντὸς ἀσφαλῶς λιμένος. Ὁ μαχόμενος ἢ ἀμυνόμενος μὲ ἀτιμὰ ὄπλα, τάχιον ἢ βράδιον θὰ τὸ μετανοήσῃ. Ἄλλὰ θὰ εἶνε πλέον ἀργά.

Ἡ Μουτζαν ἦτο πατρόθεν καὶ μητρόθεν εὐγενής. Ἄλλ' ἡ εὐγένεια τῆς χρυσῆς βίβλου δὲν ἀρκεῖ ἂν δὲν συνοδεύηται καὶ μὲ τὴν εὐγένειαν τῆς καρδίας καὶ μὲ τὴν ἀρετὴν. Ὁ Δάντης ὁρθῶς λέγει: «Ὅπου εἶνε ἀρετὴ εἶνε πάντοτε εὐγένεια, ἀλλ' ὅπου εἶνε εὐγένεια, δὲν εἶνε πάντοτε ἀρετὴ, καὶ ὅπου εἶνε ἀσιέρες εἶνε πάντοτε οὐρανόσ, ἀλλ' εἰς ὄλον τὸν οὐρανόδ δὲν εἶνε ἀσιέρες. Ὅ,τι καὶ ἂν πράξωμεν, ἂν δὲν ἔχη, ὡς θεμέλιον τὴν ἀρετὴν οἱ κόποι μας εἶνε μάταιοι, χαμίνοι.

Ἡ Μουτζαν ἦτο φύσει καὶ θίσει ἐπιγενής, διότι ἦτο ἐνάρετος. Ἦθελε τὰ πάντα νὰ ἀποκτήσῃ διὰ ἠθικῶν μέσων. Τὸ περιβάλλον τῶν χρόνων ἐκείνων, τὴν ἰνάγκαν ἐνίοτε νὰ εἶνε ἀπασιόδοξος καὶ νὰ σκέπτεται πράγματα ὧν ἡ πραγματοποίησις ἦτο δύσκολος.

Τὴν αὐτοβιογραφίαν τῆς ἔγραψεν ἑλληνικά, μὲ γλώσσαν ζωντανήν. Ἀποφεύγει τοὺς ξενισμούς καὶ τὴν σχολαστικότητα. Ἡ ἰδία ὁμολογεῖ ὅτι δὲν τὴν ἐδιώρθωσε καὶ ἐφοβέτο μὴν εὐρεθοῦν πολλὰ σφάλματα.

Βιογραφοῦντες τὴν Μουτζαν, νομίζομεν καλὸν νὰ παρεμβάλωμεν ἀποσπάσματα τῆς αὐτοβιογραφίας αὐτῆς, διὰ νὰ τὴν παρουσιάσωμεν καλλίτερα εἰς τοὺς εὐγενεῖς ἡμῶν ἀναγνώστας.

«Ἔως τοῦτον τὸν καιρόν, δηλαδὴ ἕως τὸν ὄγδον χρόνον τῆς ζωῆς μου, ἐγὼ δὲν ἐγνώριζα ἀκόμη τὸ ἀλφάβητον. Ἡ μητέρα μου ἐπιθυμοῦσε νὰ πάρῃ δάσκαλον διὰ νὰ μὲ μάθῃ γράμματα, καὶ, καθὼς μοῦ λέγει τώρα, ἤκουε μεγάλην θλίψιν ὑπόταν ἐστοχάζετο μὴ τύχη καὶ μείνω τελείως ἀγράμματη. Ἐπιθυμοῦσεν, εἶπα, νὰ πάρῃ διδάσκαλον, ἀλλ' αὐτὴ ἢ «ταλαίπωρος δὲν εἶχε καμμίαν ἐξουσίαν καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ διατάξῃ τὰ πράγματα τῆς φαμηλίας τῆς «καθὼς ἦτον εἰς τὴν ἀρέσκειάν τῆς. Ἡ μάμμη μου εἶχε τὴν ἐπιστάσιαν ἐκείνων τῶν πραγμάτων ὅπου «περικλείει ὁ οἶκος, ὁ θεὸς μου εἶχε καὶ ἔχει τὴν ἐπιστάσιαν καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἀκινήτων ὑπαρχόντων «ὁ πατέρας μου ἐφρόντιζε διὰ τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις «καὶ διὰ τὰς οἰκιακὰς δὲν εἶχε καμμίαν ἐργον, ὅθεν «ἢ μητέρα μου εἶχε τὴν ἐπιστάσιαν τῆς ἀνατροφῆς «τῶν παιδίων, ἀλλὰ τὰ μέσα τῆς ἔλειπον. Τὸ μέσον «διὰ νὰ τὸν πληρόνῃ ἠμποροῦσε νὰ τὸ ἔχη, ἀλλὰ τὸ

«μέσον διὰ νὰ πάρῃ τοῦτον τὸν διδάσκαλον πῶς ἠμποροῦσε νὰ τὸ εὔρῃ; Τὸ σπῆτι μας εἶχε (καθὼς καὶ «ἀκόμη ἔχει) ἐκεῖνο τὸ παλαιὸν βάρβαρον καὶ ἀφύσιον καὶ ἀπάνθρωπον ἦθος, ὅπου θέλει ταῖς γυναῖκες «ξεχωρισμένες ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην ἑταιρείαν. Ἐξ αἰτίας τούτου τοῦ κακοτάτου ἦθους, αὐτὴ εὕρισκετο «χωρὶς καμμίαν γνώρισιν καὶ νὰ πάρῃ ἀνθρώπων ὅπου «δὲν ἐγνώριζε μῆτε αὐτὴ τὸ ἦθελε, μῆτε ἡ ἐπίλοιπη «φαμηλία. Ἐστοχάσθη λοιπὸν νὰ μοῦ δεῖξῃ αὐτὴ ἢ «ἰδία ἐκεῖνα τὰ ὀλίγα γράμματα, ὅπου ἔξευρεν, ὅθεν «μοῦ καππακίζη τὸ «Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρός, «ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. Μοῦ τὸ ἐκαππακίζε «μίαν, μοῦ ἐκαππακίζε δύο, μοῦ τὸ ἐκαππακίζε τρεῖς, «μοῦ τὸ ἐκαππακίζε δέκα, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ, αὐτὴ «ἔχανε τοὺς κόπους τῆς. Δὲν ἐνθυμοῦμαι πόσαις βρα- «διαῖς ν' ἐπέρασαν εἰς τοῦτο τὸ ἀμαθήτατον μάθημα, «ἀλλ' ἐνθυμοῦμαι μόνον ὅπου αὐτὴ μὴ δυναμένη «πλέον νὰ μὲ ὑποφέρῃ μὲ ὀνειδισμούς καὶ μὲ δάκρυα «ἰδικά μου μὲ ἀπαράτησεν. Εἰς τοῦτον τὸν καιρόν, «ἐθαπτίσαμεν τὸ νεογέννητον κορίτσι καὶ ἔγινεν ἀνά- «δοχος ἑνας κάποιος σεβάσμιος, καὶ τῷ ὄντι ἐνάρετος «ἠερέυς, ὅπου ὀνομάζεται Γεώργιος Τσουκαλᾶς. Ἐξ «αἰτίας λοιπὸν τῆς συγγενείας τῆς πνευματικῆς αὐ- «τὸς ἐσύγχαζεν εἰς τὸ σπῆτιμας, ὅθεν μίαν ἡμέραν χωρὶς «νὰ ἔξεύρω τίποτε, (ἀλλὰ οἱ γονεῖς μου καὶ ἡ μάμμη «μου τὸ ἔξευραν), ἀφ' οὗ ἐνθυμοῦμαι μᾶς ἔκαμεν «ἀγιασμὸν εὐγάνει ἕνα βιβλίον καὶ ἀρχινᾶ κάτι νὰ «μοῦ ἀναγινώσκῃ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴν μου. Ἐγὼ «εἶδεσα τὰ χεῖρά μου καὶ στοχαζομένη πῶς ἡ εὐχὴ ἐ- «κείνη ἦτον διὰ νὰ μοῦ κάμῃ καλὸν εἰς ἐκεῖνο τὸ «βάσανον, ὅπου εἶχα πλησίον εἰς τὸ μάτι μου, χωρὶς «νὰ καταλάβω τίποτε τὸν ἀκροάθηκα μὲ εὐλάβειαν. «Ἄφου δὲ τὴν ἐτελείωσε, καθίζει, πέρνει ἕναν Ὀκτώη- «χρον τὸν ἀνοίγει καὶ κράζοντάς με σιμά του, ἀρχι- «νάει νὰ μοῦ καππακίζη: Τὰς ἐσπερινὰς ἡμῶν εὐχὰς «κτλ. Μοῦ τὰ ἐκαππακίσε δύο τρεῖς φοραῖς καὶ χωρὶς «νὰ μὲ βιάσῃ νὰ τὸ μάθω ἐκείνην τὴν ὥραν, μοῦ τὸ «ἀπαράτησε διὰ νὰ τὸ μάθω μοναχὴ μου ἕως τὴν «ἄλλην ἡμέραν. Τὴν ἐρχομένην αὐγὴν βλέπουσα πῶς «ἦτον ἄδύνατον νὰ τὸ μάθω μοναχὴ μου, πέρνω τὸ «βιβλίον, πηγαίνω εἰς τὴν κάμαραν τῆς μάμμης μου, «τὴν περικαλῶ νὰ μοῦ τὸ μάθῃ καὶ αὐτὴ ὅπου ἔξευ- «ρεν ἐκ στήθους ἕνα καλὸν μέρος ἀπὸ τὸν Ὀκτώηχρον, «δίδεται μετὰ χαρᾶς τὴν δέησίν μου καὶ εἰς καιρὸν «ὅπου ἔκαμεν μέσα εἰς τὴν κάμαράν τῆς ταῖς ὑπηρε- «σίαις τῆς, μοῦ τὸ ἐκαππακίσε καὶ ἐγὼ τὸ ἔμαθα».

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΠ. ΔΕ-ΒΙΑΖΗΣ

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΝΟΥ ΥΠΟ ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

Τὸ προοικεφάλαιον δέον νὰ ἔχη ἀνάλογον ὕψος πρὸς τὸ μήκος τοῦ τραχήλου τοῦ κοιμώμενου, ὅπως κανονίζῃ τὸ ὕψος τῆς κεφαλῆς ἡμῶν κατὰ τὸν ὕπνον. Τὸ πολὺ ὑψηλὸν ἢ πολὺ χαμηλὸν προσκεφάλαιον παρακωλύει τὴν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ ἐπιφέρει πίεσιν τῶν φλεβῶν τοῦ λαιμοῦ καὶ τῶν καρωτίδων, ἐξ ὧν ἐπέρχονται ὄνειρα ἐνοχλητικὰ καὶ καρηβαρία.

Ὁ κοιμώμενος πρέπει νὰ καλύπτηται καλῶς καθ' ἅπαν τὸ σῶμα αὐτοῦ, πλὴν τῆς κεφαλῆς, ἥτις δέον νὰ μένῃ ἀεὶποτε ἀκάλυπτος, ὅπως μὴ παρεμποδίζηται ἢ ἀναπνοὴ καθαροῦ ἀέρος, καὶ μὴ ἀναπνέῃ αὐθις τὸν διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκπνοῆς ἀλλοιωθέντα τοιοῦτον.

Δέον δὲ νὰ καλύπτη καλῶς τὸ σῶμα αὐτοῦ διότι κατὰ τὴν νύκτα ἡ ἀδηλος διαπνοὴ εἶνε μείζων καὶ ἐνδέχεται νὰ διακοπῇ αὐτὴ ἐκ περιψύξεως, καὶ ἐπέλθῃ οὕτω νόσος τις, καθ' ὅσον φύσει τὸ σῶμα καθίσταται ψυχρότερον κατὰ τὴν νύκτα. Λέγοντες δὲ ὅτι πρέπει νὰ καλύπτηται καλῶς ὁ κοιμώμενος, δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι δέον νὰ ποιῆται χρῆσιν πολὺ βαρέων κλινοσκεπασμάτων ἢ ἐφαπλωμάτων, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐπέρχεται ἀφθονος ἐφίδρωσις ἐξασθενοῦσα τὸν ὀργανισμόν. Δύο ἢ τρεῖς, τὸ πολὺ ἐλαφραὶ κουβέρται κατὰ τὸν χειμῶνα, μετὰ λευκῆς καὶ καθαρᾶς σινδόνης, ἥτις ἀπαραιτήτως δέον νὰ ὑπάρχῃ καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους, καὶ μία μόνη τοιαύτη κατὰ τὸ θέρος, ἄρκουσι νὰ καλύπτωσιν ἡμᾶς καὶ εἰς τὰ ψυχρότερα τῶν κλιμάτων, διότι ὁ μεταξὺ αὐτῶν παρεπιπτόντων ἀήρ, κακὸς ἀγωγὸς τυγχάνων τοῦ θερμαντικοῦ διατηρεῖ τὴν θερμοκρασίαν ἀμετάβλητον περὶ τὸ σῶμα ἡμῶν.

Τὰ ἐφαπλώματα ἀποκρούει ἡ ὑγιεινὴ, ὡς μὴ ὑγιεινά, διότι διαποτιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἰδρώτος καὶ τῶν προϊόντων τῆς ἀδήλου διαπνοῆς τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ μὴ δυνάμενα ν' ἀερίζωνται καλῶς ἢ νὰ πλύνωνται, ἐν ἀνάγκῃ, ἀποβαίνουσι ἐστία ρύπους καὶ νοσογόνων μικροβιακῶν οπερμάτων.

Ἀνάγκη προσέτι κατὰ τὸν ὕπνον νὰ φέρωμεν ἐνδύματα εὐρέα καὶ οὐδέποτε περισφίγκοντα τὸν τράχηλον καὶ τὴν κοιλίαν.

Ἡ συνήθεια ἦν τινες ἔχουσι τοῦ νὰ πίνωσι

κατὰ τὰ διαλείμματα τοῦ ὕπνου ὕδωρ ψυχρὸν εἶνε ἐπιβλαβὴς καὶ ἐνίοτε ἐπικίνδυνος. Πρὸς τοῖς ἄλλοις παρετηρήθη ὅτι οἱ πίνοντες τὴν νύκτα ὕδωρ ἐγείρονται τὴν πρωίαν κακοδιάθετοι, χαλαροὶ καὶ νωθροὶ. Ὅθεν ἐπ' ἀνάγκῃ ἐστὶν ὅπως ἀποφεύγωμεν τὴν συνήθειαν ταύτην. Πρὸς τοῦτο δὲ καλὸν θέλει εἶσθαι, ἀφ' ἐσπέρας, πρὸ τῆς κατακλίσεως, νὰ πίνωμεν ποτῆριον ὕδατος.

ὑπὸ ὑγιεινὴν ἐποψιν ἀριστον ἐστὶ νὰ κοιμᾶται τις μόνος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κλίνῃ, κακὸν δὲ καὶ ἀνθυγιεινὸν τὸ νὰ κοιμῶνται δύο ἢ τρία άτομα ἐν τῇ αὐτῇ κλίνῃ. Διὰ τοῦτο οἱ σύζυγοι δὲν πρέπει νὰ κοιμῶνται ἐπὶ κοινῆς κλίνης, ἀλλὰ ἐπὶ ἰδίας ἐκάτερος τοιαύτης, ἀφισταμένης τῆς τοῦ ἑτέρου συζύγου κατὰ ὅσο τοῦλάχιστον ἐκατοστὰ τοῦ μέτρου οὐδὲ αἱ μητέρες μετὰ τῶν μικρῶν αὐτῶν τέκνων, ὡς ἐν πολλοῖς πορ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ κακὴ τοιαύτη συνήθεια.

Ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων ὀρμωμένη ἢ νεωτέρα Στρατιωτικὴ Ὑγιεινὴ, ὡς καὶ ἡ Ὑγιεινὴ τῶν Σχολείων κατήργησεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐν τοῖς Στρατιωτικοῖς ὑπνωτηρίοις καὶ τοῖς τῶν ἐκπαιδευτηρίων τὰς παλαιότητας συνεχεῖς κλίνας, ὡς καὶ τὰς ἐπαλλήλους τοιαύτας, οἷαι αἱ τῶν ἀτμοπλοίων, πρὸς ἀποφυγὴν εἰσπνοῆς ἀέρος κεκορεσμένου ὑπὸ τῶν προϊόντων τῆς ἐκπνοῆς καὶ τῆς ἀδήλου διαπνοῆς τῶν συγκοιμωμένων.

Ἐπειδὴ δ' εἶνε γνωστὸν τὴν σήμερον ὅτι εἰς τὰ ἐλώδη μέρη, ὡς ἡ Ἑλλάς, οἱ ἐλειογενεῖς πυρετοὶ ἢ ἡ ἐλομίανσις μεταδίδεται ἀπὸ τῶν πασχόντων εἰς τοὺς ὑγιεῖς διὰ τοῦ δῆγματος τῶν ἀνωφελῶν καλουμένων κωνῶπων, οἵτινες, φέροντες ἐν ἑαυτοῖς τὸ σπέρμα τῆς νόσου, δάκνουσι ἡμᾶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός καὶ ἐνοφθαλμίζουσι τὸ ἐλώδες τοῦτο πλασματικὸν ἢ παράσιτον, καλὸν θέλει εἶσθαι, ἐν θέρει, νὰ μεταχειρίζομεθα κατὰ τὸν ὕπνον **κωνόπεια** (κουνουπιέρα) ἢ **ἀμφίβληστρα**, ὡς ἀπεκάλουν ταῦτα ἐν τῇ ἀρχαιότητι, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δηγμάτων τῶν κωνῶπων τούτων. Τὸ τοιοῦτον ἦτο γνωστὸν ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἡροδότου, ὅστις ὀμιλῶν περὶ τῶν παρά τὰ ἔλη οἰκούντων Αἰγυπτίων λέγει: «Πρὸς δὲ τοὺς κώνωπας ἀφθόνους ἐόντας τὰδε σφί ἐστὶ μεμηχανημένα. Πᾶς ἀνὴρ αὐτῶν **ἀμφίβληστρον** κέκτηται, τῷ τῆς μὲν ἡμέρας ἰχθύος ἀγρεύει, τὴν δὲ νύκτα τὰδε αὐτῷ χράται· ἐν τῇ ἀναπαύεται κοίτῃ περὶ ταύτην ἴσθησι τὸ ἀμφίβληστρον, καὶ ἐπειτεν ἐνδὺς ὑπ' αὐτῷ κατεύδει. Οἱ δὲ κώνωπες ἢ μὲν ἐν ἱματίῳ ἐνειλιζόμενος εὐδῆ ἢ σινδόνη διὰ τοῦτων δάκνουσι· διὰ δὲ τοῦ δικτύου οὐδὲ πειρέονται ἀρχῆν» (Ἡροδ. Βιβ. II. Κεφ. 95).

Ἡ προστριβὴ τῶν βλεφάρων καὶ τῶν παρεῖων

τοῦ προσώπου διὰ τῶν χειρῶν ἡμῶν, συντελεῖ πρὸς κατάπαυσιν τῆς ὑπνωδίας, ὅπταν ἔχωμεν ἰσχυροὺς λόγους νὰ μὴ κοιμηθῶμεν καὶ ἐπιθυμῶμεν νὰ παραμένωμεν ἄπνοι. Οὕτω κατ' Ὀμηρον διέλυσεν ἡ Πηνελόπη τὸ μαλακὸν αὐτῆς κῶμα :

«τὴν δε γλυκῆς ὕπνος ἀνήκεν,
Καί ρ' ἀπομόρεστο χερσὶ παρείας φωνησέντε».
(Ὀμ. Ὀδ. Σ. 200).

Τούτ' αὐτὸ ἐπίσης καὶ ἐπιτυχάνομεν καὶ διὰ τῆς διαδροχῆς τῶν βλεφάρων διὰ ψυχροῦ ὕδατος. Ἄλλ' ὅ,τι ἐνίοτε ἐπιζητοῦμεν ἡμεῖς αὐτοί, ἴσως τὴν ἀϋπνίαν, πολλάκις ἐπέρχεται καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεώς μας, ὡς νοσηρὰ ἐκδήλωσις.

Ἡ ἀϋπνία δύναται νὰ προκληθῆ ἐκ διαφόρων αἰτιῶν, ὅσων ἠθικῶν ταραχῶν, προσηλώσεως τοῦ πνεύματος εἰς τὴν ἀντικείμενον, λύπης ἢ χαρᾶς ἰσχυρᾶς, μεγάλου καὶ ἀσυνήθους κόπου, ἀλλαγῆς στρωμνῆς, πολυφαγίας, ζωηροῦ φωτός, εὐαρέστων καὶ ποικίλων συναστροφῶν κλπ.

Κατὰ δὲ τὸν Ὀριδάσιον, ποιητικὰ ἐγρηγόρευσε, οὐν τοῖς ἀνωτέρω, εἰσὶ καὶ τᾶδε : **«κνισμὸς βίαιος, τιλμὸς τριχῶν, ὄλκη δακτύλων, ὀσφραντικὰ τὰ δυσώδη, πταρομικά, ἐρεθιστικὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ἔλαιον ἐγγεόμενον ἐπ' αὐτῶν, αἰκῶν τεθειμέναι κατὰ βουβῶνων, ἐμβοήσεις συνεχεῖς, προσαιγελία ταραχώδεις, θεάματα, τριψεῖς ξηραὶ ἐπὶ τῷ σκέλει κλπ.»**

Ἀϋπνίαν προσεῖ ἐπιφέρουσι τὰ διεγερτικὰ τοῦ ἐγκεφάλου, ἴσως ὁ καφῆς, τὸ τείον, ὁ κρόκος, τὸ πρωτοξείδιον τοῦ ἀζώτου κλπ. Ὅπταν δ' αὕτη διαρκῆ ἐπὶ πολὺ ἐπιφέρει ὀλέθρια ἀποτελέσματα, διότι ἐμποδίζει τὴν πέψιν, καταπονεῖ τὸ σῶμα, καὶ νοσήματα διάφορα προκαλεῖ **«ἀγριπνία ἰσχυρὰ καὶ οὐκ ὀμὰ καὶ ἀπεπτό- τερα ποιεῖ»**. (Ἱπποκρ. π. ὄξ. παθ).

«Ἄλλ' οὐ γὰρ πως ἔστιν ἀϋπνος ἔμμεναι αἰεὶ ἀνθρώπου, ἐπὶ γὰρ τοι ἐκάστω μοτρῶν ἔθνησαν ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ξείδωρον ἄρουραν».

(Ὀμ. Ὀδ. Τ. 591).

Τούτων ἕνεκεν ἡ στήριξις τοῦ ὕπνου τυγχάνει ἐν ἐκ τῶν μεγαλύτερων καὶ θανατηφόρων βασιανιστηρίων. Ἐν Κίνα, ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ εἴπωμεν, ὑπάρχει νόμος, δι' οὗ ἐπιβάλλεται ποινὴ θανάτου δι' ἀϋπνίας. Πρὸ τινῶν δὲ χρόνων κατεδικάθη εἰς τοιοῦτον θάνατον πλοῦσις τις Κινέζος, ὅστις διατηρηθεὶς ἐν ἀϋπνίᾳ διὰ διαφόρων μέσων, ἀπέθανε τὴν 10ην ἡμέραν.

Ἄλλὰ μήπως καὶ ἡ νεωτέρα ἡμῶν ἱστορία δὲν βρῆθαι ἀναλόγων παραδείγματων, καθ' ἃ ὁ αἰμοχαρῆς τῆς Ἡπείρου σατραπῆς, Ἀλῆ Πασσᾶς, ὑπέβαλλεν εἰς τὸν δι' ἀϋπνίας βασιανιστικὸν θά-

νατον πολλὰ ἐκ τῶν θυμάτων του, τιμωρῶν αὐτὰ διὰ τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνας των ;

Σ. Ν. ΧΩΜΑΤΙΑΝΟΣ

ΕΠΙΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ὅλος ἐξειδισμένην καὶ περίδλεπτον θέσιν κατέλαβον αἱ συνεργατικαὶ εἰταιρίαι εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη. Ἐπὶ χρομαλωτάτων ἀλλὰ στερεῶν βάσεων καταρῶθη διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς ἢ ἀνεγερσις οἰκοδομήματος ἐξόχως μεγαλοπρεποῦς, ἐπιβάλλοντος καὶ πρὸ παντός κοινωφελούς.

Ἀρέαμεναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἑκατοντάδων τινῶν φράγκων κατέληξαν εἰς τὸ νὰ διαχειρίζονται ἑκατομμύρια καὶ νὰ ἀριθμῶσι χιλιάδας μελῶν. Τὰ ἐπικρατήσαντα καὶ εὐδοκίμησαντα εἶδη δὲν εἶναι τὰ αὐτὰ ἐν ἅσασιν τοῖς ἔθνεσιν· ἄλλοῦ ἐπεκράτησε τὸ ἐνεῖδος, ἄλλοῦ τὸ ἔτερον. Ἐν Ἀγγλίᾳ κυρίως ἠυδοκίμησαν αἱ οἰκοδομικαὶ εἰταιρίαι (building societies) ἀνερχόμεναι κατὰ τὸ 1890 εἰς 2,318 καὶ ἀριθμοῦσαι 605,421 μέλη καὶ μετοχικὰ μερίδα 36 ἑκατ. ἀλλ' οὐχ ἦττον διαδεδομένα εἰσὶν αἱ εἰταιρίαι καταναλώσεως· ἐκ τῶν 1276 συνεργατικῶν εἰταιριῶν (πλὴν τῶν οἰκοδομικῶν) μὲ 894,378 μέλη, αἵτινες κατέθηκαν ἐτησίως ἐκθέσεις, αἱ 1203 ἦσαν τοιαῦται. Ἐν Γερμανίᾳ τούναντις λίαν διαδεδομένα εἰσὶν αἱ πιστωτικαὶ ἐνώσεις· ἐκ τῶν κατὰ τὸ 1890 ὑπαρχουσῶν καὶ ἀνερχομένων εἰς 6670, αἱ 3467 ἦσαν πιστωτικαὶ, 868 εἰταιρίαι καταναλώσεως καὶ 38 μόνον οἰκοδομικαί. Ἐν Αὐστρίᾳ κατὰ τὸ 1885 ἀναφέρονται 1436 ἐξ ὧν 1133 πιστωτικαί, 158 ἀναλωτικαὶ καὶ 145 διάφοροι. Ἐν Ρωσίᾳ ἀπαντῶμεν 715 πιστωτικὰς ἐνώσεις κατὰ τὸ 1886. Ἐν Γαλλίᾳ ἀπαντῶνται μόνον αἱ εἰταιρίαι καταναλώσεως περίπου 800 μετὰ 450 χιλ. μελῶν καὶ ὀλίγα τινὲς παραγωγικαὶ ἐνώσεις. Ἐν Ἰταλίᾳ ἀπαντῶμεν μεγίστην ἀνάπτυξιν τῶν λαϊκῶν τραπεζῶν (Banques populaires) ἀπαντῶμεν 608 κατὰ τὸ 1887· ἀλλ' ἐπίσης οὐκ ὀλίγα εἰσὶν αἱ εἰταιρίαι καταναλώσεως ἀνερχόμεναι εἰς 405. Ὁ Luzzati μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας ἀνακράζει : «Δὲν ἀντεγράψαμεν τὸ σύστημα ἀλλὰ παρηγάγομεν νέον τύπον, εἰς ὃν προσεδώκαμεν τὴν ἰταλικὴν πρωτοτυπίαν, ἐδημιουργήσαμεν τὸν τύπον τῶν Banche popolari. Βεβαίως προβαίνει πολὺ μακρὰν καθ'

ἔσων καὶ ἐὰν ἡ μεταφύτευσις ἐγένετο μετὰ παραλλαγῶν ἐν ταῖς λεπτομερείαις, ὁ θεμελιώδης τύπος παραμένει γερμανικός. Ἐναμφισβητήτως ὅμως μεγίστη τιμὴ ὀφείλεται εἰς τὸν μέγαν ἄνδρα διὰ τὸ μέγα καὶ ἐπιφελές ἔργον τῆς διαδόσεως αὐτῶν ἐν Ἰταλίᾳ. Ἡ λαϊκὴ τράπεζα τοῦ Μιλάνου ἰδρυθεῖσα τὸ 1866 ἤρχισε μὲ κεφάλαιον 700 φρ. τὸ 1889 ἠρίθμη 16392 μέλη καὶ κεφάλαιον 8, 418,850 φρ. Ἡ μετοχὴ εἶναι φρ. 50 πληρωτέα εἰς δέκα δόσεις.

Διὰ τῶν ἐνώσεων τούτων αἱ μικραὶ ἐργαζόμεναι τάξεις κατορθοῦσι νὰ καταστήσωσι ἐπικερδέστερον τὸ ἐπάγγελμα των, νὰ μετριάσωσι τὰς δαπάνας των, νὰ ἐξοικονομήσωσι βαθμηδὸν μικρὸν κεφάλαιον, νὰ συναγωνίζωνται εὐκολώτερον ἐν τῷ ἐλευθέρῳ συναγωνισμῷ, νὰ ἀναπτύσωσιν καὶ διαπλάσωσιν ἐκπαιδευτικῶς καὶ ἠθικῶς. Τοιοῦτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται ἡ ὑπαρξις μέσης ἐργατικῆς τάξεως, ἴσως δὲν ἀποεῖ μόνον ἐν τῷ ἰδρωτὶ τοῦ προσώπου της, ἀλλ' εὐπορεῖ, ἐξωραίζει καὶ αὐτὴ ἐπολιτιστικῶς τὴν ζωὴν της καὶ δρᾷ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗΣ δρ

Ο ΑΜΝΟΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Τὰ Χριστούγεννα τοῦ 18... ἔδυσον πλέον. Ὁ καιρὸς, ἂν καὶ τοιαύτη ἐποχὴ, ἦτο θαυμασιῶς ἠάτος, ὁ ἥλιος ἔλαμπεν ὑπεράνω τοῦ ἱστορικοῦ Ὀλύμπου ῥίπτων τὰς χρυσιζούσας ἀκτίνας του ἐπὶ τῶν χιονοσκεπῶν κορυφῶν του.

Ὁ κλέφτης Λάκας μετὰ τῶν τριάκοντα παλικαριῶν του ἐβάδιζον διασχίζοντες τὰ Θεσσαλικά Τέμπη. Τὸ ἀρρενωπὸν βᾶδισμα των δὲν συνοδεύει εὐθυμὸν ἄσμα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν προσώπων ἔλων αὐτῶν ἐπικάθηται κατῆφεια καὶ ταραχὴ διότι τὴν ἐπομένην πρόκειται νὰ συνάψουν μάχην μετὰ τῶν πολυπληθῶν Ἀλβανῶν τοῦ Ἀλῆ καὶ ἐννόσου καλῶς οἱ γεναῖοι ἐκεῖνοι ἄνδρες, ὅτι μάτην θὰ ἐθυσιάζον τὴν ζωὴν των, δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐμποδίσωσι τὸν ἐχθρὸν νὰ διαβῆ. Πλὴν ἀδιάφορον.

Οἱ ὀλίγοι ἐκεῖνοι λεβέντες εἶχον ἀπόφασιν ν' ἀντιταχθῶσι καρτερικῶς, νὰ χύσουν καὶ τὴν τελευταίαν σταγόνα τοῦ αἵματός των, καὶ μόνον ἐπὶ ἀλύχων πτωμάτων πατῶν ὁ αἰμοβόρος ἐχθρὸς θὰ ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἡ ἡμέρα ἔκλινε τώρα πλέον εἰς τὴν δύστιν της. Ὁ φεγγιστικὸς ἥλιος ἐχάθη ἐπισθεν τῶν ὑρέων

ἀφῆσας τὸ σκῆπτρον τῆς βασιλείας του εἰς τὴν ὠχρᾶν Σελήνην ἥτις ἐφάνη ἤδη ἐπὶ τοῦ στερεώματος.

Τὸ ψῆχος ἤρχισε νὰ καθίσταται ἐπαισθητόν. Μὲ βαρείας κάπνας καλύπτονται οἱ κλέφτες. Ἐκεῖ εἰς τὰς ὑπώρειας τοῦ Ὀλύμπου φθάσαντες, ὁ Λεβέντης Λάκας καὶ οἱ ὀλίγοι σύντροφοι του παρεκάθησαν ὀκλαδὸν ὑπὸ τὰ πυκνὰ ἔλατα ὅπως παρὰ τὰς φλόγας θαλπεροῦ πυρὸς γευθῶσι τὸν Χριστουγεννιάτικον ἄμνον.

Ὁ γερωντότερος ἐξ αὐτῶν διεμέλισε τὸν ἄμνον καὶ προσέφερεν εἰς ἕλα τὰ παλληκάρια κρατήσας τὸ καλλίτερον μέρος διὰ τὸν ἀρχηγόν. Καὶ ἐκεῖ μὲ τὴν γεῦσιν τοῦ ψητοῦ, τὸν γυρὸν τῆς πούρας τοῦ παντός τὴν γαλήνην, τῆς πυρᾶς τὸν ποιητικὸν βόμβον, τὸ γλυκὺ ψιθρίσμα τῆς πεύκης καὶ τοῦ ἐλάτου, ἐλησημόνησαν καὶ φόβους καὶ ἀνησυχίας καὶ ἐλπίς γλυκεῖα κατέλαβεν αὐτούς. Ὅλη ἐκείνη ἡ ἐλευθερία καὶ ἀρρενωπὸς ἡμᾶς παρεδόθη εἰς ἐνερα καὶ ἀνεκοίνουν πρὸς ἀλλήλους τοὺς πόθους των περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος, ἐνῶ οἱ εὐθυμώτεροι ἐξ αὐτῶν ἐψάλλον μελαγχολικῶς τὸν τυραννούμενον Ἑλλητισμὸν διὰ τῶν θαυμασιῶν ἐκείνων τῆς καρδίας τῶνων ὀτινες μόνον γιωρίζουν νὰ συγχινοῦν. Παρέκει ἄλλος λεβέντης ἐμελπε μὲ φωνὴν γλυκεῖαν τὸ τελευταῖον ἄσμα τῆς ἀγαπητῆς του, τὸ ἄσμα τὸ ὁπεῖον ἐκείνη ἐψάλλε κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ χωρισμοῦ.

Ἀἴφνης τὰ ἄσματα κατέπαυσαν. Τὰ πρόσωπα ἔλων φωτιζόμενα ἀπὸ τὴν λάμψιν τῆς πυρᾶς ἐκφράζουσι ἀνυπομονησίαν καὶ ἀνησυχίαν ἐν ταυτῷ καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλων στρέφονται πρὸς τὸν γέροντα ὅστις ἐκράτει εἰς χεῖρας τὴν ὠμοπλάτην τοῦ ἄμνου.

Νεκρικὴ σιγὴ βασιλεύει. Καὶ αὐτὸς ὁ τῆς πυρᾶς βόμβος κατέπαυσε. Ἐπὶ τινα λεπτὰ ἐν μέσῳ βαθυτάτης σιγῆς ὁ γέρον ἐξετάζει ἐπισταμένως τὴν ὠμοπλάτην. Αἱ πυκνῶς ἠνωμένοι ὄφρυς του συσπῶνται. Πᾶς τις ἐννοεῖ ὅτι δὲν προμαντεύει εὐάρεστα. Καὶ τῷ ἔντι. Ὁ γέρον διακρίνει καὶ ἀναγινώσκει, ὡς εἰς βιβλίον, τὴν εἰσαν τῶν συντρόφων του καταστροφήν. Ἡ ὠμοπλάτη γέμει ἀπὸ ἐρυθρὰ στίγματα προμηνύοντα τὴν τελείαν καταστροφήν τῶν κλεφτῶν.

Μετ' ὀλίγον ὁ γέρον ἐγειρέται. Διανοίγει τὰ παχέα χεῖλη του ὅπως ἀνακινώσῃ εἰς τοὺς συντρόφους του ἀγγελμα ἀπαίσιον τὸ ὅποιον μέλει ν' αὐξήσῃ τὸν τρόπον των. Πάντες προσπαθοῦν νὰ μαντεύσωσι τοὺς λόγους τοῦ μέλλοντος νὰ ἐξέλθωσι τοῦ στόματός του. Ὁ ἀρχηγὸς καθήμενος παρέκει συσπᾷ δυσάρεστως τὰς ὄφρυς του, διότι ἐννοεῖ ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου τοῦ γερωντος πᾶν ὅτι ἐκεῖνος εἰς τὴν ὠμοπλάτην διεῖδεν.

Τότε χωρεῖ ἐν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός παρατηρεῖ ἀτενώς τὸν γέροντα καὶ κάμνει πρὸς αὐτὸν

έν αδιόρατον νεύμα. 'Ο γέρον άρματωλός έννοεί. 'Οφείλει ν' άποκρύψη τήν αλήθειαν.

Επί στιγμήν άμφιρρέπει μεταξύ αληθείας και ψεύδους. Καί σκέπτεται. 'Εάν είπη τήν αλήθειαν οί σύντροφοι του άποθαρρόνονται, εάν άποσιωπήση, τίς οίδεν. . . . ίσως. . . και τότε, δέν έσκέψη πλέον. 'Ακουσίως ώσει έξ όρμεμφύτου έτεινε τήν χείρα προς τόν άρχηγόν λέγων μετά βροντώδους φωνής.

— Άρχηγέ νίκη!

— Νίκη! άνεφώνησαν πάντες και ή χαρά έλαμψεν είς τά βλέμματα των και τά άσματα επανελήφθησαν ζωηρότερα και εύθυμώτερα ώς μετά νίκην.

Τήν επομένην άμα τή ανατολή του ήλίου οί γενναίοι κλέφτες συνεπλάκησαν με τούς άλθανούς του 'Αλχ.Οι άνδρείοι Τριάκοντα έπολέμησαν υπερανθρώπως και με τήν βεβαιότητα τής νίκης κατέστρεψαν τόν έχθρόν, και ό Λεβέντης Λάκας έκέρδισε μίαν τών ένδοστέρων νικών του έξ εκείνων αίτινες υπήρξαν ό πυρήν και ή άφετηρία των μελλόντων 'Ελληνικών μεγαλοεργημάτων.

'Όταν δε οί ένδοξοι πολεμιστάι συνήχθησαν και αύθις υπό τά έλατα, ό άρχηγός έσφιγγεν είς τās άγκάλας του τόν γέροντα μάντην λέγων.

— Έκρύψαμε τά σημάδια τής πλάτης, και τό θάρρος των παλληκαριών μας έδωκε τήν νίκην.

Και ούτως ό άμνός των Χριστουγέννων έγινε αίτιος μίας έτι νίκης έξ εκείνων αίτινες άνύψωσαν και εκλέσαν τόν 'Ελληνισμόν.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΤΟΛΣΤΟΙ

ΥΠΟ

CARL STANGE

Καθηγητού τής Θεολογίας του έν Greifswald Πανεπιστημίου (κατά μετάφρασιν, τή άδεία του συγγραφέως, υπό Δημ. Σίμου Μπαλάνου).

'Η συλλογιστική σειρά δι' ής ό Τολστόι νομίζει ότι έλυσε τήν αντίθεσιν μεταξύ τής καρδίας και του λογικού είνε ή εξής: 'Εν πρώτοις βεβαίοι ότι τή βοηθεία του λογικού του άναγκαιώς καταντξ είς τόν σκεπτικισμόν και ότι διά τόν ύποτασσόμενον μόνον είς τās άπαιτήσεις του λογικού ό βίος όλως είνικι έντελώς άνευ σκοπού και λόγου· ή καθαρά και μετά λόγου θεωρία του βίου καταδεικνύει συνεπώς τό άσκοπον αυτού. 'Αφ' έτέρου όμως είνε γεγονός άναντίρρητον ότι τά αναρίθμητα πλήθη τά ύποία ζητούσι να κατανοήσασιν τόν σκοπόν του βίου ούχι διά τής λογικής θεω-

ρίας αλλά διά τής πίστεως απολαμβάνουσι βίον έντυχϊ. 'Εν τριαύτη όμως περιπτώσει, άφου δηλ. ή ή σοφία του λογικού οδηγεί είς άρνησιν του βίου και ή σοφία τής πίστεως άγει είς τήν εύτυχίαν, έπεται εκ τούτου κατ' ανάγκην τό συμπέρασμα ότι ή αληθής σοφία δέν είνε ή σοφία τής σκέψεως, άλλ' ή τής πίστεως, διότι σοφία άρνούμενη τόν βίον είνε παραφροσύνη, ένω τούναντίον σημείον τής αληθοϋς σοφίας είνε ότι παρέχει τήν δύναμιν και τό θάρρος διά τήν ζωήν. Καί πράγματι· είνε μαρία εάν θέλωμεν να νοήσωμεν τόν σκοπόν του βίου διά λογικής ύδου μόνον, διότι ό νοϋς γνωρίζει άπλωώς τά πεπερασμένα, ένω τό ζήτημα περι του σκοπού του βίου άφορξ τό άπειρον. Τούναντίον ή πίστις, ως αποβλέπουσα προς τό άπειρον, είνε ή μόνη δυναμένη να δώση απάντησιν επί του ζητήματος περι του σκοπού του βίου και να εξασφαλίση τόν άνθρωπον κατά πάσης εκ μέρους του λογικού δυνατής ένστάσεως. Τό λογικόν λοιπόν λύει τό δίλημμα μεταξύ άμφιβολίας και πίστεως, ύποχωρούν πρό τής πίστεως και αναγνωρίζον τά όρια, άτινα δέν δύναται να ύπερβή. 'Εναντίον όμως των συλλογισμών τούτων έγείρεται ταύτοχρόνως τό ζήτημα, εάν τά συμπέρασματα, άτινα εξαγει ό Τολστόι, έχωσιν άναγκαιώς άποδεικτικήν ισχύν. 'Η ακριβέστερον: 'Η ύπερ τής πίστεως άπόφανσις του Τολστόι δύναται ν' αναγνωρισθί επί τή βάσει λογικής σκέψεως; Είνε όλως φανερόν ότι είς τό σημείον τούτο ή σκέψις του Τολστόι καταδεικνυται ως άνευ κρίσεως, άποδεχομένη άναπόδεικτον προκατάληψιν. 'Ο Τολστόι δέν εφθασε δι' όρθου συλλογισμού είς λύσιν τής αντίθεσεως έν ή εύρισκετο· εκ των δυσχερειών είς ής ώδήγησεν αυτόν ό σκεπτικισμός τόν εξήγαγε μλλον πρακτικόν έλατηρίον. 'Όταν δηλ. ό Τολστόι νομίζει ότι ή σοφία τής πίστεως δικαιούται πρό τής σοφίας τής σκέψεως, διότι ή τελευταία αύτη δέν κατορθοί να προσδώση θάρρος και δύναμιν διά τόν βίον, θέτει έν χρήσει μέτρον μη δικαιολογούμενον έπαρκώς· δύναται τις εύλόγως ν' άντιτάξη ότι τό αληθές δέν δύναται να έξαρτηθί εκ του ύφελίμου. 'Εάν διά τής αληθείας ήά καταστώμεν εύτυχεις ή ού είναι άλλο ζήτημα. 'Η γνώσις έχει ως μόνον σκοπόν να καταδείξη τήν πραγματικότητα ως έχει εάν όμως κατόπιν ή θέλησις ήμων συμφωνή ή ούχι προς τήν εύρεθείσαν αλήθειαν, είνε ζήτημα τό ύπότιον δέν δύναται και δέν πρέπει να ενδιαφέρη ήμας, έφ' όσον εξετάζομεν περι τής αληθείας καθ' έαυτήν. 'Αρνούμενος ό Τολστόι είς τό λογικόν τήν δύναμιν προς λύσιν του αίνίγματος τής ζωής, όρμξται έξ όλως πρακτικών έλατηρίων και λύει τό ζήτημα ούχι διά τής λογικής, αλλά διά τής θελήσεως. 'Ο Τολστόι θέλει να είνε εύτυχής, διά τούτο δικαιοί τήν πίστιν και καταδικάζει τό λογικόν· βλέπει τήν οικτράν θέσιν είς ήν περιήλθεν υπό τήν επίδρασιν του λογικού και παραβάλλει προς ταύτην τήν εύτυχίαν των πιστευόντων, και

έπειδι προτιμξ τήν εύτυχίαν τής δυστυχίας καταδικάζει τό λογικόν, ως αίτιον τής δυστυχίας και διακαίοί τήν πίστιν ως άγουσιν είς τήν εύτυχίαν.

'Η επίδρασις του πρακτικού ενδιαφέροντος επί τόν Τολστόι καθίσταται σαφεστέρα, εάν τις αναλογισθί ότι ή αντίθεσις μεταξύ νοήσεως και πίστεως δέν προήλθε μόνον εκ τής πείρας του βίου του, άλλά κυρίως εκ τής αντίθεσεως, ήτις γίνεται καταφανής έν τω κοινωνικω βίω· διότι δέν πρέπει να λησμονη τις ότι έν 'Ρωσία ή άβυσσος μεταξύ πλουσιών και πενήτων είνε έτι μείζων ή παρ' ήμιν και ότι ή άπόστασις μεταξύ των προνομιωχων τάξεων και του όχλου είνε άσυγκρίτως μείζων ή έν οίωδήποτε άλλω εύρωπαϊκω Κράτει. Διά τούτο δέν είνε άξιον άπορίας ότι διά τόν Τολστόι τό ζήτημα τής προτιμήσεως μεταξύ νοήσεως και πίστεως συνδέεται προς τό ζήτημα τής προτιμήσεως μεταξύ πολιτισμού και φυσικής καταστάσεως του ανθρώπου. Είνε εύνόητον ποία είνε ή θέσις του Τολστόι ως προς τό ζήτημα τούτο· ό Τολστόι άνήκεν είς τās προνομιούχους τάξεις, έλαβε πείραν ότι ό πολιτισμός καθιστξ τούς ανθρώπους δυστυχεις, ένω συγχρόνως έσχετίσθη προς τά πλήθη του όχλου τά άγνοούντα τās προσόδους του πολιτισμού και όμως εύτυχούντα· διά τούτο ό Τολστόι κατέληξεν έν τέλει είς τό συμπέρασμα ότι ό πολιτισμός καθιστξ τόν άνθρωπον έσωτερικώς κενόν και ότι ούτως δεσμεύει τήν υγιξ και ισχυράν εκδήλωσιν του πνευματικού βίου. 'Ο πολιτισμός ύποτιμξται υπό του Τολστόι και έχασε δι' αυτόν πξσαν αξίαν, διότι ούτος άντιλαμβάνεται μονομερως των τρωτών και των έλλείψεων του πνευματικού βίου μόνον. Κορεσθείς υπό του πολιτισμού και συναίσθανόμενος έαυτόν έσωτερικώς έξασθενήσαντα υπ' αυτού, αποβλέπει μετά θαυμασμού και ζηλοτυπίας προς τά πλήθη του όχλου, άτινα έξωτερικώς μèn άθλια και δυστυχί, είνε έν τούτοις πράγματι εύτυχί και ισχυρά, έχοντα βίον άξιον του σκοπού. 'Αποβλέπων προς ταύτα ως προς ιδεώδες, άπεφάσισεν ό Τολστόι να μιμηθί ού μόνον τόν τρόπον του βίου των και τό ένδυμά των, άλλά και να προσοικειωθί τήν πίστιν των. 'Εάν λοιπόν ό Τολστόι όμολογή τήν αλήθειαν τής πίστεως, τούτο προέρχεται εκ του ότι, θεωρών τόν πολιτισμόν ως κακόν τι, μίαν διαβλέπει όδόν σωτηρίας, τήν επάνοδον είς τήν φύσιν. 'Ως τρίτος παράγων έξ ού προέκυψεν ή περι του βίου θεωρία του Τολστόι δέον κατά ταύτα να θεωρηθί ή άποστροφή αυτού προς τόν πολιτισμόν και τούτο είνε τό κοινόν αυτού προς τόν Rousseau· ως ούτος κηρύττει και ό Τολστόι, τό ευαγγέλιον τής φύσεως με μόνην τήν διαφοράν ότι ό Τολστόι πολεμεί τόν πολιτισμόν πολύ σφοδρότερον του Rousseau, διότι τό μίσός του κατ' αυτού προσλαμβάνει νοσηρόν χαρακτήρα, στηρικατ' αυτού ούτός ούτός που λέγει, επί 'ακαθ' έαυτό ζόμενον, όπως αυτός ούτός που λέγει, επί 'ακαθ' έαυτό φυσικώς άγάπης του προς τόν όχλον. Τούτο όμως

ότι δηλ. ή μέτρις ύπερβολής έξηυγενισμένος άνήρ ποθεί τοςούτον τόν βίον του όχλου είνε— όπως ή Jacobsen έν τή μυθιστορία του «Marie Grubbe» άριστοτεχνικώς έξεφράσθη—φαινόμενον δυνάμενον να έξηγηθί ως συνέπεια του ύπερπολιτισμού του. Χαρακτηριστικόν διά τήν αντίληψιν του Τολστόι περι κόσμου είνε κατά ταύτα ή κοινωνιστική αυτού τάσις, είς ήν τέλος καταλήγει ή σκέψις του. Τό θρησκευτικόν πρόβλημα καταντξ δι' αυτόν κοινωνικόν πρόβλημα. Είς τήν έρώτησιν πώς τό άτομον δύναται να επιτύχη τόν σκοπόν του βίου, άπαντξ ύποδηλών τήν απομάκρυνσιν από του πολιτισμού· πρέπει ό πλούσιος να καταστή πτωχός. 'Η λύσις του κοινωνικού προβλήματος έξαρτάται εκ τής άποφάσεως πάντων να διάγωσιν ως οί χωρικοί. 'Από τής αρχής ταύτης όρμώμενος ό Τολστόι έξήσκησεν άνευ μέτρου κριτικήν επί του πολιτισμού και των συνεπειών του. 'Τή βοηθεία τής διαλεκτικής του άρνείται πξν, ό,τι διά τόν πεπολιτισμένο άνθρωπον έχει αξίαν. Δέν άρκείται να ψείξη άσθενικώς τινας εκδηλώσεις και τās καταχρήσεις του πολιτισμού, άλλά τούναντίον άπορρίπτει πξν έχον σχέσιν προς αυτόν, άνευ εξαίρεσεως, και κατευθύνει τήν πολεμικήν του έναντίον των βάσεων αυτών επ' ών στηρίζεται ό σημερινός πολιτισμός. Είς κοινωνιστής φαίνεται πρό αυτού ως άντιδραστικός, και είς άναρχικός δέν ήά ήδύνατο να τόν υπερβάλλη. Πξν κατασκευάσμα του πολιτισμού είνε δι' αυτόν κακόν τι και γέννημα του έγωισμού και ούδέν ύπάρχει άπεχθέστερον αυτού. Είς τήν γνώμην ταύτην καταντξ ό Τολστόι διότι έχει τήν πεποίθησιν ότι τά τρωτά τά παρακολουθούντα τόν πολιτισμόν, δέν είνε τυχαία συμπτώματα, άλλ' ότι τούναντίον πξσαι αί άπαιτήσεις του πολιτισμού προέκυψαν έν γένει εκ ποταπών έλατηρίων. Τό κράτος λ. χ. στηρίζεται επί τής αρχής του εκχιασμού, σκοπός του δε κυρίως είνε ή εκμετάλλεσις των αδυνάτων. Ούδεμία κυβέρνησις έν γένει έχει ήθικώς άρχάς. 'Η στρατοκρατία είνε μορφή έτέρα τής δουλείας. 'Ενώ αί κυβερνήται είνε προσποιούνται ότι σκοποϋσι διά του στρατού να έξασφαλίσωσι τήν έλευθερίαν των πολιτών, πράγματι δι' αυτού έξασφαλίζονται καθ' οιασδήποτε άντιστάσεως των εκμεταλλευόμενων υπ' αυτών. 'Η πονηροτέρα όμως μορφή τής δουλείας είνε οί φόροι προς τήν πολιτείαν, έν μέσον προς εκχιασιν των πτωχών. Καί ή 'Εκκλησία είνε καθίδρυμα καθ' ής ό,τι και άν είπη τις είναι ύλίγον. Είνε φυτώριον τής ύποκρισίας, στηριζόμενον επί άπάτης και σκοποϋν τήν αποκλήνωσιν του λαου· συμμαχούσα μετά του κράτους συμμετέσχε και αύτη είς τήν ύποδούλωσιν και εκμετάλλευσιν των πολλών· διά του όλογου των δογμάτων της κατέστησεν άδύνατον πξσαν περαιτέρω ανάπτυξιν του ανθρώπινου πνεύματος.

Και ή έπιστήμη δέν εύρίσκειται είς κρείττονα μοίραν. Καί αύτη, ως και ή 'Εκκλησία, κατέστη δούλη

του Κράτους. Το ενδιαφέρον των αντιπροσώπων της επιστήμης αποβλέπει αποκλειστικῶς εἰς ἴδιον ὄφελος. Ἄντι νὰ ὑπηρετῶσι διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ, ἀσχολοῦνται οἱ πεπαιδευμένοι μὲ διάφορα ἀνωφελεῖς ζητήματα καὶ λεπτολογίας. Σκέπτονται μόνον πῶς δαπάναις τοῦ λαοῦ θὰ ἔχῃσι πολυτελεῖ βίον καὶ πῶς θὰ δυναθῶσι νὰ ἐξασφαλίσωσι τὴν ἀργίαν· οὐδὲν ὅμως συνετέλεσαν εἰς λύσιν τῶν πραγματικῶν ζητημάτων τῆς ἐπιστήμης.

Εἶνε φανερόν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ δριμυτέρα ἐπικρίσις τοῦ πολιτισμοῦ. Ἰδίως ὑπερβαίνουσι πᾶν ὄριον αἱ προσβολαὶ τοῦ Τολστοῦ κατὰ τοῦ κράτους, ὡς τῆς βλάσεως τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Οἱ λόγοι τοῦ Κυρίου: «Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ» ἐξηγοῦνται ὑπὸ τοῦ Τολστοῦ ὡς καταδικάζοντες τὸ κράτος καὶ τὰς διατάξεις του· ὁ Τολστοῦ νομίζει ὅτι ἡ βία εἶνε οὐσιώδης παράγων πάσης νομικῆς σχέσεως καὶ ἐπειδὴ θεωρεῖ τὴν βίαν ὡς τὸ κορύφωμα τοῦ κακοῦ, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι πᾶσα διάταξις πολιτειακῆ εἶνε ἀπορριπτία καὶ ὅτι ἀπὸ χριστιανικῆς ἀπόψεως οὐδεμία μορφή πολιτειακῆ κοινωνίας εἶνε ἀνεκτὴ.

Ἡ συνέπεια τῆς ἐντελῶς ἀναρχικῆς ταύτης θεωρίας εἶνε ὅτι ὁ Τολστοῦ δὲν δύναται νὰ σκεφθῇ περὶ βελτιώσεως τῆς καταστάσεως δι' οἷον δῆποτε μεταρρυθμίσεων, διότι πᾶσα νέα τάξις ἐπὶ νομικῆς βλάσεως θὰ συνεπήγῃ μόνον ἄλλην μορφήν ἐκβιάσεως· διὰ τοῦτο οὔτε κἂν ἀπεπειράθη νὰ ἐκθέσῃ οἷον δῆποτε ἰδεῶδες περὶ μέλλοντος. Τὸ ἰδιόζων τοῦ κοινωνισμοῦ του ἐγκριεται κυρίως ἐν τούτῳ ὅτι εἰς τὴν ἐρώτησιν περὶ τοῦ τί δέον γενέσθαι ἀπαντᾷ ὅτι ἡ βελτίωσις τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν δὲν θὰ ἐπέλθῃ δι' ἐξωτερικῶν μέτρων, ἀλλὰ μόνον δι' ἐσωτερικῆς μεταβολῆς τῆς διαθέσεως τοῦ ἀτόμου. Τὸ πρόβλημα τοῦ πολιτισμοῦ εἶνε κατὰ ταῦτα διὰ τὸν Τολστοῦ κυρίως οὐχὶ κοινωνικόν, ἀλλὰ πρόβλημα τοῦ καθ' ἕναστον ἀτόμου.

Ὁ Τολστοῦ ἐβάδισε κατ' ἀρχὰς ἄλλην ὁδόν. Διηγεῖται πῶς εἰς προηγουμένην ἐποχὴν ἀπεπειράθη νὰ ἀποκαλύψῃ τὰς πηγὰς τῆς κοινωνικῆς δυστυχίας καὶ νὰ βοηθήσῃ τὰ θύματα ταύτης· ἐνόμιζε ὅτι θὰ ἠδύνατο τοιοῦτοτρόπως νὰ συντελέσῃ εἰς ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας, διὰ τοῦτο κατῆλθεν εἰς τὰ κατώτατα στρώματα ζητῶν διὰ τῶν χρημάτων του καὶ τῶν γνώσεών του νὰ κατορθώσῃ τοῦτο. Ἀλλὰ ταχέως κατενόησε τὸ μάταιον πάσης τοιαύτης ἀποπειράς· κατείδεν ὅτι τὰ μέσα ἅτινα διεθέτε δὲν ἦσαν ἐπαρκῆ καὶ διὰ τοῦτο ἐζήτησε νὰ ἰδρῶσῃ σύνδεσμον ἐξ ἀνδρῶν τῆς κοινωνικῆς του τάξεως ἀλλὰ φίλων τοῦ λαοῦ καὶ νὰ φέρῃ εἰς φῶς ὄργανισμὸν σκοποῦντα τὴν βοήθειαν τῶν ἐνδεῶν. Ἀλλὰ πάλιν ταχέως κατενόησεν ὅτι οὐδὲν ἦτο δυνατόν νὰ κατορθωθῇ καὶ διὰ τούτου τοῦ τρόπου, διότι ὅση καὶ ἂν εἶνε ἡ ἐξωτερικὴ ἀθλιότης τοῦ ὄχλου, ἡ ἐσωτερικὴ ἀθλιότης εἶνε πολὺ ἀνωτέρα καὶ αὕτη κυριαρχεῖ οὐ

μόνον ἐπὶ τῶν πτωχῶν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πλουσίων καὶ τῶν ἀνεπτυγμένων· καὶ ἡ ἐσωτερικὴ αὕτη ἀθλιότης εἶνε ἡ τάσις πρὸς ἡδονὴν καὶ ὁ ἐγωϊσμός, τὰ μόνα ἐλατήρια τοῦ βίου τῶν πολλῶν. Διὰ τοῦτο οἱ πλούσιοι δὲν δύναται νὰ βοηθήσωσι τοὺς ἐνδεεῖς, διότι ἐσωτερικῶς εἶνε τόσον πτωχοὶ ὅσον καὶ ἐκεῖνοι. Ὁ ἐγωϊσμός εἶνε ἡ πηγὴ πάσης δυστυχίας, τὸ ἐλατήριο τοῦτο τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ. Ἀφοῦ ὁ Τολστοῦ διεγνώ τὴν ρίζαν τοῦ κακοῦ, ἐνόησεν ὅτι ἐν μόνον μέσον θεραπείας ὑπάρχει καὶ τοῦτο εἶνε ἡ μεταβολὴ τῆς διαθέσεως, ἡ μετάνοια, καὶ οὕτω κατέστη κήρυξ τῆς μετάνοιας καὶ ἐνεκολλώθη τὸ εὐαγγελικόν τοῦτο κήρυγμα. Μετὰ βαθείας σοβαρότητος καὶ μετὰ μεγάλης ἐνεργείας προσεπάθησε πάντοτε νὰ καταδείξῃ ὅτι ἡ ἡδονὴ οὐδεμίαν προσδίδει ἀξίαν εἰς τὸν βίον, ἀλλ' ὅτι τοῦναντίον ὡς σκοπὸν τοῦ βίου του πρέπει ἕκαστος νὰ θέτῃ νὰ ὑπηρετῇ τὸν πλησίον, ὅτι δὲν πρέπει τις ν' ἀποβλέπῃ νὰ καταστῇ πλούσιος καὶ ἰσχυρὸς, ἀλλ' ὅτι τοῦναντίον ἕκαστος πρέπει νὰ εἶνε πρόθυμος πρὸς θυσίας καὶ στερήσεις χάριν τοῦ γενικοῦ καλοῦ. Δὲν πρέπει τις ν' ἀποβλέπῃ εἰς τὴν ἰδίαν εὐτυχίαν, ἀλλ' εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του. Ὡς κανὼνα τοῦ βίου δὲν πρέπει νὰ θέτωμεν τοὺς πόθους μας ἀλλὰ τὰς θείας ἐντολάς. Μεταβολὴ τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν πάντες κατηντήσαμεν διὰ τοῦ πολιτισμοῦ, εἶνε μόνον τότε δυνατὴ ἐὰν κατορθώσωμεν τὴν μεταβολὴν τῆς διαθέσεως τοῦ καθ' ἕναστον.

Ὅθεν τὸ χαρακτηριστικόν τοῦ Τολστοῦ εἶνε ὅτι στενωτάτα συνέδεσε τὸ πρόβλημα τοῦ ἰδίου βίου πρὸς τὸ κοινωνικόν πρόβλημα καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅτι παριστᾷ τὸ κοινωνικόν πρόβλημα ὡς ὑποκειμενικόν, προσωπικὸν ζήτημα. Ἐν τῷ διττῷ τούτῳ συνδυασμῷ τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ἐγκριεται τὸ ἰδιόζων τῆς ἀντιλήψεώς του περὶ τοῦ βίου.

Διὰ τοῦτο δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι τὸ ἠθικὸν ἐνδιαφέρον εἶνε τὸ προέχον διὰ τὸν Τολστοῦ. Τοῦτο διακρίνει κυρίως αὐτὸν τοῦ Nietzsche. Καὶ τοῦτο διακρίνει αὐτὸν ἀφ' ἑτέρου τῶν νεωτέρων σοσιαλιστῶν, ὅτι κατ' αὐτὸν ἡ λύσις τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος δὲν θὰ ἐπέλθῃ διὰ τῆς πολιτείας, ἀλλὰ διὰ τῆς βουλῆσεως τοῦ ἀτόμου.

Καὶ ἐν τούτῳ ἐγκριεται κυρίως ἡ ἀξία τοῦ Τολστοῦ διὰ τὴν ἐποχὴν μας ἐν τῇ μεγάλῃ σημασίᾳ ἣν ἀποδίδει εἰς τὴν ἠθικότητα. Νέας ἰδέας δυσκόλως θὰ εὔρη τις παρὰ τῷ Τολστοῦ, ἂν καὶ οὗτος ὅλως ἀφελῶς ἐφαντάσθη ὅτι εἰς τὰς φιλοσοφικὰς, θεολογικὰς καὶ οἰκονομολογικὰς θεωρίας του ὑπάρχει τι τὸ οὐσιωδῶς πρωτότυπον. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τῶν ὑπερβολῶν του οὐδέποτε καταντᾷ εἰς κοινούς τόπους. Παρ' ὅλον τὸ μῖσος μεθ' οὗ πολέμει τὴν ὑπάρχουσαν κοινωνικὴν τάξιν, καὶ παρ' ὅλην τὴν ὑπερεκτίμησιν ἑαυτοῦ, εἶνε ἀναντίρρητον ὅτι αἱ ἐργασίαι του δὲν ὑπερέβησαν τὰ ὅρια τοῦ ἐρασιτέχνου. Ἄν καὶ ὅμως τὰ θετικὰ πο-

ρίσματα εἰς ἃ ἔχει ἡ κριτικὴ σκέψις τοῦ Τολστοῦ δὲν εἶνε ἰδιαζούσης σημασίας, τοῦναντίον ἄξιον ἐξάρσεως εἶνε τὸ ἠθικὸν ἐλατήριο τοῦ χαρακτῆρός του. Ἐθετο ὡς ἀποστολὴν του τὴν ἐνίσχυσιν τῆς συνειδήσεως τῶν συγχρόνων καὶ τὴν ἀποστολὴν του ταύτην ἐπέτελεσε διὰ τῶν συγγραμμάτων καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος τοῦ βίου του.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ θετικοῦ Χριστιανισμοῦ εἶνε τῷ ὄντι λυπηρὸν ὅτι ὁ Τολστοῦ δὲν ἐκήρυξεν τι πλεον τῆς μετάνοιας καὶ ὅτι ἡ πίστις του κανονίζεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ ἠθικοῦ ἐνδιαφέροντος· τὸ λυπηρὸν οὖν εἶνε ὅτι οὐδὲν γνωρίζει περὶ τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδος καὶ ὅτι κατενόησε μὲν τὸν νόμον, ἀλλ' οὐχὶ τὸ εὐαγγέλιον.

Παρ' ὅλα ταῦτα πρέπει τις νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ Τολστοῦ συνέεισέφερεν σπουδαίως εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ συγχρόνου πνευματικοῦ βίου. Ἡ φυσιογνωμία του εἶνε ἰσχυρὰ ἀπόδειξις ὅτι σκοπὸν τοῦ βίου ἡμῶν δὲν πρέπει νὰ θέτωμεν τὴν ἡδονὴν, ἀλλὰ τὸ καθῆκον.

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Ἐν τῇ πόλει μας ἐργάζονται σήμερον εἰς τὰ γραφεῖα τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν ἑκατοντάδες ὑπαλλήλων χωρὶς ποτε νὰ σκεφθῶσι ν' ἀποτελέσωσιν ἕνα Σωματεῖον ἕπερ θὰ συντελεῖ κατὰ πολὺ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων τοῦ βίου τῶν μελῶν του.

Τοῦτο εἶνε ἐν ἀδικημα καθ' ἑαυτῶν καὶ κατὰ τῆς κοινωνίας ἀκόμη ἤτις μὲ ὄμμα εὐχάριστον θὰ ἐβλεπεν ἐπιλεκτα αὐτῆς μέλη δρῶντα ὡς ἐν σύνολον ὀργανωμένοι ὡς ἐν σύνολον ἑνιαῖον καὶ συμπαγές.

Οὐδεὶς θ' ἀμφισβητήσει ὅτι οἱ ὑπάλληλοι Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν προέρχονται σήμερον ἀπὸ τὰς πλεον μορφωμένας καὶ ἀνεπτυγμένας τάξεις τῆς κοινωνίας καὶ εἶνε εὐχάριστον ὄντως ὅτι καθ' ἑκάστην εἰσέρχονται εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν στοιχεῖα ἅτινα τὸν πλουτίζουν καὶ τὸν κοσμοῦσιν ἐπὶ πλεον διὰ τῆς πνευματικῆς ὑπεροχῆς ἣτις πάντοτε ἀποτελεῖ τὸν ἀβεβαστον φωτεινὸν φάρον πρὸς ὃν μετ' ἐνδιαφέροντος πάντες στρίφονται.

Τοῦτο δὲ μαρτυροῦσι καὶ αὐταὶ αἱ ιδιότητες τῶν ὑπαλλήλων τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν οἵτινες προέρχονται ἀπὸ τοὺς κλάδους ἐκείνους τοὺς διακρινόμενους διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν μελῶν του.

Εἰς τὰς τόσον πυκνάς τάξεις τῶν ὑπαλλήλων θὰ εὔρητε καὶ μηχανικὸς καὶ γεωπόνους καὶ δικηγόρους καὶ δημοσιογράφους καὶ καλλιτέχνους καὶ συγγραφεῖς καὶ ἐν γένει θὰ συναντήσητε νέους μὲ ἀρίστην μόρφω-

σιν, μὲ γνώσεις ποικίλας, μὲ αἰσθήματα εὐγενῆ, μὲ ἰδέας ὑψηλάς, μὲ φρονήματα ἀνθρώπων οἱ ἵποιοι οὐνεποπολοῦσι νὰ φανῶσι χρήσιμοι καὶ εἰς τὸν κλάδον εἰς ὃν ἀνήκουσι καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα. Διὰ τοῦτο ἡ κοινωνία οὐ μόνον μὲ ὄμμα εὐχάριστον θὰ τοὺς ἴδῃ ἠνωμένους πρὸς ἐκτελέσιν ἐνὸς εὐγενούς σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ ἔχει τὴν ἀξίωσιν παρ' αὐτῶν νὰ ἡγῶνται εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς κοινωνικῆς ἀναμορφώσεως, τῆς ἠθικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ὑλικῆς εὐημερίας τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς οἰκογενείας. Καὶ ἡ ἴδρυσις τοῦ Συλλόγου τῶν Ἑταιριῶν τῶν Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν ὀφείλει νὰ ἔχῃ αὐτὸν τὸν σκοπὸν, αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν. Διότι ὅταν τὸ ἄτομον καὶ ἡ οἰκογένεια εὐημερῇ, προάγεται, μορφοῦται, ζῇ ἀνέτως καὶ μὲ κάποιαν ψυχικὴν καὶ πνευματικὴν ἱκανοποίησιν τότε καὶ ἡ κοινωνία εὐημερεῖ, προάγεται καὶ μορφοῦται.

Ὄφειλομεν λοιπὸν πάντες οἱ ἀνήκοντες καὶ κατὰ τὸ παρελθὲν εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν νὰ ἐνώσωμεν τὰς δυνάμεις μας, τὴν ἐνεργητικότητά μας, τὸν ἐνθουσιασμόν μας δὲ νὰ ἱκανοποιήσωμεν τὴν κοινωνίαν ἢ ὅποια μὲ τόσην μᾶς περιβάλλει ἐκτίμησιν. Ἡ ἴδρυσις τοῦ Σωματείου τῶν ὑπαλλήλων Τραπεζῶν καὶ Ἐταιριῶν δὲν θὰ εἶνε ἐκ τῶν συνήθων Σωματείων τῶν ἰδρυμένων τὴν πρῶταν διὰ τὰ ἐκπνεύσων τὸ ἐσπέρας ἢ τῶν Σωματείων τῶν φυτοζωούντων καὶ οὐδένα ἐκτελούντων προωρισμόν. Ἡ ἴδρυσις τοῦ Σωματείου τοῦτο ὀφείλει νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ὑλικὴν προαγωγὴν ἐνὸς ἐκάστου μέλους καὶ τῆς οἰκογενείας του, εἰς τὴν κοινωνικὴν εὐημερίαν ἐνὸς ἐκάστου μέλους καὶ τῆς οἰκογενείας του. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ α) διὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς μεγάλης ἀρχῆς τῆς Συνεργατικότητος ἢ ὅποια διὰ τῶν ὑλικῶν μέσων τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων μὴ ἐπιβαρυνόμενων διὰ καταβολῶν ἀνωτέρων τῶν ὑλικῶν μέσων ἅτινα διαθέτουν, θὰ κατορθώσῃ τὴν ἴδρυσιν ἐνὸς πρατηρίου εἰς ὃ θὰ εὐρίσκονται κατ' ἀρχὰς ὅλα τὰ εἶδη τῆς πρώτης ἀνάγκης τῶν μελῶν ἅτινα θὰ προμηθεύονται ταῦτα εἰς τιμὴν πολὺ μικροτέραν καὶ ἐπὶ πιστώσει πολλῶν ἀναλόγῳ πρὸς τὴν μισθοδοσίαν ἐκάστου μέλους· β) διὰ τῆς ἰδρύσεως λέσχης ὅπου τὸ μέλος θὰ εὐρίσκη τοὺς συναδέλφους του, τὰ περιοδικὰ του καὶ ἢα συντελεῖ τὸ καθ' ἑαυτὸν εἰς τὴν σύμφιξιν τῶν σχέσεων καὶ τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν συναδέλφων κλπ. κλπ.

Ῥίπτομεν αὐτὴν τὴν ἰδέαν καὶ ἐλπίζομεν ὅτι οὐδένα θὰ εὔρωμεν ἀντίφρονοντα, ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν μεγαλειτέρων Ἐταιριῶν καὶ Τραπεζῶν καὶ ἰδίᾳ οἱ τῆς Ἐθνικῆς καὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς κλπ. οὐ μόνον θὰ ἐπιδοκιμάσωσι τὴν ἰδέαν μας ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ἀρωγὴν θὰ προσφέρωσιν εἰς αὐτήν.

A. K.

“ΜΠΟΜΠ & ΜΠΡΕΖΙΝΑ,”

[ΛΥΣΤΡΙΑΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ]

Ἡ θεία Λίνα διέταξε νὰ ζεῦσουν τοὺς γηραιούς καὶ εὐτραφεῖς ἵππους της, ἐφόρσε τὸ φαιόχρουν ἐπανωφόριόν της, ὅπως προφυλάξῃ τὸ ἔξ ἑλαφρᾶς ριγωτῆς μετάξης ἔνδυμά της, δὲν ἐλησμόνησε δὲ νὰ φέρῃ μαζί καὶ τὸ σακκίδιον μὲ τὸ πλέξιμό της. Ἐνῶ ἡ ἀμαξα τὴν ἐφέρει πρὸς τὸ εἰς ὀλίγων μιλίων ἀπόστασιν κείμενον γειτονικὸν κτήμα, Νέροσι, αἱ χεῖρές της δὲν ἔμεναν ἄργαι. Ἐν τούτοις δὲν ἤρρησαν ν’ ἀναφανῶσιν αἱ πρῶται λεῦκαι τοῦ πάρκου, καὶ μόλις ἔθετε κατὰ μέρος τὸ ἐργόχειρόν της, οἱ ἵπποι ἐσταμάτων ἡδὴ ἔμπροσθεν τοῦ ἐξώστου τοῦ πύργου.

— Ὁ πατέρας εἶνε οὔτι; ἐφώναξε πρὸς τὴν ἀνεψιάν της Ἑλλην, ἥτις τὴν ἐπληροῖαζε ἀργῶς.

— Μὰ βέβαια, ἐδῶ εἶνε ὁ Μπόμπ, ποῦ ἄλλοῦ νὰ εἶνε θεία Λίνα!

— Νὰ μὴ ἴμορρῃ νὰ συνειθίσῃ αὐτὸ τὸ κορίτσι νὰ ὀνομάσῃ ὅπως πρέπει τὸν πατέρα της! Τί νὰ σκέπτωνται οἱ ἕνοι διὰ τὴν συμπεριφορὰν της! Ἐμονολόγει ἡ θεία.

— Ἀ, μὲν, ἕνοι δὲν ἔρχονται ποτὲ ἀπ’ ἐδῶ.

— Ποῖός εἰδεῖται, εἶπεν ἡ θεία Λίνα μὲ μυστηριώδη ἔκφρασιν εἰς τὸ πρόσωπόν της, ἐνῶ ἐπεριπάτει μὲ μεγάλα βήματα εἰς τὸν ἀντιθάλαμον.

— Φίλιτάτ μου, ἔλεγεν ὀλίγα λεπτὰ ἀργότερον πρὸς τὸν ἐξάδελφόν της Μπόμπ, ἔχω νὰ ὀμιλήσω μαζί σου, ἰδιαίτερως.

— Ὡστε ἔχεις νὰ μὲ κακολογήσῃς! ἀνεφώνησεν ἡ Ἑλλη καὶ ἐδυσήθη εἰς τὸ ἀνάκλιτρόν της. Κατόπιν ἑσταύρωσε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας της καὶ ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν ἀνθρώπου ὅστις δὲν ἐννοῖ ἀνὰ τὸ κουνήσῃ.

— Τί λέτε; νὰ ἀκούσῃ καὶ ἡ Ἑλλη; εἶπεν ὁ Μπόμπ κλείων τὸ μάτι του πρὸς τὴν μονάκριβόν του.

— Κατ’ οὐδένα τρόπον! ἐδήλωσεν ἡ θεία. Πρόκειται διὰ τὸ μέλλον της!

— Τώρα ὅπου ἐκίνησεν τὴν περιέργειάν της, ἡ κοπέλλα δὲν φεύγει, ἐξηκολούθησεν ὁ πατέρας της!

— Ὅχι, δὲν φεύγω, ἐπεβεβαίωσεν ἡ Ἑλλη. Λοιπὸν, ἔμπρός, θεία!

— Τί ἐκφράσεις, τί τρόποι εἶνε αὐτοὶ! Ἄν ἡ μακαρίτισσα ἡ Κλοτὶδῃ ἔβλεπε τὸ παιδί της, ἐμουρμούρισεν ἡ θεία.

Ἐντροπιασμένος ὁ Μπόμπ κατεδίβασε τὴν κεφαλὴν του μὲ τὴν καστανὴν της κόμη, κατόπιν τὴν ἀνύψωσε πάλιν καὶ ἀνακουφισθεὶς κάπως, εἶπεν:— Ἐ, εἶνε ὑγιής καὶ εὐτυχής ἡ κόρη μου καὶ τούτο κάτι ἀρίζει.

— Ναι, ναι, ἀπήντησεν ἡ θεία Λίνα μὲ ἀνυπομονησίαν· ἀλλ’ ἡ Ἑλλη εἶνε μεγάλη καὶ πρέπει πλέον νὰ σκεφθῶμεν διὰ κανένα γάμον δι’ αὐτήν.

— Παναγία μου, καὶ τί γάμον ἀρά γε; Καὶ μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς ἡ Ἑλλη ἐγέλασε ζωηρῶς, ἀνεσηκώθη ὀλίγον καὶ πάλιν κατέπεσε ἀναπαυτικώτερα εἰσέτι εἰς τὸν κλιντήρα της.

— Ἡ Ἑλλη δὲν θὰ πανδρευθῇ ποτέ, εἶπεν ὁ Μπόμπ, μοῦ τὸ ἐδήλωσεν ἀκόμη τελευταίως, καὶ προσέθηκεν ἀφελῶς, δὲν βλέπω διατί νὰ βιάσω ὡς πρὸς τοῦτο τὸ μοναδικὸ μου παιδί.

— Κ’ οἱ δύο μοιάζετε μὲ μικρὰ παιδιὰ, δὲν εἰδεῖται κανεὶς τί νὰ κάμῃ μαζί σας! Θέλεισιν λοιπὸν, Ἑλλη μου, νὰ γίνῃς γεροντοκόριτος; Ἡρώτησεν ἡ θεία.

— Γεροντοκόριτος; Ἐπανέλαβεν ἡ Ἑλλη μὲ σκυθρωπὸν μέτωπον.

— Καὶ .. ἔχω δι’ ἐσένα ἓνα νέον, χαριέστατον.

— Ἐνα νέον!.. δὲν θέλω. Θὰ τὸν περιγελάσω· θὰ τὸν πῶ «μικρὸ». Θέλω ἓνα ἐντελῶς γέροντὸν Μπόμπ.

— Καὶ δὲν εἶμαι δὲ καὶ τόσο γέρων, Ἑλλη μου, οὔτε μία ἀσπρη τρίχα ἔχω, ἀπήντησεν ἐπιπληκτικῶς ὁ πατήρ της.

— Ναι, ἐπειδὴ μοῦ λὲς νὰ σοῦ ταῖς βγάλλω, κάθε φορὰ ὅταν πίνωμεν μαζί καφέ καὶ καπνίζωμεν καὶ οἱ δύο.

Ἡ θεία εἶχεν ὄρεσιν νὰ τὴν ἐπιπλήξῃ, ὅταν ἤκουσε τὸ κἀπνισμα, ἀλλ’ ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τοῦ γάμου τῆς ἐφαίνετο σπουδαιότερον, ἐξηκολούθησε καὶ περιέγραψε τὰ ἠθικὰ καὶ ὅλα τ’ ἄλλα προτερήματα τοῦ προστατευμένου της μὲ τὰ ζωηρότερα χρώματα.

Ὁ Μπόμπ, ἐκύτταζεν ἀργίως, ἡ δὲ Ἑλλη ἤκουε μὲ ἀνοικτὸν στόμα.

— Τότε θὰ μοῦ χρειασθῇ ἓνα καινούργιον φόρεμα διέκοψεν αἶφνης τὴν θεῖαν της, καὶ πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ καὶ τοῦ Μπρεζίνα. Καὶ μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς, ἀνεπήδησε βιαστικῶς, ὥρμησε πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐξερχομένη τὴν ἐκλείσσε θερυδωδῶς. Μετ’ ὀλίγον ἀνεφάνη πάλιν κρατοῦσα ἐπὶ τοῦ δεξιῷ βραχίονος ἓνα γηραιὸν σταχτερὸν σκύλλον, γένους «Μῶπς». — Ἰδοῦ θεία, τοῦ Μπρεζίνα τοῦ τὰ εἶπα ὅλλα ἀλλὰ ἐγίνε τεμπέλης τώρα, δὲν προσέχει εἰς ὅτι τοῦ λέγω, ἐπειδὴ προτιμᾷ νὰ κοιμᾶται. Μπρεζίνα, πὲς καλημέρα της θείας!. Ἀφῆσε τότε τὸν σκύλλον νὰ γλιστρήσῃ κατὰ γῆς· ἐκεῖνος ἐτενῶθη καὶ ἤρχισε νὰ χασμάτῃ, ἡ Ἑλλη δὲ νὰ τὸν

ἐπιπλήξῃ, ἐκάθησέ πλησίον του εἰς τὸν τάπητα, τὸν ἐθώπευε καὶ τὸν ἐφίλει. Μετ’ ὀλίγον ἐσηκώθη βιαίως, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ Μπόμπ, προσέτριψε τὸ μικρὸ της πρόσωπον εἰς τὸ ἰδικόν του καὶ τοῦ ἐδήλωσε μὲ τὸν πλέον τρυφερὸν τρόπον ὅτι καὶ αὐτὸν τὸν ἀγαπᾷ!

Μίαν ἐβδομάδα κατόπιν ἡ θεία ἐφερε τὸν προστατευμένον της, ἓνα νεαρὸν συγγενῆ της, εἰς Νέροσι.

Κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ὁ οἰκοδεσπότης ἐφέρθη ψυχρὸς, ἡ θυγάτηρ του ἔλειπε.

— Μὰ ποῦ εἶνε τὸ κορίτσι; ἠρώτησεν ἡ θεία Λίνα νευρικῶς.

— Δὲν εἰδεῖρω τί γίνεται ἀπήντησεν ὁ Μπόμπ· ἦτο ἐνθουσιασμένος ὅμως ὅτι ἡ κόρη του εἶχεν, ὡς ἐφαίνετο, λησμονήσῃ τὸν προαγγελθέντα γαμβρόν.

— Ὅπως τὴν ἐεύρω θὰ εἶνε στὸν κῆπον καὶ κάτι θὰ τρώγῃ· εἶπεν ἡ θεία. Πάτε νὰ τὴν φωνάξετε, Δαν, δὲρ, ἐκεῖ κάτω στὰ ὄπωροφῶρα δένδρα;

Ὁ νέος κομψευόμενος, ὅστις εἶχε βαρυνθῇ ἡδὴ τὴν μυστηριώδη ταύτην ἐπίσκεψιν, ἐσηκώθη καὶ ἐπροχώρει νωχελῶς ἐντὸς τῶν δρομίσκων τοῦ πάρκου· εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ κήπου δὲν ἦτο κανεὶς, ἀλλ’ ἐξαίφνης μία σταχτερὴ σφαῖρα ἐκύλισε πρὸς αὐτὸν καὶ ἐπέρασε διὰ μέσον τῶν ποδῶν του, συνάμα δὲ ἐγαύγιζε φρενητιωδῶς.

— Μπρεζίνα, Μπρεζίνα! ἐφώναξεν ἡ Ἑλλη μὲ καθησυχαστικὸν τρόπον. Ὁ Δαγοδέρ προσεπάθει νὰ ὑπερασπισθῇ μὲ τὴν ράβδον του, ἀλλ’ ὁ ὀργίλος «μῶπς» ἐδεῖκνε διαθέσει ὅπως δαγκάσῃ τοὺς πόδας τοῦ νέου. Τέλος συνελήφθη καὶ ἔμεινε πνευσιπῶς εἰς τοὺς βραχίονας τῆς κυρίας του, ἐνῶ τὰ στρογγυλά του μάτια ἐκύτταζον διαπεραστικῶς καὶ μὲ δυσἀρέσκειαν τὸν ἐπίσκεπτην.

— Μὴ τὸν συνερίζεσθε, εἶνε γκρινιαρῶς ἐπειδὴ εἶνε γέροντος καὶ δὲν σὰς γνωρίζει καὶ δι’ ὅλου. Θὰ ἀλληλοσυστήσω τοὺς κυρίους— ἰδοῦ ὁ κύριος Μπρεζίνα. Καὶ οἱ εἶθε ὁ ἀνεψιός της θείας Λίνας!

— Ἡ θεία σὰς ὤμιλησεν ἡδὴ διὰ τὸ ἀτομόν μου;

— Ναι, καὶ πῶς!

— Καὶ τί σὰς εἶπεν, ἀν δύναμαι νὰ ἐρωτήσω;

— Εἶ! διάφορα· ὅτι εἶθε καλὸ παιδί, ὅτι δὲν ἔχετε χρέη καὶ δὲν σὰς ἀρέσουν τὰ χαρτιά, ὅτι δὲν ἔχετε σχέσεις. Τί θὰ πῇ αὐτὸ δὲν ξέρω οὔτε ἤθελα νὰ κυττάω τὸ λεϊκό, ἀλλ’ ἀφ’ οὗτου ἐμεγάλωσα ἔβαλα κατὰ μέρος τὰ βιβλία τῶν μαθημάτων καὶ δὲν τὰ εὕρισκα εὐκόλα, ἐπειδὴ εἶνε εἰς μιαν κάσα ‘ς τὴν σοφίτα.

— Λοιπὸν διέκεισθε ἐχθρικῶς πρὸς τὰ γράμματα; παρετήρησεν ὁ Δαγοδέρ ἵνα ἀπομακρύνῃ τὴν προσχὴν ἀπ’ αὐτὸ τὸ ζήτημα.

— Ὅχι καὶ τόσο, ἀλλ’ ὁ Μπόμπ δὲν θέλει νὰ κουράζωμαι πολὺ μὲ τὴ μελέτη. Ὁ Μπόμπ εἶνε ὁ πατέρας μου, τὸν ὀνομάζω ἔτσι, ἐπειδὴ, ἀφ’ οὗτου ἀπέθανεν ἡ μαμὰ, κανένας δὲν τὸν λέγει πλέον ἔτσι καὶ ἐπειδὴ ἔχω τὴν φωνὴν τῆς μητρὸς μου.

— Καὶ θὰ λατρεύετε τὸν πατέρα σας ἀπήντησεν ὁ νέος ἀφοῦ μάλιστα νομιζῶ ὅτι δὲν θὰ εἶνε αὐστηρὸς μαζί σας.

— Καὶ θέλει ἐρωτήσῃν; ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνη. Βεβαίως! Μόνον ἑμένα ἔχει, καὶ ἐγὼ ἔχω μόνον αὐτὸν καὶ τὸν Μπρεζίνα. Μὲ αὐτούς ἡ ζωὴ μου εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη. Εἶμαι φοβερὰ εὐθυμὴ καὶ κάποτε μοῦ εἶνε περίφημη.

— Αὐτὰ λοιπὸν σὰς διηγῆθη ἡ ἀγαπητὴ θεία; ἀπήντησεν σοβαρῶς ὁ νέος. Τότε δύναμαι νὰ σὰς βεβαιώσω, κοντέσσα Ἑλλη ὅτι ἡ θεία μὲ τὴν γεμάτην καλωσύνην παρατηρητικότητά της, εἶνε καὶ πολὺ μῦσιψ. Ἀπὸ τὴν περὶ ἐμοῦ περιγραφῆν της κρίνων κανεὶς, θὰ νομίσῃ ὅτι πληροῖαζέ τὸ ἰδεῶδες. Ἐν τούτοις μόλις τοῖμῶ νὰ σὰς τὸ ὁμολογήσω, — ἀλλ’ ἡ εὐκρινεία σας ἐκίνησε τὴν ἰδικήν μου — ἔχω χρέη ἔως τ’ αὐτὴν μου, μόνον δὲν συνειθίζω νὰ δανειζώμαι χρήματα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡ θείας μου ἀλλ’ εὐχαριστῶ τοὺς τοκογλύφους ὅσων καλλίτερον δύναμαι, ἀπὸ τὰ ἰδικά μου. Παίζω νύκτες ὀλόκληρες τυχερὰ παιγνήδια, καὶ δὲν σκοπεύω ποτέ μου νὰ πανδρευθῶ.

— Ὡστε θὰ ἔχετε βεβαίως ἓνα «ἀτυχεῖ ἔρωτα»;»

— Ἐγὼ; πῶς; μάλιστα— ἔχετε δίκαιον κοντέσσα Ἑλλη, ἀπήντησεν ὁ Δαγοδέρ, μὲ τρέμον στόμα.

— Αὐτὸ μ’ ἀρέσει γιὰ σὰς! εἶπεν ἡ Ἑλλη μὲ ἀπτόητον σοβαρότητα καὶ εἰς τοὺς γαλανούς, καθαρὸς καὶ τόσοσ παδικῶς της ὀφθαλμούς, ὁ σὺντροφός της ἠδύνατο ν’ ἀναγνώσῃ θαυμασμὸν καὶ συγκίνησιν. Ὁλίγην ὦραν ἐσιώπησεν, ὡς ἂν τὴν πολιόρκουν νέαι καὶ περιέργαι ἰδέαι, κατόπιν ἐξηκολούθησε αἰγανάς:

— Νὰ εἶνε κανεὶς πιστός μέχρι θανάτου: αὐτὸ εἶνε ὥραϊον, αὐτὸ εἶνε θαυμάσιον, καὶ ὁ θεὸς θὰ σὰς εὐλογῆσῃ καὶ θὰ σὰς δώσῃ ἐκεῖνην, τὴν ὁποῖαν ἀγαπάτε, ὡς οὐζυγον, θὰ τὸ ἴδητε!

— Καλλίτερα ὄχι, ἐσκέπητο ὁ Δαγοδέρ, καὶ

έκινησε τὴν χεῖρά του. Χωρὶς νὰ τὸ παρατηρήσῃ ὁμως ἡ Ἑλλη ἐξηκολούθησε :

—Καὶ θὰ εἶσθε βέβαια καὶ πολὺ λυπημένοι ;

—Ὦ, ναί, —ἀλλ' ὄχι καὶ πάντοτε, ἐδῶ π.χ. εἶνε τόσο ὠραῖα καὶ εὐχάριστα.

—Σὰς ἀρέσει λοιπόν ; θὰ μείνετε πολὺ καιρὸ στὴ θεία Λίνα ;.

—Μόνον ὀλίγας ἡμέρας.

—Εἶνε κρίμα, ἀλλ' εἰμπορούσαμεν νὰ ἐρχώμεθα ἔς τὴν θεία Λίνα ὅσο εἶσθε σεῖς ἐκεῖ· ἄλλως σήμερον μένετε ἔς τὸ δεῖπνον μαζὶ μας, ἔχομεν πουλάκια τηγανιτὰ μὲ σαλάτα καὶ ἡ μαγείρισα πρέπει νὰ μᾶς φτιάξῃ κανένα γλύκισμα.

Μόνον ἓνα πράγμα — ἐσταμάτησεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε πάλιν θαρραλέως — θὰ σὰς παρακαλέσω, ἂν ἔχετε τέτοια μανία διὰ τὰ χαρτιά, μὴ παρακινήτε καὶ τὸν Μπόμπ εἰς αὐτὰ, ὅταν παίζῃ μετὰ τὸν παπᾶ καὶ μετὰ τὸν δασονόμον, πάντοτε ἀρχίζει καὶ βρῦζει, ἐπειδὴ χάνει τακτικά.

—Ὡς ἀργὰ τὴν νύκτα ἔκαιον εἰς τὴν ταράτσαν τοῦ Νίροτι τὰ φῶτα.

Ἡ θεία ἐπλεκε, ὁ Μπόμπ ἐκάπνιζε, ὁ Μπρεζίνα παρητήθη τοῦ συνειθισμένου ὕπνου του, καὶ ἐκάθητο παρατηρῶν, μετὰ λυπηρὰ μάτια, ἐπὶ τινος καθέδρας, ἣν εἶχαν πλησιάσει εἰς τὴν τράπεζαν χάριν αὐτοῦ· ἡ Ἑλλη καὶ ὁ Δαγοδέρ εἶχον λησμονήσει ἐν τῇ ἀφελείᾳ των, τοὺς περὶ αὐτοὺς καὶ ἐφλυάρον ἀκαταπαύτως. Ἐπὶ τέλους ἐνόσταξεν ὁ Μπόμπ, τῆς ἐπιμελοῦς θείας αἱ χεῖρες ἐπεσαν ἀργῶς ἐπὶ τῶν γονάτων, μόνον ὁ Μπρεζίνα ἐκάθητο ὀρθὸς καὶ τὰ στρογγυλά, ὑγρά του μάτια δὲν ἐκύτταζον παρὰ τὴν κυρίαν του.

Τὴν ἄλλην πρωΐαν ἡ Ἑλλη ἐκάθητο πλησίον τῆς θύρας τοῦ ἐξώστου, ρεμβάζουσα. Αἶφνης ὁ Μπόμπ ἤρχισε :

—Δὲν τοῦ εὗρισκω τίποτε αὐτοῦ τοῦ Δαγοδέρ.

—Οὔτε ἐγὼ ἀπήντησεν ἡ Ἑλλη.

—Δὲν εἶνε αὐτὸς γάμος διὰ σέ.

—Ὅχι.

—Σοῦ ἔκαμε κόρτε ;.

—Τί εἶν' αὐτὰ Μπόμπ ;

—Ἐ, ἔλεγα ἂν— ἂν σοῦ εἶπε ὅτι εἶσαι εὐμορφη, ἐτραύλισεν ὁ Μπόμπ.

—Ὅχι.

—Τί ἐλέγατε ὁμως τόσο ὦραν ;

—Ὦ, τίποτε.

Μία παῦσις. Ὁ Μπόμπ ἐκάπνιζε σύνοφρος.

—Ἄκουσε, εἶπεν αἶφνης ἡ Ἑλλη, εὗρισκω ὅτι θὰ ἦτο σωστὸν νὰ πάμε ἔς τὴν θείαν Λίνα. Δὲν τῆς ἀνταποδίδομεν ποτὲ τὰς ἐπισκέψεις της καὶ λέγει κατόπιν ὅτι δὲν ἔχομεν τρόπον.

—Εἰς τὴν Λίαν δὲν πηγαίνομεν, καὶ σιωπῇ! ἀπήντησεν ἀγρίως ὁ Μπόμπ. Ἐσυρε τὴν καθέδραν του καὶ κατόπι ἀπῆλθε μετὰ μέγαρα βήματα εἰς τὴν αὐλὴν πλησίον τῶν σταύλων.

Κατὰ τὸ μεσημβρινὸν γεῦμα οἱ δύο ἀντικρῦζοντο σιωπηλοὶ εἰς τὸν ἀντιθάλαμον, ὅπου ἐκρέμαντο ὄπλα, μανδύαι καὶ πῖλοι καὶ ὅπου ἔτρωγαν κατὰ τὰς θερμάς ἡμέρας.

Ὁ Μπόμπ διὰ μῆος ἐγίνε διαχυτικός· ἡ Ἑλλη σιωπηλή.

Ἀφοῦ εἶδεν ὅτι δὲν ὠφέλει ὅλη ἡ χάρις τῆς ὀμιλίας μετὰ τὴν ὁποῖαν τοσαύτην ἐπιτυχίαν εἶχεν ἄλλοτε ἐν τῇ συναναστροφῇ του μετὰ γυναικῶν, ἤρχιζε νὰ ἐνδίδῃ οἰγᾶ-οἰγᾶ καὶ εἶπε χαμηλοφώνως ὡς ἂν ἐντρέπετο : — Ἄς κάμωμεν σήμερον αὐτὴν τὴν ἐπίσκεψιν.

Ἡ Ἑλλη ἀνεπήδησε ἐξαίφνης καὶ ἐπῖνε σχεδὸν τὸν πατέρα της μ' ἓνα θριαμβευτικὸν φίλημα.

Εἰς τὸ γειτονικὸν κτήμα πάλιν τὰ ἴδια ὥσως τὴν παραμονὴν εἰς τὸ Νίροτι : ἡ θεία ἐπλεκε, ἡ νεότης ἐφλυάρει καὶ ὁ Μπόμπ καὶ ὁ Μπρεζίνα παρῆκθοντο καταβεβλημένοι.

Δύο ἡμέρας κατόπι ὁ Δαγοδέρ παρουσιάσθη ἐφιππος εἰς Νίροτι, ἵνα προσκαλέσῃ τὸν Μπόμπ καὶ τὴν θυγατέρα του ἐξ ὀνόματος τῆς θείας, νὰ λάβουν μέρος εἰς ἀλιευτικὴν ἐκδρομὴν.

Ἀφοῦ ἔκαμε τὴν παραγγελίαν του δὲν ἐδειξεν ἐπιθυμίαν ν' ἀναχωρήσῃ. Τὸ ἡῦρε φυσικὸν νὰ προσκληθῇ εἰς τὸ τοαί, μάλιστα ἐμείνε καὶ εἰς τὸ δεῖπνον.

Μετὰ τὸ φαγητὸν αὐτὸς καὶ ἡ Ἑλλη ἔκαμαν μικρὸν πλοῦν ἐπὶ τῆς τεχνητῆς λίμνης τοῦ πάρκου.

Ὁ Μπόμπ ἐμείνεν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, ὁ δὲ Μπρεζίνα τοὺς ἠκολούθησε μετὰ ταλαντευόμενα βήματα, ὅσον τοῦ τὸ ἐπέτρεπεν τὸ ἄσθμά του· ἐφθασεν εἰς τὴν ὄχθην ὅτε εἶχον ἤδη ἀπομακρυνθῆ ἀρκετά.

Ὁ Μπρεζίνα ἐγαύγιζε λυπητερῶς, μετὰ βραχνὴν φωνήν. Μία μεγάλη νοσταλγία διὰ τὴν κυρίαν του, ἣτις ποτὲ δὲν τὸν εἶχε λησμονήσει ἕως τότε, τὸν κατέλαβε. Κατέβη προσεκτικῶς μέχρι τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον ἐξετείνετο ἡούχως ἐμπροσθέν του, καὶ ἤρχισε δυνατὰ νὰ οὐρλιάζῃ· τὰ μάτια του ἦσαν θολὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα καὶ ἐπειδὴ δὲν τὸν ἤκουε, ἐν τυφλῇ ἀφοσίῳ εἰς ἐγκατέλειψε τὴν ὄχθην καὶ ἐκολούθησε πρὸς τὸ ἀκάτιον. Ἐκολούθει καλλίτερα παρὰ ἔτρεχε· ἔκαμε βιαστικὰς κινήσεις μετὰ τὰ κουρασμένα, γεροντικὰ του πόδια. Δὲν ἦτο ἤδη πολὺ μακρὰν πλέον τοῦ πλοιαρίου, τὸ ὁποῖον ἤρχετο εἰς συνάντησίν του—ἀλλ' αἶφνης δῖως ἐβυθίσθη σιωπηλῶς.

—Βασταχθῆτε σφικτὰ ! παρήγγειλεν ὁ Δαγο-

δέρ—ἀκουσίως δὲ ἡ Ἑλλη ἐσπρήχθη εἰς τὸ ἀκάτιον τοῦ πλοίου μετὰ τὰς χεῖράς της.

Τὸ ἀκάτιον ἐταλαντεύετο, ὡς ἂν ἤθελε νὰ γυρίσῃ, διότι ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Δαγοδέρ ἐπήδησε μ' ἐπιτηδεϊότητα καὶ ὄσον ἠδύνατο ταχύτερον εἰς τὸ ὕδωρ. Μὲ ὀλίγας κινήσεις ἐφθασεν τὸν σκύλλον καὶ κατόπι διηυθύνθη εἰς τὴν ξηράν. Ὁ Μπρεζίνα ἐτίναξε τὴν ὑγρὰν του γούναν, δὲν ἐφαίνετο ὅτι εἶχε πάθει τι· ἀλλ' εἰς τὸ πλοιαρίον ἐκάθητο ἡ Ἑλλη καὶ ἐκλαίει σπαρακτικῶς, ὅσον ὥστε ἠκούοντο οἱ λυγμοὶ της.

—Τί τρέχει ; Διατί κλαῖτε τόσο ; Δὲν δύνασθε νὰ πλησιάσετε ; Θέλετε νὰ ἐλθω νὰ σὰς πάρω ; Ἐφώνασεν ὁ Δαγοδέρ εἰς τὸ σκότος. Ἄλλ' ἤδη ὁ κτύπος τῶν κωπῶν τὸν εἰδοποίησεν ὅτι ἐπλησίαζεν εἰς τὴν ἀκτὴν. Ἦθελε νὰ τὴν περιμένῃ· τὸν ἐνδιέφερε νὰ μάθῃ διὰ ποῖον ἦτο ἀνήσυχος, δι' αὐτὸν ἢ τὸν Μπρεζίνα, ὅστις ἀκόμη ἐτινάζετο.

Ἐσκυψε καὶ ἐθώπευσε τὸ ζῶον· ἀλλ' εὐθὺς ἠσθάνθη τὸ μόνον δόντι τοῦ Μπρεζίνα αἰχμηρῶς ἐντὸς τοῦ δακτύλου του. «Εὐχάριστος κύριος» εἶπεν στωικῶς καὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἰδοῦ ἀπεβίβασθη καὶ ἡ Ἑλλη. Ὁ Δαγοδέρ ἤθελε νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ τῆς ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἀλλ' ἔξαφνα—δὲν ἐνόησε καὶ ὁ ἴδιος πῶς συνέβη—εἰς τὸ σκότος ἠσθάνθη τοὺς βραχίονας τῆς νέας εἰς τὸν τράχηλόν του.

—Μὰ βρέχεσθε εἶπε, διὰ νὰ τὴν ἐμποδίση, ἀλλ' ἠνόησε αὐτοστιγμὴ ὅτι ἐφέρετο ἀνόητα, ὅτι τίποτε εἰς τὴν ζωὴν δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε γλυκύτερον παρὰ νὰ τὸν σφίγγουν αὐτοὶ οἱ νεαροὶ βρα-

χίονες μετὰ τόσο ἡσθητικὴν καὶ ἀφελῆ εὐγνωμοσύνην.

—Πρέπει νὰ σὰς εὐχαριστήσω—εἶσθε γενναίοφρων ἡ λίμνη εἶνε βαθειά, δὲν τὸ 'εὑρατε ; Καὶ νὰ κάμετε ἓνα τέτοιο πράγμα δι' ἓνα γέρικο ζῶο, ποῦ σὰς 'γαύγιζε πάντοτε μετὰ κακίαν—ὄχι—ἡ μέλλουσα σύζυγός σας ἂς μὴ θυμώσῃ μαζί μου—ἀλλὰ πρέπει νὰ σὰς φιλήσω δι' αὐτό !.

Ὡσὰν πνοὴν ἠσθάνθη τὰ χεῖλη της πλησίον τῶν ἰδικῶν του. Τότε τὴν ἔσυρε πρὸς αὐτὸν, ἐλησμονήσασθε τὴν καταβρεγμένην του ἐνδυμασίαν, ἐλησμονήσασθε τὰς ἀπογοητεύσεις του, ἐλησμονήσασθε ὅλα, ὅσα ἤθελε καὶ ἠλπίζεν ἀπὸ τὴν ζωὴν, μόνον ἐν πράγματι ἐγνώριζε καλῶς—ὅτι δὲν θ' ἄφηνεν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του αὐτὸ τὸ νεαρὸν, γλυκὺ πλάσμα.

—Μὰ ἡ ἄλλη ! ἐτραύλιζεν ἡ Ἑλλη ἐνῶ τὴν ἐφίλει.

—Αὐτὰ εἶνε ὄλα ἀνοησίαι, ψεύδη—μόνον οὐ ὑπάρχει ! ἐφώνασεν ἐν ἐκστάσει. Ἄλλ' εἰμπορεῖς νὰ πάρῃς ἓνα ψεύστην ; Δὲν εἶνε πάρα πολὺ κακὸς διὰ σέ ;

—Μὴ εἶσθε τόσο κουτὸς ! εἶπεν ἡ Ἑλλη μετὰ δύναμιν, χωρὶς ν' ἀπεπειραθῆ νὰ ὑψώσῃ τὴν κεφαλὴν της ἀπὸ τὸν ὑγρὸν του ὦμον.

—Καὶ ὁ μπαμπᾶς τί θὰ πῇ ;.

—Ἄχ, αὐτὸς τὸ 'έξει μὴν ἀνησυχῆς. Ὁ Μπόμπ καὶ ὁ Μπρεζίνα τὰ εἴδωσαν τὰ ἐνόησαν ὄλα πρὶν ἀπὸ μᾶς !.

A. X. Δ.

Ἡ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΜΑΣ

ΕΠΙΤΑΚΤΙΚΗ ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ

Ὅτε κατὰ τὸ 1906 συνεζητεῖτο καὶ ἐψηφίζετο ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἤδη ἰσχύων νόμος, περὶ Ἀστυνομίας τοῦ Κράτους, ὁ εἰσηγητὴς αὐτοῦ Κοσ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, προκλήθει, ἐπιόησατο τὴν δῆλωσιν περίπου, ὅτι, καθ' ἣν περίπτωσιν τὸ Ἀστυνομικὸν αὐτὸ σύστημα, ἐφαρμοζόμενον, ἤθελε κριθῆ λυσιτελές, θὰ εἶναι διατεθειμένος νὰ ἐνεργήσῃ τὰς ἀναγκαίας βελτιώσεις, διότι μόνον ἡ βαθμιαία τοῦ θεομοῦ ἐνίσχυσις παραίσταται ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν καὶ τὸ κοινὸν συμφέρον.

Καὶ δὲν ἐλησμονήσασθε τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην ὁ

Κοσ Πρωθυπουργὸς, διότι εὐθὺς ὡς μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν παρετηρήθη τὸ λυσιτελές τοῦ Ἀστυνομικοῦ συστήματος, ἔσπευσε νὰ θέσῃ τὰ ἀσφαλῆ αὐτοῦ θεμέλια διὰ τοῦ θεοπισθέντος ὀριστικοῦ ἐξ ἐθελοντῶν καταρτισμοῦ τοῦ Σώματος.

Εἶμεθα πεπεισμένοι, ὅτι θὰ συνεχίσῃ τὴν πρόνοιαν αὐτὴν ἡ Κυβέρνησις καὶ θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἐκάστοτε κρινόμενας ἀναγκαίας μεταβολάς.

Ἐνεκα τούτου τοῦ λόγου θεωροῦμεν ἡμᾶς ὑποχρέους, ὡς ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν γνώμην ἡμῶν περὶ βελτιώσεως τινος, ἣτις, τὸ ἐφ' ἡμῖν, πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῆς πρωτίστης αὐτῆς μερίμνης.

Και αυτή είναι η ανάθεση της διευθύνσεως του παρά τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, εἰς Ἀξιωματικὸν ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἀστυνομίας.

Ἐπιβάλλεται τὸ μέτρον τοῦτο ἐξ ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἶναι κατὰ νόμον, ἀνατεθειμένη ἡ ἀνωτάτη διεύθυνσις τῆς ὑπὸ τῆς Χωροφυλακῆς ἀσκομένης ἀστυνομίας, πᾶσα δὲ ἡ περὶ ταύτην ὑπηρεσία ἐνεργεῖται διὰ τοῦ παρ' αὐτῷ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος. Ἐν τῷ δεδομένῳ τούτῳ εἶναι λογικῶς ἀποδεκτόν, ὅτι ὑπηρεσία, οἷα ἡ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος, ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον καθῆκον ἐν στρατιωτικῇ διοικήσει ἀκούμενον καὶ ἀναφερομένη συνήθως εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ τὴν ἐκτίμησιν ἐνεργειῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τῶν στρατιωτικῶν τοῦ Σώματος γνώσεων ἢ ἐκ τῆς εἰδικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς αὐτοῦ λειτουργίας, δὲν δύναται νὰ διευθύνηται συμφερόντως ὑπὸ προσώπου μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο. Δὲν δυνάμεθα εὐλόγως νὰ ἀρνηθῶμεν, ὅτι ἀπαιτοῦνται πρὸς τοῦτο στρατιωτικὴ ἰδιότης καὶ εἰδικὰ προσόντα τὰ ὁποῖα δὲν ἀπαντῶσιν εἰμὴ μόνον ἐν τῷ προσώπῳ, ὅπερ ἀνετράφη διηπαιδαγωγῆθαι καὶ ἐξεπαιδευθῆ ἐν τῇ στρατιωτικῇ καὶ τῇ εἰδικῇ τῆς Χωροφυλακῆς ὑπηρεσίᾳ.

Ἡ τοῦ Ἀστυνομικοῦ τμήματος λειτουργία πολυλάκις συνεχίζει τὴν διοικητικὴν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς τοῦ Σώματος ἐργασίαν. Ἐπομένως, εἰς ὑφισταμένην τοιαύτην περίπτωσιν, ἐὰν δὲν συντρέχωσιν αἱ περὶ τὰ στρατιωτικὰ καὶ τὰ εἰδικὰ καθήκοντα τοῦ Σώματος γνώσεις καὶ πεῖρα, θὰ εἶναι οὕτοια ἡ οὐτοπία ἢ οὐκ ἐπιβεβλημένη, ὅτι ὁ διευθύνων τὸ τμήμα μὴ στρατιωτικὸς Τμηματάρχης, εἶναι δυνατόν νὰ παρέχῃ ἐγγυήσεις ἀκριβοῦς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων καὶ κρίσεως δικαίας καὶ συμφώνου πρὸς τὰς διαφόρους τῶν ὑποθέσεων φάσεις. Διότι πολλὰς τῶν ὑποθέσεων λεπτομερείας δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ διαγνώσῃ, καὶ ἂν τὰς κατανοήσῃ, νὰ ἐκτιμήσῃ κατὰ βᾶσιν καὶ πνεῦμα ἀντίστοιχον πρὸς τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα τῶν μετεχόντων προσώπων ἢ πρὸς τὰ κείμενα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν στρατιωτικῶν καὶ εἰδικῶν διατάξεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας λίαν δυσκόλως δύναται τις νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς ἐνεργούντας ἀνδρας τοῦ Σώματος. Εἰς πάσας ἄλλως τε τὰς ὑποθέσεις ἢ στρατιωτικῆς τοῦ Σώματος ἰδιότης εἶναι ἀπαραίτητος, ὡς γνωστόν, πρὸς τὸ ἀσφαλὲς τῶν ἀστυνομικῶν πράξεων ἐν γένει, αἱ δὲ ὑποχρεώσεις τῶν δρώντων ἀνδρῶν αἱ ἀπορρέουσαι ἐκ τοῦ στενωῦς συνδεομένου στρατιωτικοῦ καθήκοντος ἰκανὰ γεννῶσι τοῦ στρατιωτικοῦ χαρακτῆρος ζητήματα, τὰ ὁποῖα, εἰδικὰς γνώσεις

καὶ πείραν ἀπαιτοῦντα, διαφεύγουσι τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Τμήματος ἀντίληψιν.

Κατ' ἀκολουθίαν ἢ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν εἰσήγησις αὐτοῦ θὰ εἶναι μὲν ἀπόρροια ἀγαθῆς θελήσεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ καθῆκον, δὲν θὰ ἀνταποκρίνεται ὅμως ἀκριβῶς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν. Πεποίθαμεν ὅτι τοιαύτας περιστάσεις πολλακίς μέχρι τοῦδε θὰ ἔχωσιν οἱ εἰδικοί παρατηρήσει.

Ἄλλ' ἐὰν ὡς καταφανῆ ταῦτα αἰ δὲ σκέψαις ἡμῶν, καίπερ μὴ εἰδικῶν, ὄντως κυροῦνται ὑπὸ τῶν πραγμάτων, ὀφείλομεν νὰ μὴ ἀμφισβητήσωμεν, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι ἐξόχως σοβαρὸν καὶ πρέπει νὰ ἐπισημάνῃ τὴν σύντονον τῆς Κυβερνήσεως μέριμναν. Εἶναι σοβαρὸν ἀφ' οὗ σοβαραὶ εἶναι αἱ, ὡς φυσικαὶ αὐτοῦ συνέπειαι, ἐπερχόμεναι, βλάβαι. Διότι ἐμφαντικῶς εἰς τοὺς εἰδότας παρίσταται, ὅτι ὑπὸ τὴν ὑφισταμένην ἤδη τῶν πραγμάτων θέσιν δὲν συντρέχει ἡ ἀποχρῶσα ἐξασφάλις τοῦ κύρους τῶν πράξεων τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας, οὐδὲ ἄλλως ἐμπνέεται ἀρτία ἢ ἐπ' αὐτὴν πεποιθήσις, καίτοι, πᾶσα ἡ ἀγαθὴ θέλησις ὡς ἐρρήθη, παραμαρτεῖ.

Δὲν ἀποβλέπομεν εἰς τὰ πρόσωπα. Κατηγορηματικῶς δηλοῦμεν ὅτι μεγάλως ὑποληπτόμεθα καὶ ἐκτιμῶμεν ταῦτα. Τὸ προσωπικὸν ἄλλως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἐν Ἑλλάδι πολλακίς μεταβάλλεται.

Εἰς τὰ πράγματα βασιζόμενοι ἐπιζητοῦμεν τὴν προστασίαν τοῦ κοινῶν συμφέροντος.

Ἐχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ἐν Στρατιωτικῷ Σώματι αἱ ἀνγκαῖαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐγγυήσεις δέον νὰ ἀπορρέωσιν ἐξ ἀσφαλῶν βάσεων.

Τὴν πλήρωσιν τοῦ ὄρου τοῦτου θὰ ἐπιτύχη ἢ Πολιτεία, ἐὰν ἐπεκτείνῃ τὴν διέπουσαν τὸν θεομὸν ὁμογένειαν.

ΑΛΕΞ. ΚΑΜΠΑΣ

ΠΕΡΙ ΧΑΛΚΟΥ*

*Ο Χαλκός καὶ τὰ κράματα αὐτοῦ.—Ὄρυκτά καὶ μεταλλεύματα αὐτοῦ.—Κοιτογενεθία τοῦ Χαλκοῦ καὶ ἱστολογισμὸς τῆς τιμῆς τῶν μεταλλευμάτων αὐτοῦ ἐν τῷ ἐμπορίῳ.—Παγκοσμία παραγωγή χαλκοῦ καὶ τῶν μεταλλευμάτων αὐτοῦ.—Χαλκοουργία.

ΥΠΟ

ΚΩΝΣΤ. Μ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Καθηγητοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ διευθν. τοῦ Πολυτεχνείου

2). Καθαρισμὸς ἀνεξεργάστου χαλκοῦ.

Γινώσκουμεν ὅτι ὁ διὰ πυροχημικῶν ἐργασιῶν παραχθεὶς ἀνεξεργάστου χαλκός ἐμπεριέχει σφαιρίαν μεταλλικῶν παραμιξέων, αἵτινες πρέπει νὰ ἐκδιωχθῶσιν. Ὁ ἀποχωρισμὸς δὲ τῶν παραμιξέων τούτων διενεργεῖται τὸ μὲν πυροχημικῶς δι' ὀξειδιωτικῆς τήξεως,

* Συνέχεια ἐκ Σελ. 439.

τὸ δὲ ἠλεκτρολυτικῶς πρὸς παραγωγήν καθαρῶ χαλκοῦ.

Διὰ τῆς ὀξειδιωτικῆς τήξεως, καθ' ἣν ἐπὶ τοῦ τετηκότος ἀνεξεργάστου χαλκοῦ ἐνεργεῖ ρεῦμα αἰέρος, τὰ συνυπάρχοντα ξένα ἀγενῆ χημικὰ στοιχεῖα (σίδηρος, μόλυβδος, ψευδάργυρος, κοβάλτιον, νικέλιον, βισμούθιον, ἀντιμόνιον, ἀρσενικόν καὶ θεῖον) ὀξειδιοῦνται, μεταβάλλονται δηλ. εἰς ὀξειδια, ὡς ἔχοντα μείζονα πρὸς τὸ ὕψυγον συγγένειαν ἢ ὁ χαλκός. Καὶ τὰ μὲν τούτων ἐξυχνούονται καὶ ἀπέρχονται (ἀντιμόνιον, ἀρσενικόν, θεῖον), τὰ δὲ μετατρέπονται εἰς σκωρίας, ἧτις ἐπιπλεῖ. Οὕτως ὁ χαλκός ἐναπομένει καθαρὸς, μεθ' οὗ καὶ τὰ τυχόν ὑπάρχοντα ἐγγενῆ μέταλλα (χρυσός, λευκόχρυσος, ἀργυρος), αὐτὰ δὲ ὀξειδιοῦνται.

Διὰ δὲ τῆς ἠλεκτρολυτικῆς μεθόδου ἀποκαθαίρεται εὐκόλως χημικῶς καθαρὸς χαλκός. Ἐντὸς καταλλήλου καὶ εὐρυχώρου ἀγγείου ὑπάρχει ὡς ἠλεκτρολύτον διάλυσις χαλκαίου (βιτριολίου χαλκοῦ), εἰς ἣν προσετέθη καὶ θεϊκὸν ὄξύ. Ἐντὸς δὲ τοῦ δοχείου τούτου εἰς τὸν πόλον τῆς ἀνόδου τίθεται ὁ ἀνεξεργάστου χαλκός, εἰς δὲ τὸν τῆς καθόδου ἔλασμα χαλκοῦ, ἐφ' οὗ ἐπικαθῆται ἐν καθαρῇ καταστάσει ὁ χαλκός. Ἐν ἄλλοις λέξεσι ὁ ἀνεξεργάστου χαλκός διαλύεται καὶ διὰ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος μεταβαίνει εἰς τὴν κάθodon καὶ στερεῶς ἐπικαθῆται, ἐνῶ τὰ ἄλλα παραμιγμάτα ἢ μένουσιν κωνιώδη ἐπὶ τοῦ πυθμένος τοῦ ἀγγείου ἢ διαλύονται. (Ἐκτενέστερον περὶ ἠλεκτρολύσεως βλ. κατωτέρω).

Καὶ ταῦτα κεφαλαιωδῶς περὶ τοῦ καθαρισμοῦ τοῦ χαλκοῦ, ὅστις δὲν εἶνε τόσον ἀπλοῦς ὡς ἀνωτέρω περιγράφεται, ἀλλ' ὑφίσταται πολλὰς ἄλλας ἐργασίας, ἵνα ἐπὶ τέλους παραχθῇ χημικῶς καθαρὸς χαλκός.

Ὑδροχημικὴ ἀποκάθαρις τοῦ χαλκοῦ

Τῆς ὑδροχημικῆς μεθόδου χρῆσις γίνεται, ὡς ἄλλαχού ἐμνήσθημεν, διὰ λίαν πτωχὰ εἰς χαλκὸν μεταλλεύματα, ἐμπεριέχοντα ἐνίστη καὶ 0,5% ὀξυγόνο εἰς 1% χαλκόν.

Στηρίζεται δ' αὕτη ἐπὶ τῆς ἰδιότητος ἣν ἔχουσιν ὀρυσιμῆνα: χημικὰ τοῦ χαλκοῦ ἐνώσεις ὑπὸ ὀξέων (θεικοῦ, ὑδροχλωρικοῦ κ.τ.λ.) ἢ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὕδατος νὰ διαλύονται εἰς ὑγρὰ, ἐκ τῶν ὑποίων ἀκολουθῶς δι' ἄλλων ἀντιδραστηρίων κατακρημνίζεται ὡς μεταλλικὸς ἢ καὶ ὡς ἐνθεις χαλκός σπανιώτερον. Ἐπειδὴ δ' οὗτος εἶνε ἀκάθαρτος, ὑποβάλλεται εἰς πυροχημικὸν καθαρισμὸν ὡς ἐν τοῖς ἡγουμένοις ἐξέθημεν.

Ἰφίστανται δὲ τὴν ὑδροχημικὴν μέθοδον πτωχὰ μεταλλεύματα, ἐμπεριέχοντα τὸν χαλκὸν ὡς ὀξειδιον ἢ ὡς ἄλας (ἡξυανθρακικόν, ὀξυθεικόν) ἢ καὶ ὡς ἐνθεις. Οὕτω π.χ. δι' ἀραιῶν θεϊκοῦ ὀξέως δυνάμεθα νὰ διαλύσωμεν τὸν μαλακίτην, ὅστις εὐρίσκεται συμπεποτισμένος ἐντὸς τοῦ πετρώματος ὀφείτου τῆς Ὄθρυος, ἐμπεριέχοντος 4-5% χαλκόν.

Ὡς ἐκ τούτου διακρίνουσι 1) διαλύσεις μεταλλευμάτων, ἐν οἷς ὁ χαλκός ὑπάρχει ὡς ὀξειδιον (κυπρίτης ἢ ὡς ἑξανθράκωμα (μαλακίτης, ἀζουρίτης), 2) διαλύσεις μεταλλευμάτων ἐμπεριεχόντων ὀξυθειώμα χαλκοῦ (θεικὸν χαλκόν), ὅπερ εἶνε διαλυτὸν ἐν ὕδατι καὶ 3) διαλύσεις ἐξ ἐνθείου χαλκοῦ (χαλκοσύνης).

Εἰς πάσας ταύτας τὰς παρασκευαζόμενας διαλύσεις ὁ χαλκός ἐνυπάρχει ὡς ὀξυθειώμα χαλκοῦ, ἂν ἔγεινε χρῆσις θεϊκοῦ ὀξέως, ἢ ὡς ἐγγλωρίος χαλκός, ἂν ἔγεινε χρῆσις ὑδροχλωρικοῦ ὀξέως. Ἐκ τῶν διαλύσεων τούτων κατακρημνίζεται ὁ χαλκός, ἂν εἰς αὐτὰς ρίψωμεν τεμάχια μεταλλικοῦ σιδήρου, ἢ διοχετεύσωμεν ρεῦμα ὑδροθείου, ὅτε κατακρημνίζεται ἐνθεις χαλκός (τὸ β' σπανιώτερον).

Ἐκ τῶν μεθόδων τούτων θὰ ἀναγράψω ὀλίγιστα περὶ τῆς διαλύσεως ἐνθείου χαλκοῦ ἐκ πτωχῶν μεταλλευμάτων.

ὑπάρχει ὄρυκτόν τι τοῦ ἐνθείου σιδήρου, μαρκαίτης λεγόμενον (χημικῶς ὅμοιον πρὸς τὸν σιδηροπυρίτην), τὸ ὅποιον ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ μεταλλείου μετὰ τινα χρόνον ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀτμοσφαιρας ἀποσαθροῦται, μεταβάλλεται δηλ. εἰς κόνιν. Τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ δειγμάτων ὄρυκτολογικῶν συλλογῶν. Ἄν δὲ μετὰ τὴν ἀποσάθρωσιν ἐξετάσωμεν τὴν κόνιν, ἧτις ἀπώλεσε τὸ τε μεταλλικὸν χρώμα καὶ τὴν λάμψιν, παρατηροῦμεν, ὅτι αὕτη δὲν εἶνε πλέον ἐνθεις σίδηρος, ἀλλὰ ὀξυθεικὸς σίδηρος (βιτριόλιον τοῦ σιδήρου) τὴν αὐτὴν ἀλλοίωσιν πάσχει καὶ ὁ χαλκοπυρίτης μεταβαλλόμενος εἰς ὀξυθεικὸν χαλκόν (βιτριόλιον τοῦ χαλκοῦ). Ἀμφότερα δὲ ταῦτα τὰ ἄλατα τοῦ χαλκοῦ καὶ σιδήρου εὐκόλως διαλύονται ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὅπως τὸ σάκχαρον ἢ τὸ μαγειρικὸν ἄλας. Τοῦτο ὡς εἰκὸς ἐφαρμόζεται καὶ ἐν μεγάλῳ. Τὸ μεταλλεύμα τοῦ χαλκομιγοῦς μαρκαίτου τίθεται κατὰ σωροῦς ἐπὶ ἐδάφους ἀργιλικοῦ καὶ κατὰ περιόδους δι' ὕδατος ἀποπλύνεται. Οὕτω τὸ ἐξ αὐτῶν καταρρέον ὕδωρ ἐμπεριέχει διαλελυμένα ἀμφότερα τὰ ἄλατα, ἐξ ὧν διὰ μεταλλικοῦ σιδήρου ἀποχωρίζεται ὁ χαλκός.

Ἄλλη μέθοδος μετατροπῆς τοῦ ἐνθείου χαλκοῦ εἰς βιτριόλιον χαλκοῦ εἶνε ἡ διὰ βραδείας φούξως μεταλλευμάτων, ἐμπεριεχόντων πολλὴν μὲν ποσότητα ἐνθείου σιδήρου, ἐλαχίστην δὲ χαλκοῦ. Διὰ τῆς τοιαύτης φούξως, ἀπαιτούσης μεγάλην τῶν ἐργατῶν ἐμπειρίαν, ὁ χαλκός καὶ ὁ σίδηρος μετατρέπονται εἰς βιτριόλια, τὰ ὅποια ἔπειτα εὐκόλως διαλύονται ὑπὸ τοῦ ὕδατος.

Ἐκτὸς δὲ τῆς εἰς βιτριόλιον μετατροπῆς τοῦ χαλκοῦ ὑπάρχει καὶ ἕτερα μέθοδος τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς ἐγγλωρίους ἐνώσεις, αἵτινες ἐπίσης εἶνε διαλυταὶ ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Γίνεται δὲ τοῦτο τὸ μὲν ὑδροχημικῶς τὸ δὲ πυροχημικῶς.

Τῆς ὑδροχημικῆς μεθόδου γίνεται χρῆσις ἐν Ρίο Τίντο τῆς Ἰσπανίας διὰ χλωριούχου σιδήρου διαλε-

ΕΙΣΑΓΩΓΗ*
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
ΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑ

Ήσυχοντες εις προηγούμενα φύλλα περι των εξ
Ελλάδος προϊόντων των εισαγομένων εις Αμερικανικήν
θίλομεν πραγματευθή ηδη, βασιζόμενοι επί των επισή-
μων πινάκων της στατιστικής της Συμπολιτείας, περι
της εξαγωγής Αμερικανικών προϊόντων δια την Έλ-
λάδα, από της 30ης Ιουνίου 1902 μέχρι της 30ης
Ιουνίου 1907, ητοι επί μίαν πενταετίαν συμφώνως
προς το εν ισχύι εν ταίς Ηνωμέναις Πολιτείαις σύ-
στημα της οικονομικής αυτών διαχειρίσεως.

Δια την ως άνω περίοδον η αξία των εξαχθέντων εξ
προϊόντων ανήλθεν ως εξής: Περίοδος 1902—1903
Αμερικής Δολ. 324,080, 1903—1904 Δολ. 238,519,
1904—1905 Δολ. 181,372, 1905—1906 Δολ. 239,
746 και Δολ. 1,630,433 δια την περίοδον 1906—
1907, ητοι δια το δωδεκάμηνον το λήξαν την 30ην
Ιουνίου 1907. Η καταπληκτική αύτη αύξησης δια
την περίοδον του 1906—1907 οφείλεται κυρίως εις
την εξαγωγήν Αμερικανικού σίτου, οστις ήρξατο λίαν
επιτυχώς να αντικαθιστά εν Ελλάδι τον μέχρι πρό-
τερον εκ Ρωσίας και της Μαύρης θαλάσσης εισαγό-
μενον. Κατά το άνω ρηθέν χρονικόν διάστημα ο εξαχ-
θείς σίτος δια λιμένας της Ελλάδος ανήλθεν εις
1,691,689 bushels εξ ηζήκοντα λιτρών εκαστον, αξίας
Δολ. 1,402,186. Εάν αφαιρέσωμεν το ποσόν τουτο
εκ της ολικής αξίας των εξαχθέντων προϊόντων, ύπο-
λείπεται πικόν εκ Δολ. 228,247 δια την αξίαν των
άλλων προϊόντων, άτινα εστάλησαν εις Ελλάδα. Το
ποσόν τουτο δεν διαφέρει κατά πολύ των ποσών των
προηγούμενων ετών, αποδεικνύεται δε ότι ενω το γενι-
κόν εισαγωγικόν εμπόριον περι του όποιου ηδη επραγ-
ματεύθημεν άλματικώς ηζήσαν, άφ' έτέρου η έντευ-
θεν εξαγωγή μένει στάσιμος.

Εκτός του σίτου, οστις μόνον από πέρυσιν ήρξατο
εξαγομέως, το κυριώτερον προϊόν της εξαγωγής εις
Ελλάδα μέχρι τότε ήσαν τα πετρέλαια, των ύποίων
η εξαγωγή ήλαττώθη εσχάτως, ένεκα της άγορας
υπό της Ελληνικής Κυβερνήσεως, ητις έχει το μονο-
πόλιον της εισαγωγής, Ρωσικών πετρελαίων. Ούτως
από την περίοδον 1902—1903 εξήχθησαν, εκ Φιλα-
δελφείας ιδίξ, πετρέλαια αξίας Δολ. 218,778, 1903
—1904 Δολ. 91,369, 1904—1905 Δολ. 68,722,
1905—1906 Δολ. 150,743 και 1906—1907 Δολ.
69,406. Αφαιρούντες το τελευταίον ποσόν εκ του
ύπολοίπου της εξαγωγής, ως άνω εκ Δολ. 228,247,

* Καί τας πληροφορίας ταύτας άρμόμεθα εκ της προο-
δευτικώτατης «Ατλαντίδος».

έχομεν Δολ. 158,841 ως ολικήν αξίαν πάντων των
άλλων εκ των Ηνωμένων Πολιτειών εισαχθέντων εις
Ελλάδα προϊόντων.

Εκ του ποσού των Δολ. 158,841 ο Αμερικανικός
βάμβαξ αντιπροσωπεύεται υπό Δολ. 61,946 αξίαν
559,239 λιτρών αποσταλεισών εις Πειραιζ, ένω δια
την περίοδον 1905—1906 δεν εμφανίζεται εις τους
πίνακας της στατιστικής ότι εισήχθη Αμερικανικός
βάμβαξ εις Ελλάδα. Αφ' έτέρου εις τους αυτούς
πίνακας εύρισκομεν ότι κατά την περίοδον 1902—
1903 η εισαγωγή του βάμβακος εις Ελλάδα ανήλθεν
εις 600,413 λίτρας αξίαν Δολ. 55,830, εκ 502,952
λίτρας δια την περίοδον 1903—1904 αξίας Δολ.
58,922 και 79,641 λίτραι δια την περίοδον 1904
—1905 αξίας Δολ. 63,307. Βαμβακερά ύφάσματα
κτλ., εισήχθησαν εις την Ελλάδα 13,189 γιάρδαι,
κατά την περίοδον 1903—1904 αξίας Δολ. 1945,
10,000 γιάρδαι δια την περίοδον 1904—1905 αξίας
Δολ. 626, 3,200 δια την του 1905—1906 αξίας
μόνον Δολ. 283 και κατά την τελευταίαν χρονικήν
περίοδον 1906—1907 η εισαγωγή ύλοτελώς έπαυσεν.
Αφ' έτέρου όμως εισήχθησαν 113,400 γιάρδαι πα-
νια, τα συνήθως Αμερικανικά αποκαλούμενα αξίας
Δολ. 7,670. Χρωματιστά πανιά δεν εισήχθησαν πέ-
ρυσιν, ένω δια την περίοδον 1905—1906 εισήχθησαν
αξίας Δολ. 4,645 και δια την του 1904—1905 Δολ.
7,237. Εισήχθησαν ώσαύτως πέρυσιν εις Ελλάδα
διάφορα άλλα πανιά Αμερικανικής κατασκευής εν
όλω Δολ. 2,735.

Κατά πάσαν πιθανότητα οι αριθμοί ούτοι δεν άν-
τιπροσωπεύουσι την άκριβή αξίαν του εις Ελλάδα
αποσταλέντος Αμερικανικού βάμβακος και των εξ αυ-
τού προϊόντων, τουτο δε, διότι, αρκετά ποσότητες
βάμβακος εξαγονται έντευθεν προοριζόμεναι δια την
έν Ελλάδα κατανάλωσιν, αλλά στέλλονται μέσω Μασ-
σαχίας, Τερρέτης ή Λιβερούλης. Το αυτό συμβαί-
νει και δια πολλά άλλα προϊόντα δια τα ύποια οι
άποστολείς, εσακίς δεν είνε ύποχρεωμένοι, άντι να δη-
λώσι τον τελευταίον αυτών προορισμόν, σημειούσι μόνον
τον πρώτον λιμένα, εκ του όποιου κατόπιν φορ-
τώνονται δια τον λιμένα, δι' έν άρχικώς προορίζονται.
Ός εκ τουτου μόνον άκριβείς είνε οι πίνακες της ει-
σαγωγής: εις τους πίνακας της εξαγωγής δια λιμένας
δια τους όποιους δεν ύπάρχει ζυμσος και ταχτική
συγκοινωνία δεν είνε δυνατόν να ύπάρχη η αύτη ά-
κρίβεια παρ' όλας τας προσπάθειας του Αμερικανι-
κού γραφείου της Στατιστικής, έπερ θεωρείται ως το
τελειότερον πάντων.

Ανακεφαλαιούντες την εξαγωγήν δια το ύπ' ύψιν
της μελέτης ταύτης δωδεκάμηνον, από της 30ης Ι-
ουνίου 1906 μέχρι της 30ης Ιουνίου 1907, έχομεν
τους εξής αριθμούς:

Όλική αξία ε-
ξαχθέντων Αμε-
ρικανικών προϊόν-
των . . . . .

Δολ. 1,630,433

Εκ των ύποίων
Σίτος . . . Δολ. 1,402,186

Πετρέλαια . . » 69,406

Βάμβαξ και τά
εξ αυτού προϊόντα » 72,351

» 1,543,943

Αξία πάντων
των άλλων εξαχ-
θέντων Αμερικα-
νικών προϊόντων

» 86,490

1906—1907. .

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΝΕΥ ΟΡΟΝΟΥ*

ΥΠΟ
MAURICE MONTEGUT

Εν τή μεταξή ηρχισε να διακρίνεται και δια τον
ζήλον με τον όποιον έπειστήριζε τους νέους εις τας κα-
λάς τέχνας τουτο όμως συνετέλεσε εις το να έγερθώσι
ύπόνοιαι εναντίον του και παρ' όλον το μικρόν της
ηλικίας διήρχειο τον καιρόν του τροφοδοτών γενναίως
την λαμητόμον.

Μετά ταύτα εξηφανίσθη. Εις ηλικίαν 22 ετών τον
επανευρίσκομεν ύπό τον κόκκινον σδλαμόν με μου-
τών Οδοσάρων έπιδ τον κόκκινον σδλαμόν με μου-
σάκι μεγάλο αποτελούντα μέρος της κλίμας του, και
δια να εξηγηθώμεν καλλίτερον ητο μέλος της συναδελ-
φότητος των καθαμάτων όλων των ίλων του πρώτου
συναγματος των Οδοσάρων.

Τέλος κατά το 1804 τον διακρίνομεν μεταξή των
200 ίππίων τους όποιους οδηγεί ο Osdenner. Ο Os-
denner είνε εκείνος οστις δι' ενός τομήματός του
κατώρθωσε ν' απαγάγη τον δούκα του Eugheih
εκ της έν Ellenstein επαυλεύς του ητις εκειτο έν τή
μεγάλη δουκάτω της Βάδης τρεις λεύγας μακράν του
Ρήνου άφοϋ δε τον συνέλαβε τον έφυλάκισε εις ένα
πυργίσκον των Vincennes όπου και απέθανε.

Μετά το πραξικόπημα τουτο το όποιον άφηκε θλι-
βεράς ανάμνησις, και εις τους πλέον ένθέρμους αυτο-
κρατορικούς, βλέπομεν τον Canlecour με γαλόνα λο-
κίου ακολουθούντα το επόμενον έτος τον Ναπο-
λέοντα εις την Αυστρία. Η έσρατεία αύτη καθώς

Εις το άνω ποσόν των Δολ. 86,490 περιλαμβά-
νονται άπαντα σχεδόν τα βιομηχανικά είδη από
ηλεκτρικής μηχανής μέχρι καρφιών, και από ύποδή-
ματα μέχρι γεωργικών μηχανών.

Επίσης εισάγονται εις Ελλάδα εκ πολλών Εύρω-
παϊκών έμπορικών κέντρων ιδίξ εκ Λονδίνου, Παρισίων,
Μασσαχίας κτλ. είδη Αμερικανικής κατασκευής και
προσελεύσεως δια των εις τας πόλεις ταύτας Γυμάτων
των μεγάλων παραγωγίων της Αμερικής, και ως ει-
κός τα είδη ταύτα δεν δύναται να τα παρακολουθή
η Αμερικανική στατιστική.

πάντες γνωρίζομεν έτελείωσε με την περιφανή νίκην
των Γάλλων έν Αουστριλίση.
Το βράδυ όταν έστρατοπέδευσαν και όλιο οι σύν-
τροφοι του Canlecour έκοιμώντο επί ψαθών γύρω
του, αιδός εξήτασε προσεκτικώτερον ύπό το φώς ενός
φανού τας έπιστολάς τας όποιάς μία σύμπτωσις έφερεν
εις χείρας του.

Όλοι ήσαν χρονολογημένοι και προήρχοντο εξ Αγ-
γλίας ητις ητο το φυσικόν καταφύγιον παντός εχθρού
της Γαλλίας: καμία ύπογραφή δεν έπηρχε.

Αλλά μόνον τα όνόματα των Riviere Polignac
των βασιλοφρόνων τουτων ακολουθών του Creondal
εις τους όποιους ο αυτοκράτωρ είχε χαρίσει την θανα-
τικήν ποινήν κρατών αυτους εις Vincennes, το όνομα
του Bruslart του φανατικού εχθρού της Γαλλικής Έ-
παναστάσεως οστις διαρκώς κατώρθωνε να διαφεύγη
των ασυνόμων του Fouché και των χωροφυλάκων
του Savery, του Bruslart οστις και την ζα ήν του εξέ-
θετεν εις άμεισον κίνδυνον μόνον και μόνον δια να πε-
θάνη ο τύραννος, ο δράκον Μνοναπάρτης ως τον άπε-
κάλει η μερίς του, ηρχον δια να προδώσουν νέας συ-
νομωσίας εναντίον της μόλις γεννηθείσης αυτοκρατο-
ρίας. Ο Kanvegnor δεν ηδύνατο πλέον να ηουχάση
όλοκλήρων ετών όνειρα εφαινότο δι θα έπραγματο-
ποιούντο.

Τέλος δύο μηνας βραδύτερον ελθών εις Παρισίους
κατώρθωσε δια της έπιμονής του ν' ανοιχθή και προ
αϊτου η θύρα του Fouché.

* Συνέχεια εκ Σελ. 445

"Όταν ο ύπουργός επέσθη διά τήν άξίαν των έγγραφων τα όποια άνοιγμένα εύρίσκοντο επί του γραφείου του και ήρώτησε τον Ίερώνυμον τί επέθύμει ώς άπαμειβήν, αυτός χωρίς να διατάση διόλου άπήνησε.

—Μίαν θέσιν εις τήν Αστυνομίαν. Η θητεία μου έληξε, θέλω και ήμπορώ να γείνω χρήσιμος.

Ο Fouché έμειδιάσε· του ήρεσε πολύ ο παράξενος θαρραλέος και πονηρός αυτός άνθρωπος· άμέως λοιπόν τον κατέταξε εις τήν διηρησίαν των ιδιαιτέρων του κατασκόπων κ' εύθως έξ αρχής είδεν ότι δεν έπραξεν άσχημα. Ο Ίερώνυμος έγένετο τοιουτοτρόπως πολιτικός κατάσκοπος· Αιτή ήτο ή κλίσις του είτε διά το καλόν του είτε διά το κακόν του.

Τό άκόλουθον θέρος τοῦ έπαρουσιάσθη ή κατάλληλος εδκαρία διά να δείξη πώς ειξεύρει να εργαζεται.

Αμα ανέλαβε τα νέα του καθήκοντα ή πρώτη του σκέψις ήτο να έρευνήση διά λογαριασμόν του και να μάθη τί έγειναν τα πρόσωπα, τα όνόματα των όποιων είχεν άντιγράψει εκ των επιστολών του ήσπότου Armand de Theix· όστις ώς ενόμιζε θα ήτο πρό πολλού κατόπις της παρεμβάσεως του νεκρός.

Καταδιώκων τον Bruslard τον όποιον είχον άποκαλέσει ασύλληπτον έχανεν άδίκως τον καιρόν και τον κόπον του. Ουδαμού ήδυνήθη ν' άνεύρη τα ίχνη του. Ως προς τους κ. κ. Imarmont και Frungay d' Hautresse διηξεν ευτυχέστερος. Έπληροφορήθη ότι οι μόνοι ευπατριδάι οιτινες έφερον τα όνόματα αυτά εις Γολλίαν κατόκουν εις τήν έπαυλιν της Falis πλησίον της Compiègne.

Οι δύο εξόριστοι συνδιαλλαχθέντες προς το καθεστώς έφαινοντο ότι έζων καλά μακράν των πολιτικών φροντίδων μεριμνώντες άποκλειστικώς διά τας προσόδους των γαιών των.

Ουδεις εξ αυτών είχεν υπερβή τὸ εικοστόν πέμπτον έτος της ηλικίας του.

Ο κόμης Ιωάννης de Frungay έφαινετο τρέφων μεγάλην αγάπην προς τήν εξαδέλφήν του Ίσαβέλλαν d' Imopermol ήτις του την άντεπέδιδεν.

Εάν λοιπόν οι νέοι αυτοί εκρυπτιον κακούς σκοπούς τους εκρυπτιον όμολογουμένως θανασιώως. Τίποτε από τήν άγροικίην ζωήν των εύγενών τούτων δεν ήγειρεν ύπονοιás. Όπως δήποτε αι Άρχαι ήξευρον ποῦ ήδύνατο να τους συλλάβουν.

Τώρα δεν έμεινε τίποτε άλλο εις τον Contegor ο όποιος δεν ήτο έμπειρος εις τήν τέχνην της ραδιουργίας και διά τοῦτο περιεφρόνει τας γυναίκας ή ή ανακάλυψις του νεαροῦ βασιλέως—ποῖος να ήτο άρα γε ;— διά τον όποιον έλεγον ότι ήγάπο τρελλά τήν Pauline Borghese.

Η αναζήτησίς του ήτο εύκολος. Ο καταδιώκων αυτόν έπρεπε να μεταβή εις Ρόμην.

Εκει ο Cantecor έδοκίμασε πολλὰς εκπλήξεις ετήρησε και επήρε σημειώσεις και δεν άμφέβαλλε πλέον ότι αι δοκιμαί αυται δεν έγένοντο μετά τέχνης και επιτηδείότητος. Ο Fouché τον ενεθάρρυνε συνιστών πάντοτε ήουσίαν και ξεμύθειαν. Αναχωρήσας εκ Ρόμης ο Cantecor ήλθεν εις Παρισίους άκολουθών από σταθμοῦ εις σταθμόν ένα ώρατον νέον έχοντα γυναικειον πρόσωπον με μεγάλους και βαθέως κυναούς οφθαλμούς. Ο νέος οῦτος, όστις ονομάζετο Graendlyis έφαινετο πολύ εύγενής γεννηθείς να εμπνέη πάντος είδους αγάπην και άφοσίωσιν, ήτο κατά τὸ παρελθόν όπως και κατά τὸ παρόν εν από τα πλέον άθλια, καταδιωχθέντα, και άδίκως δυστυχή όντα τα όποια βλέπει τις εις αυτών τον κόσμον.

Ολαι αι εποχαι ή της Τρομοκρατίας, της Υπατίας, του Διενθινητηρίου, της Αύτοκρατορίας τον είχον προγεγραμμένον και ήν οι Βουρβώνιοι άκόμη άνήρχοντο επί τοῦ προγονικού των θρόνου αυτοί είχον ίσως μεγαλύτερον δίκαιον να τον καταδιώκουν.

Ο Cantecor έγνωρίζεν όλα αυτά.

Ο νέος οῦτος, ο και δι' έαντον άκόμη τόσον έπιφοβος, είσήλθεν εις τὸ προάστειον του άγίου Όνωρίου. Ητο περι τὸ τέλος μιας των ώραίων εκείνων θερινών ήμερῶν κατά τας όποιás τὸ φῶς άργεί να εκκαταλείψη τήν γήν. Τα παιδια έπαιζον εις τὸ μέσον του δρόμου και εις τας χαμηλάς θύρας των μόλις ύποβασταζομένων ερειπίων. Αι γυναίκες καθήμεναι ή δρθαι ώμίλον διά τήν κατάστασιν των περιμένουσαι τους συζύγους; να έλθωσιν εκ της εργασίας. Ένας υπερμεγέθης ήλιος, έχρύσωνε γλυκά τους μαύρους λίθους των στεγῶν και κανέν μακρυνό ιζάμι έλαμπεν υπό τας ακτίνas του.

Η αιθρία των ώραων εκείνων διέχυνε μίαν άπειρον γλυκύτητα εις τήν ατμόσφαιραν συμβουλεύουσα τρόπον τινα τους ανθρώπους να έλπίζωσι και ψάλωσι τήν χαράν της ζωής.

Αλλ' ο κ. Grandlyis ώρισμένως δεν θα ήσθάνετο τήν περίε αυτου επικρατούσαν γαλήνην διαρκώς εις τὸ παρελθόν προσηλωμένος άφινεν όπίσω του τήν εικόνα εκείνην της ήουσίας.

Εις απόστασιν είκοσι βημάτων τον ήκολούθει ο Cantecor ασθμαίνων, και μουρμουρίζων μέσ' από τα δόντια του.

«Ποῦ να πηγαίη άρα γε αυτό τὸ ζῶον ; Δεν εινε διόλου σωστό να κάνη τους ανθρώπους να τρέχουν έτσι από πίσω του.» κ' εινε· μία ζεστη απόψεα.

Όταν έπέρασεν από εν οίνοπωλείον δεν είμπόρεσε παρά να ρίψη μιὰ ματιά εις τὸ εσωτερικόν του όποιου στρατιώται και εργάται καθήμενοι περίε τραπεζών εκένουν μέχρι σταγόνας τα ποτήρια και τας φιάλας του οίνου. Αυτό τὸ άπολαυστικόν θέαμα τον εκαμε ν' άναστανάζη βαθειά και να ψιθυρίση με πόνον.

«Η δική μας δουλειά εινε να τρέχωμιν όλην τήν ώρα στους δρόμους· άλλ' έννοιά σου θ' έλθη κι' ή ήμέρα ποῦ θα γελάσω και θα πίνω κ' εγώ ευχαριστημένος.»

Πάντοτε οῦτω βαδίζων ο Grandlyis άπεμακρύνετο του προαστείου.

Έμπρός ο' ένα μικρό σπιτάκι εβράδυνε κάπως τὸ βήμά του, εστάθη δι' όλίγον κι' ύστερα πάλιν επροχώρησε.

Τοιουτοτρόπως άφηκε τήν δδόν Anon εκαμψε προς τα δεξιά τήν δδόν Bonne Morne και κατέληξε εις τήν πλατείαν της Όμονοιás.

Εκει εστάθη και εξηκολούθει να παρατηρή σκεπτικώς τήν εικόνα ήτις εξεστίνετο εμπρός του.

Η άπέραντος πλατεία κατά τήν ήουχον εκείνην στιγμήν έφαινετο εν τή ερημία άκόμη μεγαλητέρα· εις τὸ κέντρον αυτης ύπουτο άλλοτε ο άνδριάς του Λουδοβίκου XI και ύστερον ο της έλευθερίας.

Όρισμένως ο Grandlyis θ' άνακάλεσεν εν τή μνήμη του μίαν άλλην εποχήν, μίαν άλλην εικόνα του ιστορικού τούτου μέρους.

(Ακολουθεί)

ΜΙΤΣΑ ΠΕΡΡΩΤΗ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ
ΚΛΟΠΗ ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΥ

Την 3ην πρωινήν ώραν της 24—25 Φεβρουαρίου ε.ε. κλοπή εκ των θρασυτέρων διεπράττετο εν τῷ επί της ήδου Άναπαύσεως και ακριβώς επί της γεφύρας του Α' Νεκροταφείου παντοπωλείου του Δ. Κλεισάρη.

Τρεις άγνωστοι, εξ' ών οι δύο έφερον νυκτικά ύποκάμισα, ο δε τρίτος μελαίνην ένδυμασίαν, εισελθόντες διά της όπισθίας θύρας εντός του παντοπωλείου, εις ο εκουμάντων τρεις εκ των ύπηρετών αυτου, άφήρεσαν ήλόκληρον τὸ σιδηρούν χρηματοκιβώτιον μεγέθους μετρίου, όπερ ήτο τοποθετημένον εντός κιγκλιδωτου περιράγματος, χρησιμεύοντος ως γραφείου. Τούτο κλέπται εξαγαγόντες του παντοπωλείου ετοπιθέτησαν εντός χειραμάζης, άφαιρέσας εκ του εναντι της γεφύρας άρτοποιείου και μετέφερον διά των άτραπών και δρομίσκων των άριστερά τῷ άνιόντι τήν ήδον Άναπαύσεως εις ύψωμα τι κείμενον ακριβώς εις τήν ανατολικήν εξωτερικήν πλευράν του Α' Νεκροταφείου. Διά της αυτης ήδου επανέφερον ειτα τήν χειραμάζαν εις ο μέρος αρχικώς εύρον αυτην.

Τους ανθρώπους τούτους είδον δύο μόνον έργατικοί (χιτίσται) μεταβαίνοντες κατ' εκείνην τήν ώραν εις τήν εργασίαν των, άλλ' αυτοί δεν ήδύνατο ν' ανα-

παραστήσωσι σαφώς και ώρισμένως τας μορφάς των ανθρώπων αυτών, καθόσον ουδεμίαν προσοχήν έδωκαν, ύπολαβόντες αυτους, ως εκ της περιβολής των, ως κατοίκους πλησίον τινος οικίας, μετακομίζοντας επιπλόν τι, και τούτο διότι οι κλέπται έμερίμνησαν όπως καλύψωσι τὸ μεταφερόμενον χρηματοκιβώτιον διά μεγάλων άπομάκτρων τα όποια επίσης άφήρεσαν εκ του αυτου παντοπωλείου.

Η αστυνομική αρχή επιληφθεΐσα άμέσως της ύποθέσεως ήκολούθησε τα ίχνη της χειραμάζης άλλ' άπόλεσε ταῦτα εις τὸ άναφερόμενον ύψωμα.

Έρευναι έγένοντο άμέσως εις τας παρακείμενας χαράδρας και άνυδρα φρέατα, άλλ' άπασαι αι ένεργειαι αυται απέθησαν εις μάτην, καθόσον εκείθεν του ύψωματος ουδέν ίχνος έφαινετο προδίδον τήν ήδον ήν ήκολούθησαν οι κλέπται.

Υπετίθη τότε ότι τὸ χρηματοκιβώτιον καιπερ βάρους αρκετου μετεφέρθη επί των χειρών εις μέρος άσφαλές. Ηρχισεν άμέσως ή κατόπτεισις των οικιών της συνοικίας Γούβας, δι' άνδρων του τμήματος της Καταδιώξεως έμπείρων, οιτινες περιφερόμενοι κατά τας νυκτερινάς ώρας εν πολιτικῇ περιβολῇ συνέλεγον εκ των μικροπαντοπωλείων, όρτοποιείων κλπ. εν πάση προφυλάξει και μυστικότητι πληροφορίας περι των κατοίκων. Αι πληροφοριαι αυται άνεκοινοῦντο τήν πρωταν εις τον διευθύνοντα τήν ύπηρεσίαν της Καταδιώξεως αξιωματικόν, παρ' ου διετάσσετο ή επιτήρησις των καθ' ών ήγειρόντο ύπόνοιαι προσώπων.

Η ύπηρεσία αυτη διήρκεσε μέχρι της 20 του επομένου μηνος Μαρτίου όποτε και επετεύχθη ή ανακάλυψις των δραστῶν της ανωτέρω κλοπής. Εν τῷ μεταξύ όμως συνέθη γεγονός άξιον αναγραφής όπερ σπουδαίως συνετέλεσεν εις τήν ανακάλυψιν του κρησφυγέτου των περι ου ο λόγος κλεπτῶν.

Τήν έσπέραν της 4 Μαρτίου ενῶ οι χωροφύλακες της καταδιώξεως Μηητσάκος Β. και Καραντινός Φ. εν πολιτικῇ περιβολῇ επανήρχοντο διά των στενωπών της συνοικίας Πλάκας εκ της ανωτέρω άποστολής των συνήνησαν ακριβώς εις τήν διασταύρωσιν των ήδων Κυδαθηναίων και Χρυσοστόμου τους διασήμους διαρρηχτας και δραπέτας των φυλακῶν Πατρῶν Ιω. Κουμουλέντζον και Κων. Άγγελικόπουλον, οι όποιοι μόλις άντελήφθησαν τ' ανωτέρω αστυνομικά όργανα έσυρον τα περιστροφά των, όπως διά της άπειλής αυτης ποτήσεως ταῦτα και οῦτω δυνηθῶσι να διαφύγωσι τήν σύλληψιν. Και ο μὲν Άγγελικόπουλος διά ταχυτάτης κινήσεως άντιπαρήλθε και επράπη εις φυγήν προς τον ναόν της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος, ο δε έτερος καθ' ου επετέθησαν οι ανωτέρω χωροφύλακες, όχυρωθείς εις τήν γωνίαν της ήδου ήρξατο πυροβολών κατά των χωροφυλάκων εκτεθειμένων εν τῷ

ὁδῶ εἰς τὸ πῦρ τοῦ πυροβολοῦντος. Ἄλλ' οἱ χωροφύλακες ἐπιδειξάμενοι ἐν τῇ περικειμένη περιστάσει ἀει-
ἐπαινον θάρρος, ὡς τοῦτο κατέθεσαν εἰς τὴν ἀνάκρισιν
πολλοὶ αὐτόπται μάρτυρες, ἀπήντησαν εἰς τὸ κατ'
αὐτῶν πῦρ, καὶ οὕτως ἠνάγκασαν τὸν ἀνίστάμενον νὰ
τραπῆ εἰς φυγὴν καὶ νὰ ὀχυρωθῆ καὶ πάλιν εἰς τὴν
ὀπισθεν τοῦ καταστήματος τῶν Ἀπόρων Γυναικῶν
γωνίαν ἵσθην καὶ ἐπυροβόλησεν αὐτίς, ἐξ ἐγγυτάτης
ἀποστάσεως, κατὰ τῶν αὐτῶν χωροφυλάκων ἀνεπιτυ-
χῶς. Ἐκείθεν οὗτος, ἐξαντλήσας τὰς σφαίρας τοῦ πε-
ριστρόφου τοῦ ἐτραπῆ εἰς φυγὴν πρὸς τὸν κήπον τοῦ
Ζαππελοῦ ἵσθην ἐρρίφθη, διὰ τοῦ μανδροτοίχου, εἰς τὰ
πρῶην λουτρὰ Δαμασκηνοῦ ἔνθα οἱ καταδιώκοντες αὐ-
τὸν χωροφύλακες ἀπόλωσαν, ὡς ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος
κατ' ἐκείνην τὴν νύκτα σκότους, τὰ ἴχνη του.

*

Τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἔδωκεν ἡμῖν ἀφορμὴν νὰ
ὑποθέσωμεν ὅτι δράσαι τῆς ἀνωτέρω κλιπῆς ἴσως
ἦσαν οἱ ἀναφερόμενοι ἀνωτέρω διαρρηκταί, οἵτινες μέ-
χρι τῆς ἡμέρας τῆς συλλήψεώς των εἶχον συνταράξει
τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διὰ θραυστάτων
καὶ ἀλλεπαλλήλων κλοπῶν. Ἡ ἐνέργεια ἡμῶν συνδυ-
ασθεῖσα μὲ τὴν ἄλλως τε ἐπὶ μῆνας καταβληθεῖσαι
τοιαύτην πρὸς σύλληψιν τῶν διαρρηκτῶν τούτων ἔτεινε
νὰ βεβαίωσιν τοὺς δράστας τῆς περιγραφείσης κλοπῆς.

Μετὰ κοπιώδη καὶ ἐπὶ ἡμέρας ἐνέργειαν κατωρ-
θῶθη νὰ γνωσθῆ τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ τμήματος τῆς Κα-
ταδιώξεως ὅτι ὁ εἰς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διαρρηκτῶν, ὁ
Ἰω. Κουμουλέντζος, συνδέετο διὰ συγγενείας μετὰ
τινος πιλοποιοῦ κατοικοῦντος εἰς τὸ τέλος τῆς συνοικίας
Γούθας καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ὁποίου ἐσύγχυον οὗτος.
Ἡ πληροφορία αὕτη ἔδωκεν ἡμῖν ἀφορμὴν ὅ-
πως ἐπιτηρήσωμεν ἐπὶ τινὰς ἡμέρας καὶ νύκτας τὴν
οἰκίαν τοῦ εἰρημένου πιλοποιοῦ, μήπως κατὰ τὸ διά-
στημα τοῦτο ὁ Ι. Κουμουλέντζος μετέβαιεν ἐκεῖ,
ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτήρησις αὕτη εἰς μάτην ἀπέβη, διότι
οὗτος ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω συμπλοκῆς μετὰ τῶν χωρο-
φυλάκων ἐκρύπτετο ἐπιμελῶς.

Πρὸ τῆς τοιαύτης ἀβεβαίου καταστάσεως εὐρισκο-
μένη ἡ ὑπηρεσία τῆς Καταδιώξεως ἐπληροφορήθη ὅτι
οἱ εἰρημένοι διαρρηκταὶ ἀμετάσπυτον ἔλαβον ἀπόφα-
σιν, στενοχωρηθέντες ἐκ τῆς συστηματικῆς καταδιώ-
ξεως, ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐσπευσε τότε
ἀμέσως ὁ προϊστάμενος τοῦ τμήματος Ἀνθυπομάρχα-
ρος νὰ συλλάβῃ τὸν εἰρημένον πιλοποιοῦν. Τοῦτο ἔ-
πραξεν ἐν μυστικότητι καὶ δι' ὀργάνων του καταλ-
λήλων καὶ φερόντων πολιτικὴν ἐνδymασίαν εἰς οὓς ἔ-
δωκε τὴν διαταγὴν ὅπως γείνη ὡς ἀπορῶς ἡ σύλ-
ληψις εἰς οὐδεμίαν δ' ἐπικοινωνίαν ἔλθῃ ὁ συλληφθεὶς
καθ' ἑδὸν, καὶ τοῦτο διότι φόβος ὑπῆρχε μήπως γε-
νομένης γνωστῆς εἰς τοὺς οἰκείους τῆς συλλήψεως, εἰ-
δοποιεῖτο ὁ ἐνδιαφερόμενος Κουμουλέντζος. Ὅντως ἡ

διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη ἐπακριβῶς καὶ ὁ ἀνωτέρω
πιλοποιοῦς ὠδηγήθη ἐν πῶν τοῦ ἐπὶ τῆς Καταδιώξεως
Ἀστυνομίου χωρὶς νὰ ἐπικοινωνήσῃ ποσῶς μὲ οἰονδήποτε.

Ἀμέσως ὑπεβλήθη παρ' αὐτοῦ εἰς ἀνάκρισιν περὶ
τῶν σχέσεών του μετὰ τοῦ Κουμουλέντζου.

— Μάλιστα, κύριε Ἀστυνόμω, ἀπάντησεν ὁ ἐξετα-
ζόμενος, τὸν γνωρίζω τὸν Κουμουλέντζον ἀλλὰ ἔχω
πολὺν καιρὸν νὰ τὸν ἴδω.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀπάντησις ἔδειξε ὅτι δυνατὸν ὁ Κουμου-
λέντζος νὰ ἐκρύπτετο ἐκεῖ που πλησίον τῆς οἰκίας του
ὑπέβαλεν αὐτῷ ἀμέσως τὴν ἐξῆς ἐρώτησιν.

— Πῶς ἔχεις καιρὸν νὰ τὸν ἴδῃς ἀροῦ εἶναι γεί-
των σου;

— Μάλιστα ἐκάθητο ἔλλοτε σὲ ἓνα δωμάτιο μαζὶ
μὲ ἓνα ἄλλο ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ Νεκροταφεῖον, ἀλλὰ
τώρα δὲν γνωρίζω που κάθεται, διότι, ὡς εἶπον, ἔχω
καιρὸν νὰ τὸν ἴδω.

— Γνωρίζεις ποῖος ἦτο ὁ ἄλλος;

— Ἄκουσα ἀπὸ τὸν Κουμουλέντζον ὅτι ἦτο Πα-
τρινός καὶ ἐλίγετο Κώστας. (ὁ Ἀγγελικόπουλος).

X

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἄς μὴ ὑπενεθῆ ὅτι εἶμαι ἀπὸ τοὺς πλέον ἀπαι-
σιοδόξους καὶ ὅτι βλέπω ἐμπρός μου τὰ πράγματα
τὰ ἀφορῶντα τὸν Ἑλληνισμόν ἐδῶ σκοτεινὰ καὶ
μαῦρα. Ἦμην πάντοτε αἰσιοδόξος διὰ τὸ μέλλον
τῆς φυλῆς μας καὶ εἶχον τὴν πεποίθησιν μέσα
μου, τὴν ἔχω δὲ καὶ ἀκόμη, ὅτι ὁ Ἑλληνισμὸς
παρ' ὅλας τὰς καταδιώξεις ἂς ὑφίσταται πάντοθεν,
ἀντλεῖ πάντοτε δύναμιν καὶ ἀκμὴν, ὡς ἄλλος Ἀν-
ταῖος, καὶ παρουσιάζεται ἐν τῇ ξένη ὑπέρεχον
μεταξὺ τῶν ἄλλων ξένων Πατριῶν, θριαμβευτής.
Δυστυχῶς ὅμως δὲν δύναμαι νὰ ἐξακολουθήσω
αἰσιοδοξῶν περὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐν Αἰγύπτῳ,
ὁ ὁποῖος, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, παλαίει,
ἀγωνίζεται νὰ περισώσῃ πᾶν ὅ,τι ἡ εὐφυΐα του
τῷ προσεπόρισε. Δὲν ὀμιλῶ περὶ τῆς τάξεως τῶν
Ἑλλήνων ἐκείνης, ἡ ὁποία κατάρθρωσε καὶ ἐπε-
βλήθη καὶ ἤδη ὑψοῦται ὡς Γίγας, ὡς Κολοσσός,
τιμῶν τὸ Ἑλληνικὸ ὄνομα, προσφέρων ὑπηρε-
σίας καὶ ἐκδουλεύσεις εἰς τὸν Ἑλληνισμόν ἐν γέ-
γει, καὶ τὰς ὁποίας σεῖς ζῶντες εἰς τὸ περιβάλ-
λον αὐτὸ εἶνε ἀδύνατον ν' ἀντιληφθῆτε καὶ κρα-
τῶν ὑψηλὰ τὸ γόητρον αὐτοῦ.

Πρόκειται περὶ τῆς τάξεως τῶν Ἑλλήνων μι-
κροπόρων, τῶν ἐγκατεσπαρμένων εἰς τὰ ἀκρότατα
Φελάχικα χωρία, εἰς τὰς ἀποκέντρους τῆς Αἰγύ-
πτου γωνίας, καὶ ἀγωνιζομένων τὸν ἀγῶνα τοῦ

Ταντάλου. Ἡ οικονομικὴ κρίσις τοὺς εὗρεν ἐκτε-
θειμένους, πολὺ ἀνοικτούς, τοὺς συνέτριψε καὶ
τοὺς ἔρριψεν εἰς τὴν δίνην τῶν οικονομικῶν ἐκεί-
νων στενοχωριῶν, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀδύνατον νὰ
ἐξέλθουν ἀλώθητοι, σῶσι. Καὶ ἡ κρίσις ὀρθομένη
ἀδυσώπητος, πάντοτε ἐξακολουθεῖ πιέζουσα αὐ-
τούς, στενοχωροῦσα, καταθλίβουσα, ἐξαντλοῦσα
καὶ τὴν τελευταίαν ἰκμάδα ἣτις τῆς εἶχεν ἀπο-
μεινεί. Προχθὲς ἀκόμη ὁ Ἑλλην Δάλλης, ἐμπο-
ρευόμενος ἐν τῇ περιφερείᾳ Μανσοῦρας, ἀπο-
λαύων μεγίστης ἐν τῷ τόπῳ ὑπολήψεως, ἐκτιμώ-
μενος παρὰ τε τῶν ξένων, ἰθαγενῶν καὶ τῶν ἡμε-
τέρων, ἐξηφανίσθη, κηρυχθεὶς ὑπὸ τῶν Μικτῶν
Δικαστηρίων εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως μὲ παθη-
τικὸν 30,000 ἀγγλ. λιρ. ἐκδοθέντος καὶ τοῦ σχε-
τικῶ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως αὐτοῦ. Μὲ τὸν
Δάλλην συνηλλάσσετο καὶ πλῆθος ὁμογενῶν, οἱ
ὁποῖοι τοῦ εἶχον ἐμπιστευθῆ τὰ χρήματά των,
τὰς οικονομίας των, τὰ κέρδη των, καὶ οἱ ὁποῖοι
τώρα εὐρίσκονται εἰς τοὺς δρόμους, μὴ ἔχοντες
τὴν παραμικρὰν ἐλπίδα νὰ λάβωσιν ὅπισω τίποτε.

Τὸ κρούσμα αὐτὸ — ὑπάρχουν δὲ καὶ ἄλλα
πολλά, μικρότερα ἴσως μόνον κατὰ τὸ παθητικόν
των — ἦτο ἀρκετὸν διὰ νὰ δώσῃ φοβερὸν τὸ
πλήγμα εἰς τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν, νὰ ἐπιδεινώσῃ
τὴν θέσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ μικροεμπορίου, καὶ νὰ
καταστήσῃ αὐτὴν δυσχερεστέραν ὑπὸ ἔποψιν πί-
στεως ἀπέναντι τῶν ξένων καὶ τῶν ἰθαγενῶν καὶ
νὰ διασυρθῆ ἄλλην μίαν φορὰν τὸ Ἑλληνικὸν
ὄνομα. Ἐπόμενον ἦτο ἡ διαγωγὴ τοῦ Δάλλης
ἐπιφέρει τὸν κλονισμόν τοῦ μικροεμπορίου, τὸ ὁποῖον
ἀρκετὰς ὑφίσταται καταδιώξεις παρὰ τῶν ἰθαγε-
νῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι πάντοτε ἐπιζητοῦν καὶ εὐ-
ρίσκουν εὐκαιρίας νὰ δεικνύουν ὄλην αὐτῶν τὴν
ἀγριότητα κατὰ παντός Ἑλληνικοῦ. Ἐξακολουθεῖ,
βλέπετε, πιστῶς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος
τοῦ περιπύστου Λόρδου Κρόμερ περὶ καταπίψεως
πάσης περαιτέρω κινήσεως καὶ ἐξαπλώσεως τοῦ
Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου ἀνά τὴν Αἰγύπτον. Ὁ ὕλι-
κὸς αὐτὸς κλονισμὸς συνεπάγει ἀναγκαίως καὶ τὴν
ἠθικὴν κατάπτωσιν τῶν Ἑλλήνων. Δὲν θὰ εἶπω
δὲ ὑπερβολὴν ἐὰν τονίσω ἐδῶ ὅτι τὸ ἐθνικὸν φρό-
νημα εὐρίσκειται ἐν πλήρει ληθαργίᾳ. Ὁ Ἑλλη-
παλαίων, ἀγωνιζόμενος, σπαρασσόμενος πανταχό-
θεν δὲν ἔχει πουθενὰ νὰ ζητήσῃ ἠθικὴν ἀρωγὴν,
ἔρεισμα, προστασίαν.

Καὶ τί πράττουν οἱ Πρόξενοι θὰ ἐρωτήσετε;
Τί ἀποστολὴν ἔχουν.

Οὐδέποτε ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Αἰγύπτου, θὰ σὰς
ἀπαντήσω εἰλικρινῶς, εὐρέθη τόσον ἀπροστάτευ-
τος εἰς τόσον δυσχερεῖς περιστάσεις. Καὶ μήπως
ὑπάρχουν Πρόξενοι, ὑφίστανται καθόλου ἀντιπρό-
σωποι τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου καὶ τῆς
Ἑλλ. Κυβερνήσεως; Τὸ Διπλωματικὸν Πρακτο-
ρεῖον τοῦ Καίρου, ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη Πρεσβεία ἐν
Αἰγύπτῳ, εἶναι ἔρημον. Ὁ προϊστάμενος αὐτοῦ
Φίλων νοσηλεύεται ἐν Παρισίοις, ὁ κ. Ψύχας
μετετέθη, ὁ κ. Ρικάκης μετετέθη, ζήτημα δὲ εἶναι
μετετέθη, ὁ κ. Κικάκης μετετέθη, καὶ οἱ Καβάσι-
δης. Τὸ Προξενεῖον Ἀλεξανδρείας διευθύνει ὡς
γνωστὸν ὁ κ. Σκωτίδης, ἐντιμος, ἀλλὰ δραστήριος
τόσον, ὅσον τοῦ ἐπιτρέπει ἡ προβεβηκυῖα ἡλικία
του, ἀνίκανος νὰ ἐπιφέρει τὴν γαλήνην εἰς τὴν
Κοινότητα Ἀλεξανδρείας καὶ εἰς τὸ ὁμογενὲς
κοινὸν τῆς Αἰγύπτου ἢ ὁποία ἔχει ἐξαναστῆ
ἀπὸ τοῦ τελευταίου διαθήματος τοῦ Μακαριωτά-
του Φωτίου, τῆς ἀποστολῆς δηλ. παρ' αὐτοῦ τῶν
τριῶν Μητροπολιτῶν εἰς Κύπρον διὰ τὸν διακα-
νονισμόν τοῦ περιλαλήτου Κυπριακοῦ ζητήματος.
Καὶ οἱ Πρόξενοι τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Αἰ-
γύπτου τί πράττουν; Αὐτοὶ καταγίνονται εἰς τὸ
νὰ ξεγυμνῶνουν πάντα Ἑλληνα, ὁ ὁποῖος ἤθελε
νὰ καταφύγει εἰς αὐτούς, ἀρνούμενοι πᾶσαν προ-
στασίαν. Δὲν εἶναι οἱ ἐντεταλμένοι νὰ συμ-
βουλεύουν, νὰ καθοδηγοῦν, νὰ ἀναπτέρωνουν
τὸ φρόνημα τὸ ἐθνικόν, νὰ στεγάζουν ὑπὸ τὴν
γαλανόλευκον, τῆς ὁποίας ἐτάχθησαν ἀκοίμητοι
φρουροὶ καὶ προστάται, τοὺς ἀποθαρρυνόμενους,
τοὺς προστρέχοντας εἰς αὐτούς.

Περὶ τῆς τακτικῆς ὁμοῦ αὐτῆς τῶν κ. κ. Προ-
ξένων καὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἀντιπροσωπεύεται
ἐδῶ ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις νομίζω ὅτι πρέπει ν' ἀ-
σχοληθῆ ἡ Ἑλλ. Ἐπιθεώρησις ἐν καιρῷ, ἐν ἰδιαι-
τέρῳ ἐντελῶς κεφαλαίῳ. Εἶναι καθῆκον ὑψιστον
φιλοπατρίας εἰς πάντα δυνάμενον νὰ συντελέσῃ
ὅπως ἐξυπνήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ
ἀποκαθάρῃ διὰ χειρουργικῆς μαχαίρας τὸν κλάδον
αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου τόσα συμφύροντα
ἐναποθέτει ἡ Ἑλλάς καὶ ἰδίως τὴν Τιμὴν Τῆς
καὶ τὴν προστασίαν τῶν ὑπηκόων Αὐτῆς.

Ἀλεξάνδρεια 29/11 Ἰαν. 1909.

ΕΛΛΗΝ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ Δεκέμβριος ἔληξε καὶ ἔληξαν συγχρόνως καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς αἱ ἐργασίαι. Εἶνε λυπηρὸν ὅτι ὁμοῦ μὲ τὴν λῆξιν αὐτῆς δὲν ἔχομεν ν' ἀναγγεῖλλωμεν πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον οὐδεμίαν σχεδὸν νομοθετικὴν ἐργασίαν. Πλὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου — τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἐψήφισαν — ἡ Βουλὴ κατέτριψε τὸν χρόνον τῆς εἰς μικρολογήματα καὶ ἀντεγκλήσεις. Τοῦτο προέρχεται φαινεται ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῆς συναισθησεως τῶν καθηκόντων ἐκάστου. Δὲν ἐννοήσαμεν ἀκόμη ποῖον εἶνε τοῦτο καὶ ἰδία τὸ καθῆκον τοῦ πολιτευτοῦ τὸν ὁποῖον ἡ ψήφος τῶν συμπολιτῶν του τὸν φέρει πρὸς μίαν ἔδραν τῆς Βουλῆς.

«Ὅπως πᾶσα πειραματικὴ ἐπισημὴ τείνει εἰς τελειοποίησιν, οὕτως ἐνυπάρχει καὶ εἰς πᾶν ἀνθρώπινον πλᾶσμα ὁ πόθος τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως αὐτοῦ» λέγει ὁ Μακώλευ. Ἄλλὰ οἱ βουλευταὶ ἔχουν καθῆκον νὰ ἐννοήσουν ὅτι πρὸ τῆς Βουλῆς εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκλείψῃ ἡ προσωπικότης των καὶ νὰ τείνουν ὅλοι πρὸς τὸν πόθον ὅχι τῆς βελτιώσεως τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ τῆς βελτιώσεως τῆς πατρίδος αὐτῶν. Μοῦ ἔλεγε Γερμανὸς φιλέλληνας, ὁ κ. Eslneg, ὅστις ἦλθεν ἐδῶ διὰ νὰ μελετήσῃ τὰ πράγματα τῆς πατρίδος μας, ὅτι οἱ πολιτικοὶ μας — τοὺς ὁποίους παρηκολούθησεν εἰς τὴν Βουλὴν — ἔχουν τὸ προτέρημα νὰ ὁμιλοῦν ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἀλλὰ δὲν ἔχουν οὐδὲ ἴχνος πατριωτισμοῦ ἰκανοῦ νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν πατριωτισμὸν ἐκείνων.

Εἰς τοὺς ἀληθεῖς αὐτοὺς λόγους τοῦ εὐγενοῦς φιλέλληγου δὲν εὗρον τί νὰ ἀπαντήσω. Τὸ νομοθετικὸν ἔργον τῆς Βουλῆς ἀπαντᾷ ἀντ' ἐμοῦ, καὶ δίδει βεβαίως τὸ δίκαιον εἰς τοὺς αὐστηροὺς λόγους τοῦ ξένου κριτοῦ.

Εἶνε ἀληθές ὅτι τὰ ὀγδοήκοντα περίπου ἔτη τῆς ἐλευθερίας μας εἶνε ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς ἐνὸς Ἑθνους. Τὸ μέλλον τῆς φυλῆς μας εἰς τὸν τόπον μας θὰ δώσῃ μίαν ἡμέραν τὴν ὠθησιν ἢ ὅποια τοῦ ἀρμόζει καὶ θὰ τὸ φέρει εἰς κάποιον ἄλλον δρόμον προόδου καὶ πολιτισμοῦ. Ἐξ ἄλλου ὅμως ὁ αἰὼν μας προχωρεῖ μὲ γιγάντια βήματα καὶ ἀφοῦ ὑπάρχει μίαν γενικὴν πεποιθήσιν ὅτι βαίνομεν ἐσφαλμένως εἶνε προτιμώτερον ἀπὸ σήμερον νὰ ἐξεγερθῶμεν καὶ οὐχὶ νὰ περιμένωμεν τὴν βαθμιαίαν καὶ μοιραίαν τοῦ χρόνου ἐπίδρασιν.

Ἡ διοίκησις χωλαίνει, τὸ Ναυτικὸν πάσχει, ἡ δικαιοσύνη δὲν εὐρίσκειται εἰς τὴν περιωπὴν τῆς, ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ δὲν ἐβάδιος σχεδὸν ποτέ, τὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ βαδίσῃ, ἡ βιομηχανία ἀσφικτιᾷ, τὸ ἐμπόριον διέρχεται κρίσιν, ἡ γεωργία φθίνει, ἡ πίστωσις ὀσημέραι χαλαροῦται, ἡ ἐκπαίδευσις καρκινωβατεῖ, αὐτὰ εἶνε τὰ ζητή-

ματα τὰ ὁποῖα οὐδένα διαφεύγουν καὶ περὶ τῶν ὁποίων οἱ πάντες συζητοῦσι καὶ ὁμιλοῦσι, χωρὶς νὰ περιμένουν ποτέ μίαν μεταβολὴν ἢ διόρθωσιν. Καὶ ὅμως ὅλα αὐτὰ μίαν Βουλὴν συγκροτουμένη ἀπὸ ἀνδρας μὲ θερμὸν πατριωτισμὸν, ἡδύνατο σοβαρῶς καὶ πυκνῶς, καὶ συνεχῶς νομοθετοῦσα νὰ τὰ φωτισή με τὰ φῶτα τῆς, νὰ τὰ συγκρατήσῃ με τὰ ἔργα τῆς, νὰ τὰ περιφρουρήσῃ με τὸν πατριωτισμὸν τῆς.

Μίαν τοιαύτην ἐν τούτοις ἀναλαμπὴν θὰ ἡδυνάμεθα νὰ εὕρωμεν εἰς τὴν συγκροτουμένην μεγάλην Ἐπιτροπὴν, τὴν σκοποῦσαν νὰ ἐξετάσῃ ὅλα τὰ ζητήματα τοῦ Ναυτικοῦ. Τοῦτο δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μίαν ἐκ τῶν ἐπιτυχεστέρων σκέψεων τοῦ κ. Θεοτόκη. Ἀρκεῖ εἰς τοὺς συναδέλφους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐζήτησε συνεργασίαν καὶ βοήθειαν, νὰ εὗρῃ καὶ πατριωτισμὸν τῶν ὄσων, ὥστε λησμονουῖτες ὅλοι αὐτοὶ τὰς ἀτομικότητας καὶ τῆς πατρίδος. Τὴν αὐτὴν δὲ τάσιν πρὸς τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν ἐξέγερσιν εὐρίσκομεν καὶ εἰς τῶν Συντεχνιῶν τὴν ἀναφορὰν, τὴν ὁποίαν ἀπηύθυναν πρὸς τὴν Βουλὴν τοὺς ἐνισχύομεν δὲ νὰ ἐμμεῖνουν εἰς τὰ αἰτήματά των.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ν' ἀναφέρωμεν καὶ τῆς Τουρκικῆς Βουλῆς τὴν ἐναρξίν. Τὸ λυπηρὸν ὅμως καὶ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ὅτι ὁμιλοῦντες περὶ τῶν Νεοτούρκων ἀναγκαζόμεθα νὰ μὴ τονίσωμεν ἐπαίνους. Φαίνεται ὅτι εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν φυλὴν ἡ παλιμβουλία καὶ ἡ ὑποκρισία ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικά. Ἐὰν ὅμως δι' αὐτὰ τὰ ἄτομα, ἐλαττώματα τοιαύτης φύσεως, φέρουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καταστροφάς, καὶ ἐδηγοῦν εἰς κρημνοὺς, πολὺ δὲ μᾶλλον τὰ ἔθνη τὰ ὁποῖα βασιζοῦν τὴν πολιτικὴν των καὶ ἑδραίνονται τὰς ἐθνικὰς βλέψεις των ἐπὶ τῶν δύο αὐτῶν βάσεων ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ φθάσουν εἰς πολὺ δυσάρεστον τέρμα. Διότι οὐδὲ ἀπειλαὶ ἐμπορικῶν ἀποκλεισμῶν, οὐδὲ ἀπειλαὶ συγκροτήσεως συλλαλητηριῶν θὰ ἐμποδίσουν ποτέ τῆς Κρήτης τὴν τελείαν καὶ πλήρη ἀνεξαρτησίαν, οὐδὲ θὰ μεταβάλλωσι τὴν ἐκπεφρασμένην εἰς τὸ ζήτημα πλεόν τοῦτο γνώμην τῶν Προστατῶν Δυνάμεων. Αὐτὸ ἐπρεπε νὰ τὸ ἔχουν ἤδη ἐννοήσῃ οἱ Νεοτούρκοι καὶ νὰ μὴ φαντασθῶσι ποτέ ὅτι θὰ ἦτο ἰκανὴ ἢ δύναμις των νὰ κάμῃ ν' ἀναζήσῃ ἕνα τελείως νεκρωθῆν πλεόν δι' αὐτοὺς ζήτημα.

Ἄλλὰ καὶ ἡ καθάρσις τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων δὲν πρέπει νὰ παρέλθῃ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, τοῦ μηνιαίου ἀπολογισμοῦ, ἀπαρατήρητος. Ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Δαμιανὸς διὰ πλειοψηφίας δέκα ἐξ ἡψηφῶν ἀπέναντι τριῶν καθηρέθῃ τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος κα ἡγορηθεὶς ἐπὶ πνευματικῇ ἀνικανότητι καὶ ὡς ἀπωλέσας τὴν πρὸς αὐτὸν ἐμπιστοσύνην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ὅλα αὐτὰ εἶναι βεβαίως εἰς ἄκρον λυπηρὰ. Εἶνε ἀληθές ὅτι ὑπάρχουν μερικά ζητήματα διὰ

τὰ ὁποῖα ἔχει τις πάντοτε μίαν γνώμην, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ κάθε γνώμη πρέπει νὰ ἐξενεχθῇ μετὰ πολλῆς περισκεψῆς διότι ζητήματα τοιαύτης φύσεως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ν' ἀναλυθῶσι παρὰ μετὰ ἐπιτοπίαν ἐξέτασιν, καὶ ἰδίαν ἀντίληψιν, καὶ ὄχι νὰ ἐξάγονται συμπεράσματα ἀπὸ τὰ τηλεγραφήματα τῶν ἐφημερίδων.

Περὶ τοῦ Δαμιανοῦ ὑπῆρχε πάντοτε ἡ γνώμη ὅτι ἦτο ἀνήρ ὑπερόχου μορφώσεως καὶ πατριωτικῶν αισθημάτων. Τίνα ἀπρόοπτα καὶ ραγδαῖα γεγονότα ἠνάγκασαν δέκα ἐξ ἑλέτων τῆς ἀγιοταφικῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ἐναντίον τοῦ ἱεράρχου των δὲν εἴμπορεῖ νὰ εἶνε εἰσέτι ἐξηκριθῶμεν. Ἄς ἔχωμεν μόνον τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ Ἕλληνες μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Τάφου θὰ δεῖξωσι εἰς τὴν περιπτώσει αὐτῆν τὸν ἱερὸν ἐκείνων πατριωτισμὸν ὅστις δὲν ἐλείπει ποτέ ἀπὸ στήθῃ Ἑλλήνων ἱερωμένων, καὶ συνασπισόμενοι μετὰ τῶν θὰ καταστῶσιν τῶν ἰσχυροὶ ὥστε νὰ μὴ δύναται τίποτε νὰ τοὺς παρασύρῃ ἀπὸ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά καθήκοντά των.

Εἰς τὰς ἐφημερίδας ἐγίνε τὸν μῆνα τοῦτον πολὺς λόγος περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν δένδρων μας διὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Καὶ ὑποθέτομεν ὅλη αὐτὴ ἡ κατακραυγὴ ἐλέγχῃ εἰς μάτην καὶ τίποτε δὲν θὰ συγκινήσῃ τοὺς ἀρμόδιους διὰ νὰ κινήθωσι καὶ ν' ἀπαγορεύσωσι αὐτήν. Ὅπως πᾶσαν εἰς τὸ μέλλον τοιαύτην ἀπόπειραν. Ὅπως ὅπως εἰς μάτην ἐγράφῃ καὶ τὸ ῥαῖον ἀρθρον τοῦ κ. Τσοκοπούλου εἰς τὰς «Ἀθήνας» τὸ καυτηριάζον μετὰ πλεόν λογικὰ ἐπιχειρήματα τὴν ἀπόφασιν τῶν Ἑλληνίδων Κυριῶν αἱ ὁποῖαι προσπαθοῦν δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ ἐπιβάλλουν τὴν ξενικὴν συνήθειαν τοῦ δένδρου τῶν Χριστουγέννων, καὶ διοργανῶν ἐπισημῶς τοιαῦτα χάριν τῶν ἀπόρων τῶν σωματείων των.

Θὰ ἦτο βεβαίως — ὅπως ἄλλως τὸ παριστάνει μετὰ τὸν ἐνάργειαν καὶ ὁ κ. Τσοκοπούλος — πολὺ ῥαῖα ἢ διοργανώσις ἐορτῶν τοῦ Νέου Ἑτους, ἀφοῦ ὅλοι ὅσοι ζῶμεν σήμερον ἐνθυμούμεθα αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὡς τὴν ῥαῖοιόταν ἐορτὴν τῆς παιδικῆς ζωῆς μας. Τὰ δῶρα καὶ ἡ Βασιλόπηττα εἶνε ἀρκετὰ νὰ ικανοποιήσωσι κάθε παιδικὴν ἐπιθυμίαν καὶ ἐνίοτε καὶ κάθε ἐπιθυμίαν ἡλικιωμένων προσώπων. Ἀρκεῖ ὅτι εἰς τὴν ἐορτὴν αὐτὴν θὰ κυριαρχῇ τὸ Ἑλληνικὸν ἄρωμα καὶ ὄχι τὰ ψεύτικα χρυσοῦχα τὰ κατ' ἀπομίμησιν δένδρου τῶν Χριστουγέννων. Ἀπορίας δ' ἄξιον εἶνε πῶς ἕως τῶρα αἱ Ἑλληνίδες μας δὲν ἐσκέφθησαν αὐτὰ αὐτὰ νὰ καταπολεμήσωσι αὐτὴν τὴν ξενικὴν συνήθειαν, ἀλλὰ τὴν ἀφήκαν καὶ ἰσως ἰσως εἰς μίαν τάξιν ἐρριζώθῃ διὰ παντός.

Μὲ πολλὴν τραγικότητα ἤρχισε διὰ τὴν ῥαῖαν Ἱταλίαν τὸ ἔτος 1909. Αἱ καταστροφαὶ τῆς Καλαδρίας διασπείρουν ἐπὶ ἡμέρας τῶρα τὴν φοικὴν, τὴν ἀγωνίαν, τὸν ἀπελπισμὸν. Διακόσσαι χιλιάδες ἄτομα ἐκοιμήθησαν μετὰ ῥαῖα ὄνειρα, μετὰ πόνους διὰ τὴν αὐρίον, μετὰ σκέψεις διὰ τὸ μέλλον καὶ ἐξύπνησαν. ἢ συντετριμμένοι καὶ παραμορφωμένοι

καὶ οἰμώζοντες καὶ πληγωμένοι, ἢ δὲν ἐξύπνησαν πλεόν — ἀφοῦ ἀπέμειναν νεκροί. Ἄλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἐπιζήσαντας δὲν θὰ ὑπάρῃ ἐπὶ πλεόν εὐτυχῆς ζωῆς, καὶ ῥαῖας βίος. Διότι ἡ ἀπώλεσας ὅλα τὰ μέσα τῆς εὐζωίας των, ἀφοῦ ἔχασαν τὰς περιουσίας των, ἢ ἀπώλεσαν ὑπάρξεις προσφιλεῖς, καὶ διὰ θανάτου τῶν τραγικῶν ὥστε τίποτε εἰς τὸ μέλλον νὰ μὴ δυνηθῇ νὰ τοὺς παρηγορήσῃ. Αἱ συμπάθειαι ὅλου τοῦ κόσμου εἶνε σήμερον πρὸς τὴν παθοῦσαν Ἱταλίαν διότι ὅπως μίαν μὴτηρ χάνοῦσα προσφιλεῖς τέκνον ἐλκύει τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων καὶ ἡ Ἱταλία ἀπώλεσασα τὴν ῥαῖαν Καλαδρίαν ἐγίνε τὸ ἀντικείμενον τῶν συμπαιθῶν κάθε πεπολιτισμένου λαοῦ. Εὐτύχημα ὅτι εἰς μίαν τῶν ὀδυνηρῶν περιπτώσει ὁ βασιλεὺς Βίκτωρ Ἑρμανουὴλ εἶδειν ὅτι ἡ μεγάλη βασιλικὴ καρδιά του καθὼς καὶ τῆς Βασιλίσσης Ἑλένης δύναται νὰ περιλάβῃ ὅλον τὸν πᾶσχοντα λαὸν του καὶ ἡ βασιλικὴ στοργὴ του νὰ περιφρουρήσῃ τοὺς πᾶσχοντας, καὶ ἡ βασιλικὴ χεὶρ του νὰ ἐπουλώσῃ πληγὰς, νὰ σφογιώσῃ δάκρυα καὶ νὰ παρηγορήσῃ ἀπληπισμένους ψυχὰς καὶ καρδίας.

Δι' ἡμᾶς μετὰ τὸν μῆνα αὐτὸν κλείει τὸ ἔτος 1908. Εἶθε νὰ ὑπῆρξε τοῦτο δι' ὅλους τοὺς ἀναγνωστάς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως εὐτυχὲς καὶ εἶθε μετὰ τὸν ροῦν του νὰ φέρῃ τὴν παρηγορίαν εἰς τοὺς ἀπομείναντας κατοίκους τῆς ῥαῖας Σικελίας.

ΕΥ. Ζ.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Καθ' ὅλον τὸν Δεκέμβριον πληθώρα μουσικῶν συναυλιῶν, καὶ θεατρικῶν παραστάσεων, καὶ καλλιτεχνικῶν ἐκθέσεων ἐλαβον χώραν. Φαίνεται ὅτι οἱ Ἕλληνας οὐ μόνον μὲ μουσικὰς ἐκδηλώσεις ἐζήτησαν ν' ἀπολαύσῃ τὸ λῆγον ἔτος, ἀλλὰ καὶ ἐξέστησαν ἐν ἐπιτηρείῃ νὰ γράψωμεν ἀναλυτικῶς περὶ ἐκάστης ἐξ αὐτῶν. Χρονωγραφικῶς μόνον ἢ ἀναφέρωμεν ταύτας διὰ νὰ καταδείξωμεν ὅτι ἦτο ὄντως μία μουσικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωσις πᾶν ὅτι ἐλαβε χώραν κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1908.

Εἰς τὸ Ὡδεῖον ἐδόθη σειρά συναυλιῶν ὑπὸ τῶν μαθητῶν καὶ καθηγητῶν αὐτοῦ.

Εἰς τῆς Λότνερ ὡσαύτως οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι εἶδειν τὴν μεγάλην πρὸς τὴν μουσικὴν ἐπίδοσιν των, ἰδίως δὲ ὑπερέβησαν αἱ μαθήτριαι τῆς Κας Νίνας Φωκῆ.

Εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον ἐδόθη ἡ ἡμέρις τῆς Φιλολογικῆς ἑταιρίας τῶν Κυριῶν, μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας, ἢ ὁποῖα δρῆζεται πρὸ πάντων εἰς τὴν Πριέδρον τοῦ Σωματείου τὴν Κυρίαν Βικτωρίαν Στρέϊτ.

Ὁ ὁξύφωνος κ. Γ. Χατζηλουκᾶς ἔδωκε μουσικὴν ἔσπερίδα εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ᾠδείου.

Εἰς τὸν Παρνασσὸν ἡ Δίς Λασκαρίδου ἔδωκε μίαν ἡμερίδα ὑπὲρ τοῦ ὄικου τῶν τυφλῶν, καθ' ἣν τὰ πρόσωπα τὰ λαβόντα μέρος ἀνήκον εἰς αὐτὴν τὴν τάξιν τῶν ἀποκλήρων. Ἡ ἀπογευματινὴ ἀπέφερε τὸ πῶσόν τῶν τριῶν χιλιάδων δραχμῶν διὰ τῶν χρημάτων δὲ αὐτῶν ἢ στεγασθῶσι, καὶ ἀνατραφῶσι καὶ μορφωθῶσι ἀκόμη τρία—τέσσαρα τυφλά παιδάκια. Νομίζομεν ὅτι ὠριότερον καὶ συμπαθητικότερον ἔργον ἀπὸ αὐτοῦ τῆς δεσποινίδος Λασκαρίδου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ὁ κ. Μπουκασιάμπης εἰς μίαν αἴθουσαν τῆς οἰκίας του διοργάνωσε ἔχθεσιν ἐξ ἄλλων τῶν καλλιτεχνικῶν του ἔργων.

Τὴν ἔχθεσιν ἐπισκέφησαν καὶ οἱ Πρίγκιπες.

Εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον καὶ τὸ ᾠδεῖον ἤρχισαν τὰς Συναυλίας. Τὴν ὀρχήστραν διηύθυνεν ὁ Καθηγητῆς τοῦ ᾠδείου κ. Μάρσι τὰ εἰσιτήρια ὠρίσθησαν πρὸς μίαν δραχμὴν διὰ τὴν καταστῆ οὕτω καὶ ἡ μουσικὴ προσιτῆ πρὸς ὅλους.

Εἰς τὸ Βασιλικὸν ἐδόθη καὶ ἔφετος ἡ ἑτησία συναυλία τῆς Μανδολινάτας. Λέγεται, κατὰ τὰς ἐντυπώσεις τοῦ κοινού, ὅτι ἡ ἔφετινὴ συναυλία τοῦ καλοῦ σωματείου ὑπῆρξεν κατωτέρα τῶν ἄλλων ἐτῶν.

Τὴν 24 Δεκεμβρίου ἐγένετο διάλειξις εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Σχολὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ἐμπερδὲν περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ ἀνασκαφῶν.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ᾠδείου ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῶν διαλέξεων τῶν λογίων μας. Ὁ κ. Τσοκόπουλος ὠμίλησε πρῶτος καὶ μὲ πολλὴν ἐπιτυχίαν διὰ τὰς τρεῖς Βυζαντινὰς βασιλοπαιδας αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο Δοκίμοισι τῆς Βενετίας. Ἐπιπροσθεῖν εἰς τὴν ὠραίαν ἰδέαν τῶν διαλέξεων τούτων, διότι ἴσως ἡ σκέψις αὐτὴ θὰ γίνῃ ἀφορμὴ μίαις συγχρωτίσεως μεταξὺ τῶν λογίων καὶ τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Ὁ κ. Σπ. Λάμπρος ἔκαμεν ἐναρξιν σειράς ἱστορικῶν διαλέξεων ἐν τῇ αἴθουσῃ τοῦ Παρνασσού.

Εἰς τὸ Βασιλικὸν ὁ ἰταλὸς κ. Λιγκουόρι καλλιτέχνης φήμης ἔδωκεν σειράν παραστάσεων. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν διετέθη ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Καλαβρίας.

Εἰς τὸ Πανελλήνιον Θέατρον, τὸ μόνον κέντρον εἰς τὸ ὁποῖον διέρχεται τις εὐχάριστος ὥρας, τὰς ἔσπερας αὐτὰς ἐδόθη εἰς συναίχθεις παραστάσεις ἡ ᾠραία Ἑλένη Ζωγράφου καὶ γοργὴ Ὀπερέττα. Ἐπίσης ἀνεβιβάσθη εἰς τὸ αὐτὸ θέατρον τὸ «Πανόραμα», πρωτότυπος ἐπιθεώρησις. Τὸ Πανόραμα εἶνε ἐπιτυχὴς ἐπιθεώρησις τοῦ εἴδους τῆς καὶ ἐνίχει καὶ πολλὴν σάτυραν, καὶ πολλὴν παρατήρησιν εἰς τὴν γοργότητα τῶν σκηνῶν τῆς αἰ ὁποῖαι προκαλοῦν τὴν εὐθυμίαν καὶ τὸν γέλωτα.

Ο ΚΟΣΜΟΣ

Ἡ ἐν Ἑλλάδι οἰνοπαραγωγὴ διέρχεται σοβαρὰν κρίσιν καὶ οἱ καλλιερρηταὶ τῆς ἀμπέλου εἰς τὸ ἔσχατον σημεῖον τῆς ἐνδείας ἐφθασαν ἐκ τοῦ ἀζητήτου τοῦ προιοντός των τοῦ ὁλοῦ τοῦ συνόλου τῆς ἀμπέλου τῆς ἐξέως εἰσούται σχεδὸν μὲ ἐκεῖνο τῆς σταφίδος ἀνερχόμενον εἰς 60 περίπου ἑκατομύρια.

Ἡ Κρίσις τῆς Οἰνοπαραγωγῆς

Ἡ παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐκλεχθεῖσα Ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἀπὸ ἡμερῶν καταγίνεται συλλέγουσα διαφόρους πληροφορίας καὶ γνώμας εἰδικῶν, περὶ τῶν μέτρων τὰ ὅποια δέον τάχιστα νομοθετικῶς νὰ ληφθῶσιν.

Μεταξὺ τῶν προσκληθέντων ὁ κ. Ἀλέξανδρος Καμπᾶς διὰ σαφούς καὶ ἐπὶ ἀναμνησθητῶν ἀποδείξεων στηριζομένης ἀγορεύσεως, ὑπεστήριξεν ὅτι τὰ κυρίως αἰτία τῆς ἀζητησίας τῶν οἴνων εἶνε ἡ ὑπερπαραγωγὴ καθόσον ἐκτός τῆς Ἀττικῆς τῆς κατεχόμενης τὴν πρῶτην θέσιν ἐν τῇ παραγωγῇ, καὶ ὁ πληθυσμὸς ὁ ἀγροτικὸς τῆς ὅλης Ἑλλάδος ἐπέδθη εἰς τὴν ἀμπελοφυτεῖαν. Ὅλα δὲ τὰ μέτρα τὰ ὅποια θὰ ληφθῶσι τυχόν νομοθετικῶς θ' ἀποβῶσιν ἀλυσταλῆ ἐφ' ὅσον δὲν ἀπαγορευθῆ διὰ βαρείας φορολογίας ἡ περαιτέρω διὰ νέων ἐμφυτεύσεων ἀύξησις τῆς παραγωγῆς.

Οἱ ἔχοντες ἐναντίαν γνώμην καὶ ἀποδίδοντες τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ἐξ ἀμπέλου οἴνων εἰς τὸν ἐκ σταφίδος κατασκευαζόμενον, φρονεῖ ὁ κ. Καμπᾶς ὅτι ἔχουσι καὶ τὰς σκέψεις αὐτῶν περιορισμένης καθ' ὅσον καὶ ἡ ἀπαγόρευσις τοῦ σταφιδίτου οἴνου κατ' ἐλάχιστον θὰ ὠφελήσῃ τὴν κατανάλωσιν τοῦ ἐκ σταφυλῶν. Ἐάν ὅπως καὶ διὰ τὴν ἀύξησιν τῆς σταφιδοπαραγωγῆς ἐλήφθη μέτρον νὰ ἐμποδισθῆ αὐτῇ, παρομοίαι ἀπόφασις ἤθελε ληφθῆ καὶ διὰ τὴν ἀμπελοφυτεῖαν ἐπὶ τινὰ τοῦλάχιστον ἔτη, βεβαίως ἡ κρίσις ἤθελε παρέλθῃ σὺν τῷ χρόνῳ.

Ἐπιβληθητικῶς δὲ ἐποιήσατο καὶ τὴν ἐπομένην πρότασιν. Ὅποταν καὶ ἐάν ἤθελε ἐπὶ τὸ δικαιότερον κανονισθῆ ὁ φόρος τῶν ἀμπέλων καὶ ἐναπομείνη ἰσχύουσα ἡ στρεμματικὴ φορολογία—ἥτις τὸ γε νῦν ἔχουσα, ἀποβαίνει ἄνισος καὶ καταθλιπτικὴ—νὰ προστεθῆ φορολογία ἡμισείας δραχμᾶς κατὰ στρέμμα τὸ δὲ εἰσπραχθῆσόμενον ποσὸν διαχειριζόμενον παρ' εἰδικῆς ἐπιτροπῆς νὰ χρησιμεύσῃ ὡς δῶρον πρὸς τοὺς ἐξάγοντας εἰς τὸ ἐξωτερικὸν οἴνους κατ' ἀναλογία τῆς ἐξαγομῆς ποσότητος.

Τούτου δὲ, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Κου Καμπᾶ, ἐκτός τῆς ἀνακουφίσεως ἣν θὰ παρέχῃ ἡ χρηματικὴ αὕτη ἀμιβὴ καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπαρχούσης ποσότητος οἴνου θὰ δώσῃ ἀφορμὴν καὶ εἰς ἑταιρίας καὶ εἰς ἀτομα νὰ ἐξεύρωσιν τὸν τρόπον εὐρύτερας ἐξωτερικῆς καταναλώσεως.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ πολλῆς προσιχῆς ἤκουσε καὶ ἄλλας σχετικὰς πληροφορίας τοῦ κ. Καμπᾶ καὶ φαίνεται ὅτι αἱ ἀνωτέρω πρότασις του ὑποστηρίζονται καὶ παρ' ἄλλων εἰδικῶν, θὰ ληφθῶσιν ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψίν καὶ θὰ πραγματοποιηθῶσιν διὰ σχετικῶν νομοθετημάτων.

Καὶ ὁ Κοσ. ᾠθ. Ρουσόπουλος ἐπιστημονικώτερον

ἐξέθεσε τὴν γνώμην του προσκληθεῖς ἐπὶ τούτῳ ὡς καὶ ὁ Κοσ. ᾠθ. Ἐυταξίας ὅστις κατέγινεν εἰς τὴν μελέτην τῶν αἰτίων ἅτινα προκαλοῦσι τὴν κρίσιν τῆς ἐν Ἑλλάδι οἰνοπαραγωγῆς.

Καὶ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα δι' ὀλίγων ἐθίζαμεν τὸ ζήτημα τούτο καὶ ἤδη ἐπανερχόμεθα ἀναλυτικώτερον ἐξετάζοντες τὰ κατ' αὐτό. Κατὰ τοὺς ἐπισήμους στατιστικούς πίνακας ἡ Βουλγαρία εἰσήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐμπορεύματα ἀξίας 8.019.350 φρ. ἐναντι τῶν ὑποίων εἰσηγάγομεν ἡμεῖς εἰς αὐτὴν ἐμπορεύματα ἀξίας 388,900 φρ. ἧτοι ἡ εἰσαγωγὴ Βουλγαρικῶν ἐμπορευμάτων ἐν Ἑλλάδι εἶνε πλέον ἢ εἰκοσαπλάσια τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς Βουλγαρίαν.

Τὸ Βουλγαρικὸν Ἐμπόριον

Ἐν τούτοις παρ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐκπλήσσοσαν διαφορὰν οὐδὲν μέτρον τελεσφόρον καὶ ἀποτελεσματικὸν ἐμελετήθη οὔτε παρὰ τῶν εἰδικῶν, οὔτε παρὰ τῶν πατριωτικῶν σωματείων, οὔτε παρὰ τῶν εἰσαγωγέων. Φαίνεται ὅτι ἡμεῖς πρακτικοὶ κατ' ἐσχολὴν ἀνθρωποὶ δὲν στενωφορούμεθα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν μέσων ὅπως ἀκαλλυγώμεν αὐτοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ ζυγοῦ ὅφ' ἐν διατελούμεν πρὸς τὴν χώραν ταύτην τὴν θανασίμως μισούσαν τὴν πατρίδα μας, ἀλλ' ἀρκουόμεθα εἰς τὰ προσωπικά μας ὠφέλη ἀφ' ἐνός καὶ εἰς τὴν ἐμμονὴν μας εἰς ὅτι εὐρόμεν παρὰ τῶν παλαιότερων ἐμπορῶν τῆς χώρας. Σήμερον συγκλονίζεται τὸ Αὐστριακὸν ἐμπόριον καὶ ἡ ἰσχυρὰ αὕτη δύναμις κάμπτεται πρὸ τῆς ἀδιασειστοῦ ἐμμονῆς τῶν Τούρκων εἰσαγωγέων εἰς τὸν κατ' αὐτῆς ἐμπορικὸν ἀποκλεισμὸν. Κατὰ τὰς ἐπισήμους στατιστικάς ἡ Αὐστρία εἰσάγει εἰς τὰς Τουρκικὰς ἀγορὰς 125,000,000 φρ. ἐμπορεύματα, καὶ τὸ τεράστιον αὐτὸ ποσὸν κινδυνεύει ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ ἀπωλεσθῆ διὰ τὴν Αὐστριακὴν παραγωγὴν. Καὶ ἀπώλεια ἐνὸς τοιούτου μεγίστου ποσοῦ εἶνε ἱκανὴ νὰ ἐπιφέρῃ ἀνεπανορθώτους συμφράς δι' ἓνα τόπον ὅστις ὅσον μέγιστος καὶ ἂν εἶνε, φθίβεται καὶ καταλίσθουν. Καὶ ὡς ἐκ τούτου βλέπομεν σήμερον τὸ ἀπροσδόκητον θέαμα τοῦ Τουρκικοῦ Κράτους ἀντιμετωπιζόντος μεθ' ὑπερηφανείας, ἂν μὴ μετὰ περιφρονήσεως, μίαν Μεγάλην Δύναμιν οἷα ἡ Αὐστριακὴ Αὐτοκρατορία. Καὶ τὸ κατόρθωμα τούτου τὸ μὴ ἀπαντῶμενον συγχὰ εἰς τὴν ἱστορίαν ὀφείλεται εἰς τὸν λυσσώδη πατριωτισμὸν τοῦ Τουρκικοῦ Λαοῦ ὅστις βαθέως ἐπλήγη ἐκ τῶν ἀρπακτικῶν διαθέσεων τῆς Αὐστρίας καὶ Βουλγαρίας καὶ μὲ πᾶσαν θυσίαν ἐπέδωξε τὴν ἐκδικήσιν ἣν διὰ τὸ πρῶτον ἔθνος ἐπέτυχεν ὑπὲρ πᾶσαν ἐλπίδα καὶ προσδοκίαν. Καὶ ὅταν φαντασθῶμεν ὅτι οὔτε τὸ ἐμπόριον τῆς Τουρκίας ἐβλάβη, οὔτε αἱ συναλλαγαι ὑπέρστησαν κλονισμούς, οὔτε ἡ κοινωνία ἐδυσφόρησεν, οὔτε ὁ βίος κατέστη δαπανηρότερος διὰ τοῦ ἀποκλεισμοῦ ἐκ τῶν Τουρκικῶν ἀγορῶν ἐμπορευμάτων ἀξίας 125,000,000 φρ. πόσον μᾶλλον δέον νὰ σκεφθῶμεν ὅτι καὶ εἰς τὸν τόπον μας οὐδεμίαν ἐπιβλαβὴ ἐπιρροὴν θὰ ἐξασκήσῃ ὁ ἀποκλεισμὸς ἐμπορευμάτων Βουλγαρικῶν ἀξίας ὀκτώ μόνον ἑκατομμυρίων φρ. Καὶ τούτου μὲς ἐπιβάλλεται κατὰ τὸσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον 5,000,000 περίπου φρ. διατίθενται διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ εἰσαγομένου

ἐκ Βουλγαρίας οἴτου, ὅστις εὐκόλως καὶ ὑπὸ ὄρου μᾶλλον ἐπωφελεῖς δύναται ν' ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ Ἀμερικανικοῦ οἴτου, ἥτοι πλεον τὰ εἶδη τὰ διὰ τῶν 3,000,000 φρ. ἀγοραζόμενα εἰς λώτερον ἀποκλειόνται ἀπὸ τὰς ἀγορὰς μας αἰτινες ἀρκεῖ ὀλίγον νὰ ζητήσωσι διὰ τὰ ἐπιτύχουσι εἰς ἄλλους τόπους παραγωγῆς. Ἄλλως αὐτὸ τὸ παράδειγμα τῶν Βουλγαρικῶν ἐπιμελῶς ἀποφουγόντων τὴν εἰσαγωγὴν Ἑλληνικῶν ἐμπορευμάτων ὧν τὴν ἀξίαν ἔχουσι περιορίσει ὡς ποσὸν ἔλαττον κατὰ πολὺ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου φράγκων δέον νὰ μᾶς ἐμπνεύσῃ εἰς ἀποφάσεις γενναϊότερας, πρακτικωτέρας καὶ πατριωτικωτέρας συνάμα.

Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Σταματούλν

Ὁ ἐν Νοβορωσίσκῃ διαμείνων γνωστός λόγιος κ. Παναγόπουλος μὲς ἀπίστευτε τοῦ κάτωθι τετραστιχον ὅπερ ἐγράφη διὰ τὸν κ. Σταματούλν βαστι, ὡς γνωστὸν ἐδημοσίευσεν ἀτομικὰς ἐντυπώσεις περὶ τῶν δηγημάτων τῆς ἀράχνης τῆς δηλητηριώδους καὶ ὅπερ λίαν εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.

Μερμηγκάνες Σὲ δαγκῶσαν, μὲς τὸ γράφεις ἐξαισίως Πῶς ἐγάθηκε τὸ φῶς Σου, πῶς... ἐβούλιαξεν ἡ Χίος. Μὰ κι' αὐταῖς κακὸ μέγαλον πάθον ἢ δυστυχιμένες Γιατί μόλις σὲ δαγκῶσαν ἐψοφῆσαν ἢ καύμένες.

Δ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΓΟΣΤΙΧΑ

— Παρατηρεῖται μία εὐχάριστος τάσις τῶν ἐμπορῶν μας εἰς τὸν διακανονισμὸν λογικῶν τιμῶν εἰς τὰ ἐμπορεύματά των. Φαίνεται ὅτι ἡ ἐκπτώσις τοῦ χρονοῦ, ὁ συναγωνισμὸς καὶ ἡ ὀρθὴ ἀντίληψις τῶν ἀληθῶν συμφερόντων των ἦγαγον αὐτοὺς εἰς τὴν σάφην αὐτὴν ἀπόφασιν καὶ βλέπει σήμερον ὁ περιπατητῆς τῆς ὁδοῦ Σταδίου εἰς τὰς βετρίνας πολλῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς ὁδοῦ ταύτης ὠρισμένης τιμὰς καταφανῶς ἠλαττωμένας ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἐποχὴν.

— Ἐγνώσθη πρὸ τίνος λαδὸν χώραν εἰς τὰ Ἀνάκτορα τῆς Κοπεγχάγης τὸ ἀκόλουθον ἐπεισόδιον.

Ὁ κ. Jacob Riis, Ἀμερικανὸς δημοσιογράφος καὶ φίλος τοῦ κ. Ρώσσελτ, παρουσιάσθη εἰς τὸν Βασιλέα ἐν τοῖς ἀνακτορίοις ἐν Σαρλόττελουνδ ὑπὸ τοῦ Ἀμερικανοῦ πρέβεως κ. Egan. Ὁ κ. Riis ἐκόμισεν ἰδιόχειρον ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ρώσσελτ πρὸς τὸν Βασιλέα φρεϊδερίκον, ὅστις ἐδέχθη αὐτὸν λίαν ἐγκαρδίως καὶ προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς γεῦμα. Ὁ κ. Riis γινώσκων ὅτι ἡ νεαρὰ σύζυγος του θὰ ἴθελε νὰ εἶνε παρούσα, ἀπάντησε: «Μάλιστα, θὰ εἶθω μετὰ τῆς συζύγου μου». Ὁ Βασιλεὺς, ἐκπλάγεις ἐπὶ τῆς παραβάσει ταύτη τῆς ἐθιμοτυπίας, ἴλλαξε θέμα συνομιλίας καὶ ἔθικεν ἀμέσως πέρασ εἰς τὴν ἀκρόασιν. Ὁ κ. Riis ἀππλόγη τῆς δυσχεροῦς θέσεως ἀγγεῖλας ὅτι ἦτο ἀδελφὴ τὴν Δευτέραν, καθ' ἣν εἶχεν ὀρθῶς τὸ γεῦμα, καὶ ὅτι ἀνεχώρει τὴν Τρίτην.

— Εἰς τὴν Κίναν ὑπάρχουν ἐθίμα καὶ μέθοδοι ποῦ μὲς ἐκπλήττουν καθὼς τανάπαυιν πολλὰ δικά μας ἐκπλήττουσι τοὺς Κινέζους. Ἐκεῖ, θέτον ἐπιμελέστατα τὸ αὐτογάραχον ἐντὸς κελύφους ψοῦ, καὶ ἀφοῦ σφραγισθῆ καλῶς τὸ θέτον ὑποκάτω μίαις κόττας διὰ νὰ τὸ κλωσσῇ. Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὸ αὐτογάραχον λαμβάνει ζωὴν καὶ τὸ περιεχόμενον ῥίπτεται ἐντὸς δεξαμενῆς ὀπιου ἢ ἰλιακῆς θερμότης τελειώσῃ τὸ ἔργον τῆς.

— Γεγονός εύχαρίστον υπό πολλὰς ἐπόψεις ὄπερ παρήλθεν ἀπαράτητον εἶνε ἡ ἀναγγελθεῖσα συμφιλώδης δύο τῶς ἀντιπάλων Κορυφῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ και τοῦ Χαλκιδόνος Γερμανοῦ. Ἡ συμφιλώδης αὕτη ἡ προσίοντι ἀγμένη πολλὰ τὰ ἀγαθὰ διὰ τὸ γένος και τὴν Ἐκκλησίαν ἐχειρητέθη μετ' ἀληθοῦς εὐφροσύνης παρ' ὅλου τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

— Ἀγγεται ὅτι τὸ μελετώμενον ταξείδιον ἀνὰ μέσον τῶν Ἀφρικανικῶν ἐρημῶν τοῦ Πρίγκιπος τοῦ Τουρίνου ἔχει λόγον τὴν ἐκτέλεσιν οἰκτιρῆς ἐπιθυμίας τῆς ὑστεροτόκου θυγατρὸς τοῦ Πρίγκιπος τοῦ Κόνωντ, ἣτις ἔθεσεν ὡς ὅρον τῆς μετ' αὐτοῦ μνηστείας τῆς τὴν ἐκτέλεσιν ἐξαιρετικῆς τιμῆς προάξεως, ὡς τοιαύτη δὲ ἐθεωρήθη ἡ διὰ μέσον τῆς Ἀφρικῆς περιόδεα τοῦ Πρίγκιπος εἰς τὸ τέμα τῆς ὁποίας τὸν ἀναμένει ἡ ἐπιβράβεισι τῶν μόχθων και τῶν περιπετειῶν του τῆς ἐπιθυμίας νύμφης ἡ ἐκτίμησις και ἀφοσίωσις.

— Ὁ ἀκαταπόντος εἰς πατριωτικὴν δρᾶσιν κ. Μαρτούκας κατορθοῖ ἐκάστοτε νὰ θραύη τοὺς πάγους τῆς νεολογικῆς ἀδιαφορίας και νὰ θερμαίη τὰς ψυχὰς και τὰ στήθη ολίγων ἐκλεκτῶν Ἑλλήνων οἱ ὅποιοι πάνυ προθύμως τὸν συντρέχουσιν εἰς τὸ εὐγενές ἔργον του.

— Ὁ ἐν Γερμανίᾳ ἀπὸ πολλοῦ διαμένων πρὸς τελευταίαν ἐκπαίδευσιν κ. Α. Χρόνης ἀξιωματικὸς τοῦ Πυροβολικοῦ νύττυχε νὰ ἐφεύρη ἴδιον σύστημα οπισθογεμοῦς πιστολίου δι' ὃ και ἔλαβε παρὰ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως δῖπλωμα εὐρεσιτεχνίας.

— Οἱ Βουλευταὶ Λακεδαιμόνος ἐπιθυμοῦντες νὰ διαμαρτυρηθῶσι διὰ τὴν ματαίωσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ σιδηροδρόμου Σπάρτης ὑπέβαλον εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐκ τοῦ Βουλευτικοῦ ἀξιωματὸς των παραίτησιν.

— Ἡ Δεσποινὶς Ἰωάννα Κ. Καραθεοδωρῆ και ἡ ἐν Λονδίνο ἐγκατεστημένη Θεοδόωρος Ι. Ἡμεῖνος ἀντιλάξαν δακτύλιον ἀρραθόνος. Ἡ Δεσποινὶς Καραθεοδωρῆ θεωρεῖται ὡς μία τῶν πλέον μορφωμένων Ἑλληνίδων, εἶνε δὲ γνωστὴ και ὡς συγγραφεὺς δόκιμος.

— Ἡ δικὴ Δημόλι ἐλιξέ με τὴν ἀθώωσιν τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου. Ἡ κοινωνία ὑπέστη ἐκ νέου ἀγωνίαν ἐκ τῆς δικῆς ταύτης ἡ ὁποία διέθυσε τοὺς ἠρώας τῆς και πάλιν πρὸ τοῦ πολλοῦ κοινοῦ, ὄπερ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος οὐδόλως ἰκανοποιήθη.

— Ὁ Δευθυντὴς τοῦ «Ἐμπόρου» κ. Δ. Οἰκ. Καλαποθάκης ἐτέλεσε τοὺς γάμους του μετὰ τῆς κ. Τίγκας Βάρβογλι τὸ γένος Λιδμπεῖ.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Λόγοι και Ἀναμνήσεις ἐκ τοῦ Βορρᾶ. Ὑπὸ κ. Σπυρ. Π. Αάμπρον, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς ἐκδοσις τόμου ἐκ δέκα πέντε περίπου τυπογραφικῶν φύλλων ἀποτελουμένου, εἰς τὰς σελίδας τοῦ ὁποίου ἔκ περιληφθῶσι πλείστοι λόγοι ἐκφωνηθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Καθηγητοῦ και ἄλλαι αὐτοτελεῖς ἱστορικαὶ περιγραφαὶ, προῖόντα εὐσυνειδήτων μελετῶν και ἐργασίας ἐπιτοπίου ἐν Βιέννῃ, Βερολίνω, Κοπενάγη, Στοκχόλμῃ, Νυρεμβέργῃ, Μονάχῃ και Ρώμῃ. Ἐκαστος τόμος τιμᾶται Δρ. 4.

— **Τὸ Κρητικὸν Δεύκωμα.** Ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον ἡ «Κρητικὸς Ἀστὴρ» τῶν Χανίων ἐκδίδει προσεχῶς τόμον πολυσέλιδον ἐν ᾧ ἔκ περιγράφεται ὅλη ἡ δόσις τῆς Κρήτης ἀπὸ τοῦ 1821—1898. Τὸ κείμενον δὲ ἔκ κομίζεται και ὑπὸ 200 εἰκόνων Βασιλείων, Ὑπουργῶν, Ὀπλαρχηγῶν κ.τ.λ.

— **Τινὰ περὶ τῆς Ἀστικῆς Εὐθύνης τῶν Νομικῶν προσώπων και ἰδία τοῦ Κράτους ἐκ τῶν ἀδίκων πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ἀντιπροσώπων ἢ ὑπαλλήλων αὐτῶν.**

Ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου νομικοῦ τοῦ ἀπολαύοντος ἀμερίστου ὑπολήψεως παρὰ τῷ νομικῷ παρ' ἡμῖν κόσμῳ και ἐκλεκτοῦ συνεργάτου τῆς «Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως» κ. Ἰωάννου Γ. Φραγκιά ἐδημοσιεύθη εἰς κρητὸν τομίδιον, και ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, μελέτη ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἶχεν ἀνακοινῶσιν εἰς τὸ Νομικὸν τμήμα τοῦ Συλλόγου Παρισσοῦ. Ἡ μελέτη τοῦ ἔργου τοῦ κ. Φραγκιά ἀποτελεῖ ἐξαιρετικὸν βοήθημα διὰ πάντα δικηγόρον ὅστις προκειμένου ζητήματος περὶ εὐθυνῶν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ Κράτους και τῶν συναφῶν αὐτῶν περιπτώσεων θέλει ἀνεύρη ὅλα τὰ στοιχεῖα ὅσα ἔκ τὸν συντρέξωσι πρὸς πλήρη και τελείαν διαχείρισιν τῆς σχετικῆς ὑποθέσεως του. Μετὰ σαφηνείας και βαθύτητας οὗ τῆς τυρούσης ἀναλύεται τὸ ζήτημα τοῦτο ὅπερ εἶνε προῖόν μελετῶν σοβαρῶν και ἐργασίας ἐνδεδειχῶς ἀνατάξας τῆς ἐπιστημονικῆς ὑπεροχῆς τοῦ συγγραφέως του.

— Β. Ν. Ρούτσου. **Γραμματικὴς τῆς Βιομηχανικῆς και Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κλπ**

1. Βιβλία Ἑλληνικῆς Στενογραφίας καλλιτεχνικῶς τυπωμένα ἐκ σελ. 32 ἕκαστος :

Τεύχος α' στενογραφία 1900 δρ. 3. Τεύχος β' στενογραφία 1902 δρ. 3. Τεύχος γ' στενογραφικὴ 1907 δρ. 2. Τεύχος δ' στενογραφικὴ 1908 δρ. 1.

2. Ταχὺς ὑπολογισμὸς 1904 δρ. 1. Μέθοδος πρὸς ταχέαν ἐκτέλεσιν τῶν ἀριθμητικῶν πράξεων. Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ. Τεύχος καλλιτεχνικῶν ἐκ σελ. 34.

3. **Λογιστικὴ τμήμα Α' 1908 δρ. 4.** Λογιστικὴ και Μονογραφίαι και Ζητήματα. Τεύχος καλλιτεχνικῶν ἐκ σελ. 72, χρήσιμον εἰς τοὺς διδάσκοντας τὰ Λογιστικὰ, εἰς τοὺς σπουδαστὰς τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν πρὸς ἔκθεσιν, εἰς τοὺς λογιστὰς πρὸς πλουτισμὸν τῶν γνώσεων των και εἰς τοὺς κατ' ἴδιαν σπουδάζοντας τὴν Λογιστικὴν.

4. **Λογιστικὴ τμήμα Β', δρ. 8.** Τὸ Ἡμερολόγιον περιέχον πάσας τὰς Λογιστικὰς Μονογραφίας ἐγγεγραμμένας διπλογραφικῶς και διατυπωμένας κατὰ τὰ ἐπιπρατοῦντα νεώτερα συστήματα, πρὸς δὲ λελυμένα τὰ λογιστικὰ προβλήματα και σχετικὰς ἐδηγίας. (Ἐκδοθήσεται). Ἡ ἀποκλειστικὴ πώλησις γίνεται ἐν τοῖς γραφεῖσι τοῦ Δελτίου τῆς Ἀκαδημίας (πλατεῖα Κάνιγγος).

— **«Τὸ Ἐμπόριον»** Περιοδικόν. Ἐξεδόθη τὸ 7ον τεύχος. Ἀπὸ σήμερον ἔκ πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ ὑποπρατορεῖα τῶν Ἐφημερίδων ἐν τε τῷ ἐσωτερικῷ και τῷ ἐξωτερικῷ ὡς και εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα Ἀθηνῶν και Πειραιῶς ἀντὶ 60 λεπτῶν τὸ τεύχος.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΓΓΛΕΣΗΣ ΟΔΟΝΤΟΓΑΤΡΟΣ 51 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 51

Διὰ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ στόματος και τῶν ὀδόντων σώζετε οὐ μόνον τοὺς ὀδόντας σας, ἀλλὰ προλαμβάνετε ἀπείρους νόσους τοῦ στόματος, τῶν ὀδόντων, τῶν ὀτων, τοῦ φάρυγγος, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρογχῶν, τῶν πνευμόνων, ὡς και τοῦ πεπτικοῦ συστήματος, πολλὰκις δὲ σώζετε και τὴν ζωὴν σας αἰτή.

Συνιστῶμεν ἐνθέρμως τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα ὀδοντοίατρον κ. **ΠΓΓΛΕΣΗΝ** τοῦ ὁποίου αἱ τρεῖς σκευασαὶ **Ἑλιξήρια**, **Ὄδοντόκονις** και **Ἀδαμαντίνη** εἶνε μοναδικαὶ εἰς τὸ εἶδος των.

Διὰ τοῦ **Ἑλιξηρίου** παύει ἡ ὀδονταλγία και ἡ **νευραλγία**. Εἶναι σκευασαὶ ἀλάνθιστος και ἀποτελεσματικῆς.

Πωλεῖται παρὰ τῷ ἰδίῳ ἀντὶ 2 δρ. τὸ φιαλίδιον
51 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 51

Ν. ΓΚΑΤ ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ ΟΔΟΣ ΟΦΘΑΛΜΟΓΑΤΡΕΙΟΥ ΑΡΙΘ. 10

Τὸ ραφεῖον τοῦτο χαρακτηρίζεται, ἄκρα προσοχὴ και ἀπαράμιλλος κομψότης, ἐξ οὗ και ἡ καλλιτέρα πελατεῖα τῶν Ἀθηνῶν, τιμαὶ λογικαὶ προθυμία και πολλὴ εὐσυνειδήσια ἐξ οὗ και ἡ κατάρκτησις ὄλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων τῶν Ἀθηνῶν.

ΜΙΑ ΔΟΚΙΜΗ ΑΡΚΕΙ

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΣΙΔΗΡΩΝ ΔΟΚΩΝ

ΠΕΤΡ. ΚΑΙ ΚΩΝΣΤ. Α. ΚΟΣΜΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Πλατεῖα Δημοσφείου

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ
Σταθ. Σιδηρ. Π.Π.
Ἀριθμὸς Τηλεφώνου Ἀθηνῶν 250. — Πειραιῶς 143.

ΤΙΜΑΙ ΑΝΕΠΙΔΕΚΤΟΙ ΣΥΝΔΡΟΝΙΣΜΟΙ

Μεγάλῃ ἀποθήκῃ σιδηρῶν δοκῶν, τσιμέντων, πλακῶν Μελιτῆς, σωλήνων ἐν γένει, λεκανῶν ἀποχωρητηρίων, τοῦβλων, πλακῶν ἐκ τσιμέντου Μωσαϊκῶν, Θηραϊκῆς γῆς κτλ.

Ἐκτελοῦνται ταχέως παραγγελίαι οἰονδήποτε ποσοῦ σιδηρῶν δοκῶν, Σιδηροδρόμων (Rails) Σητῶν, Γερμῶν, Στεγῶν, χαλυβδίνων θυρῶν (ρολῶν) Σωλήνων ὄδραγωγῶν 5 και 15 ἀμμοσφαιρῶν και σιμῶντων.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Κ. ΣΟΥΚΑ ΙΔΡΥΘΕΝ Τῷ 1880 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΤΟΑ ΡΑΖΗ

Ἐκτελεῖ ἀγοραπωλησίας χρεωγράφων και ἐν γένει χρηματιστικὰς ἐντολάς.

Ἐκτελεῖ ἀγοραπωλησίας λαχειοφύρων ὁμολογίων παντὸς Κράτους.

Παρέχει δάνεια, ἐπὶ ἐνεχυρῶ χρεωγράφων και λαχειοφύρων ὁμολογίων.

Προεξοφλεῖ, τὰς κληρωθείσας ὁμολογίας διὰ λαχνῶν ἢ εἰς τὸ ἄρτιον.

Προεξοφλεῖ τοκομερίδια ὁμολογίων. Ἀσφαλίζει λαχειοφόρους ὁμολογίας κατὰ τῆς κληρώσεως τοῦ ἄρτιου.

Παρέχει ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῶν κληρωθῆντων ἀριθμῶν λαχειοφύρων ὁμολογίων παντὸς Κράτους.

ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΡΙΑΙ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ

Ἰδρυμα ἀνωτέρως τεχνικῆς ἐκπαίδευσεως
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ: Πλατεῖα Κάνιγγος

ΣΧΟΛΑΙ

Ἀνωτέρα Ἐμπορικὴ. — Βιομηχανικὴ.
Γεωργικὴ. — Μηχανουργικὴ.

Τὰ μαθήματα ἤρξαντο τῆ

15 Σεπτεμβρίου ἀκριβῶς

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΑΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΝΤΙ Τῷ ΑἰΤΟΥΝΤΙ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ἀσχολούμενον εἰς τὰς νεωτάτας προόδους πάντων μὲν τῶν κλάδων τῆς Ἱπποκρατείου τέχνης ἰδία δὲ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ

Τῇ εὐγενεῖ συνεργασίᾳ πλείστον ἡμετέρων και ἔργων ἐπιστημόνων.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ & ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Δ^Ρ. ΡΑΦΑΗΛ Ν. ΒΟΥΡΟΣ

Revue moderne de Médecine
(Paris—Athènes Médical)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΙΝΩΝ & ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ — ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 6,000,000

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΕΙΑ τῆς Ἑταιρίας ἐν Μύλοις Ἀθηνῶν, Ἐλευσίνι, Νέῳ Φαλήρῳ, Πάτραις, Καλάμαις, Πύργῳ, Κόμῃ, Πύρῳ, καὶ τοῖς κυριωτέροις οἰνοφόροις κέντροις τῆς Ἑλλάδος.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ
ΑΡΙΣΤΟΒΟΥΛΟΣ ΖΑΝΟΣ
ΕΠΙΜΕΛΕΤΗΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΦΩΤΙΣΜΟΥ — ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διαρκῆς ἐκθεσις εἰδῶν φωτισμοῦ, θερμάνσεως καὶ κινήσεως ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου καὶ Κολοκοτρώνη. Πρατήρια, ἐν οἷς πωλοῦνται εἶδη φωτισμοῦ, καὶ θερμάνσεως, ὡς καὶ οἰνόπνευμα μετουσιωμένον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, εὐρίσκονται ἐν Ἀθῆναις μὲν, παρὰ τῇ Κεντρικῇ Ἀποθήκῃ, ὁδὸς Ὁφθαλματρείου ἀριθμὸς 2, Κυδαθηναίων ἀριθμὸς 17, Τριπόδων καὶ Θεσπίδος, Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, Χαλκοκονδύλη 30, διασταύρωσις Σόλωνος καὶ Ἰπποκράτους, Πειραιῶς 17, Ἐρμού 86, Πλατεῖα Ἐξαρχείων, Πατήσια, Ἁγίου Λουκᾶν. Ἐν Πειραιεῖ ὁδὸς Παρθενωγωγείου 3.

ΠΩΔΗΣΙΣ

Ἡ τιμὴ τοῦ μετουσιωμένου οἰνοπνεύματος: ὥριση εἰς λεπτὰ 80 κατὰ σταθμικὴν ὀκτῶν (ὀκτῶν βάρους) ἐπιβαρυνομένη εἰς τὰς ἐπαρχίας (ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἡμέτερα ἐργοστάσια) διὰ τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς καὶ διαφυλάξεως τελῶν. Καθίσταται δὲ ἐνταῦθα γνωστὸν, ὅτι μεγάλη διαφορὰ ὑπάρχει μεταξύ μετρικῆς καὶ σταθμικῆς ὀκτῆς οἰνοπνεύματος, λόγῳ τοῦ μικροῦ εἰδικοῦ βάρους αὐτοῦ (0,83). Οὕτως ἡ συνήθης ὀκτῆ τοῦ οἴνου δύναται νὰ περιλάβῃ μόνον 332 δράμια οἰνοπνεύματος.

ΧΡΗΣΙΣ ΜΕΤΟΥΣΙΩΜΕΝΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ἡ Ἑταιρία ἡμῶν παράγει τὸ μετουσιωμένον οἰνόπνευμα, ἀποβλέπουσα εἰς τρεῖς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἧτοι: τὸν φωτισμὸν, τὴν θέρμανσιν καὶ τὴν κίνησιν.

ΓΕΝΙΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΙΝ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

Ἡ χρῆσις τοῦ οἰνοπνεύματος εἶνε βεβαίως ἐντελὴς ἀκίνδυνος, ἀρκεῖ νὰ λαμβάνωνται στοιχῶδεις τινὲς προφυλάξεις, αἱ ὁποῖαι συνοψίζονται εἰς τὸ θεμελιώδες παράγγελμα: Μὴ πλησιάζετε οἰνόπνευμα εἰς φωτιάν.

1ον Δὲν πρέπει νὰ ἀρίνωμεν τὰ δοχεῖα τοῦ οἰνοπνεύματος ἀβύλωτα, διότι, καὶ ἐξατιμίζεται τοῦτο καὶ ἀπορροᾷ ὑγρασίαν, ὁπότεν καὶ κατέρχεται κατὰ βαθμῶν.

2ον Διὰ κανένα λόγον δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ρίπτεται οἰνόπνευμα εἰς ἀναμμένην λάμπαν, μαγειρεῖον, καμινέτο κτλ., διότι ἄλλως διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνάψῃ τὸ οἰνόπνευμα τοῦ δοχείου, νὰ σπᾶσῃ τὸ δοχεῖον καὶ νὰ γυθῆ ἐπάνω σας ἀναμμένον. Τὸν αὐτὸν κίνδυνον διατρέχετε καὶ μετ' τοῦ πετρέλαιου, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τὸ οἰνόπνευμα σβύνει εὐκολώτατα μὲ νερὸν καὶ μάλιστα μετ' ὀλίγον. Μόλις τὸ νερῶσθε παύει νὰ καίῃ.

3ον Πρέπει νὰ φροντίζητε νὰ γεμίζητε τὴν λάμπαν, καμινέτο, μαγειρεῖον κτλ. πρὶν τὰ ἀνάψητε. Ἄν δὲ παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ ρίψητε καὶ ἄλλο οἰνόπνευμα, σβύσατέ το πρῶτον καὶ ἀποῦ βεβαιωθῆτε, ὅτι ἐσθυσε, τότε ρίψατε καὶ ἄλλο.

4ον Μὴ ἐπιτρέπετε νὰ μεταχειρίζωνται οἰνόπνευμα διὰ προσάναμν καρβούνων, διότι πολλοὶ πολλὰκις δὲν προσέχουν καὶ ρίπτουν τοιοῦτον σὲ μισοκαμμένα κάρβουνα, ὁπότεν διατρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἀνάψῃ τὸ δοχεῖον καὶ νὰ γίνῃ δυστύχημα.

5ον Μὴ γεμίζετε ξεχειλιστὰ οὔτε λάμπαν, οὔτε μαγειρεῖον, οὔτε κανὲν ἐν γένει εἶδος. Τὸ οἰνόπνευμα πρέπει νὰ μένῃ ἕνα τοῦλάχιστον δάκτυλον κάτω τοῦ στομίου, διότι μετ' τὴν θερμότητα διαστέλλεται (φουσκώνει) καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τόπον, ἄλλως θὰ γυθῆ ἀπέξω καὶ θὰ ἀνάψῃ.

6ον Ἐὰν γεμισάντες ἐν εἶδος οἰνόπνευμα τὸ περιβρέχητε μετ' οἰνόπνευμα, κατὰ λάθος, σκουπίσατέ το ἀμέσως πρὶν τὸ ἀνάψητε, μὲ ὕδατος ὕδατος. Τὸ οἰνόπνευμα οὔτε λερώνει, οὔτε βρωμᾷ.

7ον Ἄν κατὰ λάθος εἰς τὸ ἀνάμνημα τῆς λάμπας ἐτρομπάρτετε περισσοτέρας, ἀπὸ ὅτι πρέπει φορᾶς καὶ βγάξτε ἢ λάμπα ἐπάνω ἀπὸ τὸ γυαλί μεγάλας φλόγαις, μὴ ἀνησυχήσατε. Θὰ κατεβῶν μόναι τους καὶ ἡ λάμπα σας θὰ ἀνάψῃ κανονικά.

Τὰ εἶδη μας εἶνε τελειότατα, ἐν δὲ ἀκολουθήσητε τὰς ἀνωτέρω ὁδηγίας οὐδέποτε δύναται νὰ συμβῇ τὸ παραμικρόν.

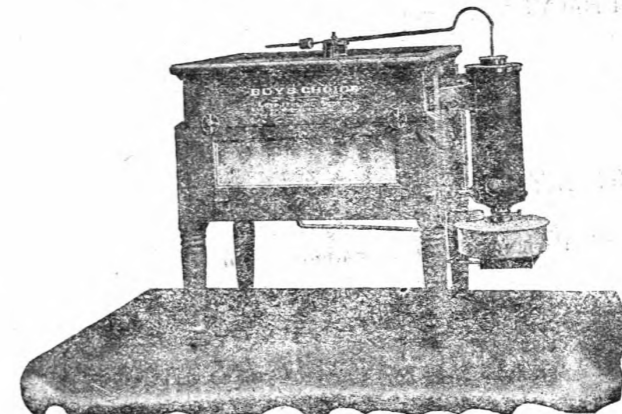
ΔΙ ΠΕΡΙΦΗΜΟΙ ΕΚΚΟΛΑΠΤΙΚΑΙ ΜΗΧΑΝΑΙ ΣΥΡΗΡΕΣ

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
60 ΑΥΓΩΝ
ΔΡ. 150

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
120 ΑΥΓΩΝ
ΔΡ. 200

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
220 ΑΥΓΩΝ
ΔΡ. 250

ΧΩΡΗΤΙΚΟΤΗΤΟΣ
360 ΑΥΓΩΝ
ΔΡ. 325

των ὁποίων ἡ φήμη εἶνε παγκόσμιος διὰ τὰ ἔξοχα ἀποτελέσματά των, καὶ διὰ τὴν μεγάλην ἐπιτυχίαν των, εἰς τὰς μεγάλας ἐκθέσεις τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Τὰ γραφεῖα τῆς «Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως» ἐπιθυμοῦντα νὰ διαδώσωσιν ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ, τὰς μοναδικὰς αὐτὰς Ἀμερικανικὰς ἐκκολαπτικὰς μηχανὰς, ἀναλαμβάνουσι νὰ προμηθεύσωσιν αὐτὰς εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους μὲ τιμὰς Παρισίων παραδοτέας εἰς τὸ Τελωνεῖον Πειραιῶς ἐλευθέρως παντὸς βάρους.

Παραγγελίαι γίνονται δεκταί, προκαταβαλλομένου τοῦ τιμήματος, εἴτε εἰς τὰ γραφεῖα ἡμῶν, εἴτε εἰς τὰ ταμεία τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ὑψιμάτων καὶ Ἀνταποκριτῶν αὐτῆς.

Ἐπίσης τὰ Γραφεῖα τῆς «Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως» προμηθεύουσι:

- ✻ ✻ ΞΗΡΑΝΘΗΡΙΑ ✻ ✻ ✻
- ✻ ✻ ΑΝΑΘΡΕΠΤΗΡΙΑ ✻ ✻ ✻
- ΟΡΝΙΘΩΝΑΣ
- ΠΟΤΙΣΤΗΡΙΑ
- ✻ ✻ ΤΑΓΙΣΤΡΑΣ ✻ ✻ ✻ ΜΠΙΓΙΩ ✻

καὶ λοιπὰ εἶδη πτηνοτροφίας ἀπὸ τὰς ἀρίστας μάρκας τῆς Ἑυρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Λεπτομέρειαι πλείυτεραι ὡς καὶ πᾶσα πληροφορία δι' ἐπιστολῶν.
RUE MENANDROS 83   ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83
Athènes (Grèce)   Ἀθήνας

ΕΡΓΑ ΤΗΣ Δ^ΟΣ ΕΥΓ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ Α' τόμος.....	Φρ. 3.00
» Β' »	» 2.00
» Γ' »	» 1.50
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ.....	» 2 00
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ (Ιστορικὸν μυθιστόρημα).....	» 5.00

Η ΚΛΗΡΩΣΙΣ
ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ

Ἐγένετο ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ δεκάτη ἐνάτη κλήρωσις τοῦ τελευταίου λαχειοφόρου αὐτῆς κτηματικῶν δανείων τῶν δρ. 20,500,000, ἡ ὡρισμένη διὰ τὴν 1 Δεκεμβρίου (τῶν ἑκατονταδράχμων μετοχῶν).

Καὶ ἡ κλήρωσις αὕτη ἐγένετο κατὰ τὰ εἰωθότα ἐνώπιον τῆς οἰκείας μεγάλῃς ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν Πρεσβείαν τοῦ ὑποδιοικητοῦ κ. Ἰωάννου Εὐταξία. Ἐκ τῆς κληρωτίδος ἐξήχθησαν δέκα ἐξ αριθμοῦ κερδίζοντες τὰ ἑξοχούτα ποσά :

118,216	Δραχ.	50,000
52,033	»	3,000
95,058	»	3,000
61,236	»	3,000
68,028	»	3,000
58,573	»	3,000
187,578	»	1,000
5,912	»	1,000
79,164	»	1,000
123,851	»	1,000
18,782	»	1,000
64,488	»	1,000
197,616	»	1,000
24,350	»	1,000
23,544	»	1,000
116,157	»	1,000

Κατόπιν ἐξήχθησαν ἐκ τῆς κληρωτίδος καὶ 985 ἀριθμοὶ πληρωνόμενοι εἰς τὸ ἕρσιον.

Τὰ κερδισθέντα ποσὰ πληρώνονται ἀπὸ τῆς 30 Δεκεμβρίου 1908 ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τῶν οἰκείων τίτλων.

ΤΟ "ΕΜΠΟΡΙΟΝ,"

ΝΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Πρὸς διάδοσιν τῆς Ἐμπορικῆς Ἐπιστήμης
Ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις

ὑπο Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς Πειραιῶς, συγγραφέως τῆς «Ἐγκυκλοπαιδείας Ἐμπορικῆς Μορφώσεως».

Ἔτος Α' ἀρχόμενον ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου

Γραφεῖα: Ὀδὸς Σωτείρας 18.

Ἐν Πειραιεῖ (Μέγαρον Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων Πειραιῶς).

Δημοσιεύει: Μελέτας Ἐμπορικῆς, Οἰκονομολογικῆς, Δογματικῆς, Παιδαγωγικῆς, Γεωγραφικῆς, Ἱστορικῆς, Τραπεζικῆς, Χρηματιστικῆς, Βιομηχανικῆς, Διαγωνισμοῦ, κλπ.

Συνδρομὴ: Ἐτησίᾳ δρ. 5 Προπληρωτέα
Ἐξωτερ. φρ. 5

ΠΗΛΕΔΟΠΗ ΜΑΝΤΟΥΚΑ

ΟΔΟΣ ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ ΑΡΙΘ. 13.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΠΙΛΩΝ

Ἀρίστη τεχνίτις πρὸς κατασκευὴν γυναικείων πίλων. Ἡ γνήσια κομψότης, χάρις καὶ γοητεία διακρίνουσι τοὺς πίλους τῆς Δος Μάντουκα. Ὅσοι Ἀτιθίδες ἐπιδιώκετε τὴν Παρισινήν χάριν, ἴδου ἐν-καίρῃ, ἐπωφελήθητε αὐτῆς. Συνιστῶμεν ἐκθύμως τὴν Δα Μάντουκα καὶ διὰ τὴν ἀκαταγώνιστον ἐνθέρμῃαν τῆς.

ΟΔΟΣ ΑΝΑΞΑΓΟΡΑ ΑΡΙΘ. 13.

ΕΤΑΙΡΙΑΙ ΚΑΙ ΣΤΑΛΟΓΟΙ

Ἡ Ἑλληνικὴ Καλλιτεχνικὴ Ἐταιρεία (ἰδὸς Ξενοφῶντος 5) σκοποῦσα νὰ δημοσιεύσῃ ἔγχρωμον διαφημιστικὸν πίνακα (affiche) τῆς προσεχούσης Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως τῆς, ἧτις θὰ λάβῃ χώραν κατὰ τὸν Φεβρουάριον εἰς τὸ Ζάππειον Μέγαρον, προ-εκήρυξε διαγωνισμὸν σχεδιασματος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων Καλλιτεχνῶν. Τοὺς ὄρους τοῦ διαγωνίσματος οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται ν' ἀναζητήσωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας.

Ἐν Ἀμισῷ συνέστη «Κεντρικὸς Ἐθνικὸς Σύλλογος» ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ὁ «Περικλῆς». Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τούτου ἀπηύθυνεν ἑκκλήσιον Τουριστῶν καὶ Ἑλληνιστῶν συντε-

ταχμένον. Ἐκ τῆς ἐκκλήσεως ταύτης ἀποσπῶμεν μίαν περικοπὴν ἐνδεικτικὴν τοῦ σκοποῦ, τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν προθέσεων τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν τῆς πί-λειως ταύτης τῶν κατὰ πάντα ἀξίων τῆς ὑποστηρίξεως καὶ ἐνθαρρύνσεως πάντων ἡμῶν. Ἴδου αὕτη.

Ἡ Περικλῆς ὁ πάνυ, ὑπὸ τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἀμολογεῖται τύπος πολιτικοῦ ἀνδρός, θαυμαστικῶς ἐπέ-προχος, ὁ δ' αἰὼν ὁ Περικλῆς μεσουράνημα ἀνθηρο-στάτου πολιτισμοῦ καὶ παντοίας ἐπιδόσεως. Ὡστε καὶ μόνον ἡ ἐπωνυμία τοῦ Συλλόγου καθ' ἑαυτὴν ὑπεραρκεῖ εἰς πλήρη φανέρωσιν τῆς προθέσεως τοῦ καὶ ὅλην αὐτῆς τὴν ἐκτασίαν καὶ ὅλην τὸ ἀριστερῆς καλλίας. Ἐπιλείπεται ἡ πραγματοποιήσις τῶν ἀπὸ αὐτῆς συστάσεως τοῦ Συλλόγου προσδοκωμένων ἀγα-θῶν καὶ ὑπὲρ ταύτης θερμῶς ἐπικαλούμεθα τὸ ἐνδι-καφερον, τὴν ἀντίληψιν καὶ σύμπραξιν τοῦ φιλοπερί-εδοῦ Ἑλληνικοῦ δημοσίου.

ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΜΕ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΦΡ. ΧΡ. 20.000.000

διηρημένον εἰς 80,000 μετοχὰς πρὸς φρ. χρ. 250 ἑκάστην

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ζαφείριος Κ. Μάτσας (Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν)
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ἰωάννης Εὐταξίας (Υποδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος)
ΜΕΛΗ: Στέφ. Φραγκιάδης, Διον. Στεφάνου, Δ. Γεωργιάδης, Δ. Ἡλιόπουλος, Ν. Μισορλής, Ε. Βωβρον, Ε. D' Erlanger, Α. Ζαρίφης, Ch. Wehrung.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ζαφείριος Κ. Μάτσας, Στέφανος Φραγκιάδης, Δημήτριος Ἡλιόπουλος Γεν. Γραμματεὺς
Δημ. Γαλανόπουλος Γενικὸς Ἐπιμελητὴς Γ. Κυριακός

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ Εἰς ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Ἐποικιοκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα: Εἰς Πάτρως, Αἴγιον, Πύργον, Καλάμας, Κεφαλληνίαν, Ζάκυνθον, Λευκάδα, Μεσσήνην, Μελιγαλᾶ, Κυπαρισσίαν, Πύλον, Κορώνην, Φιλιατρά, Μάσαθον, Λεγαϊνά, Ἀγουλινίτσα, Κριεκούκι, Ζυχαρῶν, Σολιάκστρον καὶ Γύθειον.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ

Προστασία ἐν γένει τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς Ἐμπορίας τῆς Σταφίδος.
Παροχὴ δανείων ἐπὶ ἐνεργῶν σταφιδοκάρπου ἀποταμιευομένου εἰς τὸς ἀποθήκας τῆς μέχρι τῶν 45 τῆς ἀξίας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τόκῳ οὐκ ἀνωτέρω τῶν 6 οἰο ἑτησίως.
Ἀγορὰ προσηραμένου αὐτῆ σταφιδοκάρπου εἰς τῆς ὡρισμένας ἐν τῇ συμβάσει τιμὰς, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ κατωτάτου ὅριου τιμῆς.
Μαφημισ τοῦ προϊόντος εἰς τῆς ξένας ἀγορὰς πρὸς ἐπαύξειν τῆς σημερινῆς καταναλωσεὶς του κτλ. κτλ.

427
96
270
317
240

NEON ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΝΕΩΤΕΡΙΣΜΩΝ
Θ. Π. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
60-ΕΡΜΟΥ-60

Κορσέδες ἀναπαντικώτατοι

Τὰ τελειότερα καὶ νεώτερα σχήματα

Droit-Devant

Πλούσιωτάτη συλλογή γυναικῶν γραβάτ γνησίων καὶ ἱμιτασίων ἀπὸ 2,40 ἑκάστον μέχρι 300 δραχμῶν.
Γάντια πύσινα ἠγγυημένα 3,90 τὸ ζεύγος. Βελούδα διὰ γαρνιτούρας, ὅλα τὰ nouveauté χρώματα. Δαντέλλαι χρωματισταὶ εἰς ὅλα τὰ χρώματα.
Ἀποθήκη ἀπὸ κοπανίλλια διὰ μπλούζας καὶ προίκας, πάμφθυνα καὶ δαντέλλαι βαλανσίν.

60 ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 60
NEON ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

Ο ΧΑΡΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΩΣ ΔΙ'
ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ
ΑΝΕΦΙΚΤΟΣ ΤΕΛΕΙΟΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φ. ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ
ΧΑΡΤΟΠΟΛΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Γ'. ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 4. [Παρά την Ὁμόνοια]

